



El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Membre
de la UCIP

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"Rebem el Crist a
la nostra taula, a fi
de poder ser admesos en
el seu banquet etern.
Donem ara hospitalitat
al Crist, present
en el pelegrí, a fi
que el dia del judici
no ens ignori com a
forasters, sinó que ens
rebi com a germans en el
seu Regne".

San Gregori Magne

Any V N.º 212

Setmana del 16 al 22 d'octubre del 1983

50 Ptes.

Afinant

Professió i confessionari

El cardenal de Barcelona ens obsequia, la setmana passada, amb una glossa molt oportuna. Ara que el Sínode dels Bisbes, i amb ells tota l'Església, mira de redonar actualitat al sagrament de la penitència i a la reconciliació és bo que se'ns recordi un aspecte importantíssim de la vida moral: l'ètica professional. És freqüent sentir dir als cristians que no saben de què acusar-se en llurs confessions. És que potser no escorcollem prou aquesta àrea de la nostra vida responsable. La glossa del doctor Jubany ens dona prou pistes per descobrir més d'un manament. L'activitat professional, d'escriure, comporta naturalment una dimensió col·lectiva. Aquell que redreça la seva vida moral en aquest camp no sols redimeix la seva interioritat sinó que també millora el món en què viu i actua. Portant l'aigua al propi molí no estaria malament que els preveres no oblidéssim la nostra pròpia ètica professional i se'ns trobés més fàcilment i il·lusionats en els confessionsaris.

Joan E. Jarque

Sumari

6

MARE I MESTRA
L'homilia del Papa al
Sínode dels Bisbes

11 i 12

CATALUNYA
Els cursos del CED:
il·luminar en la fe
a l'home d'avui.
L'Església ha realitzat
una aportació important
el nacionalisme català.

22 i 23

FE I CULTURA
La llei sobre l'avortament.
CENTRALS
La vida en una Comunitat
terapèutica de joves
ex-drogaaddictes.

Walesa, un lluitador per les llibertats

Dimecres passat, quan CATALUNYA CRISTIANA s'havia ja imprès, i l'edició corresponent al número 211 era enviat a Correus per a la seva distribució arreu de Catalunya, des d'Oslo s'anunciava la notícia: Walesa era nomenat premi Nobel de la Pau 1983. No poguérem, per tant, la setmana passada, fer-nos ressò de l'esdeveniment.

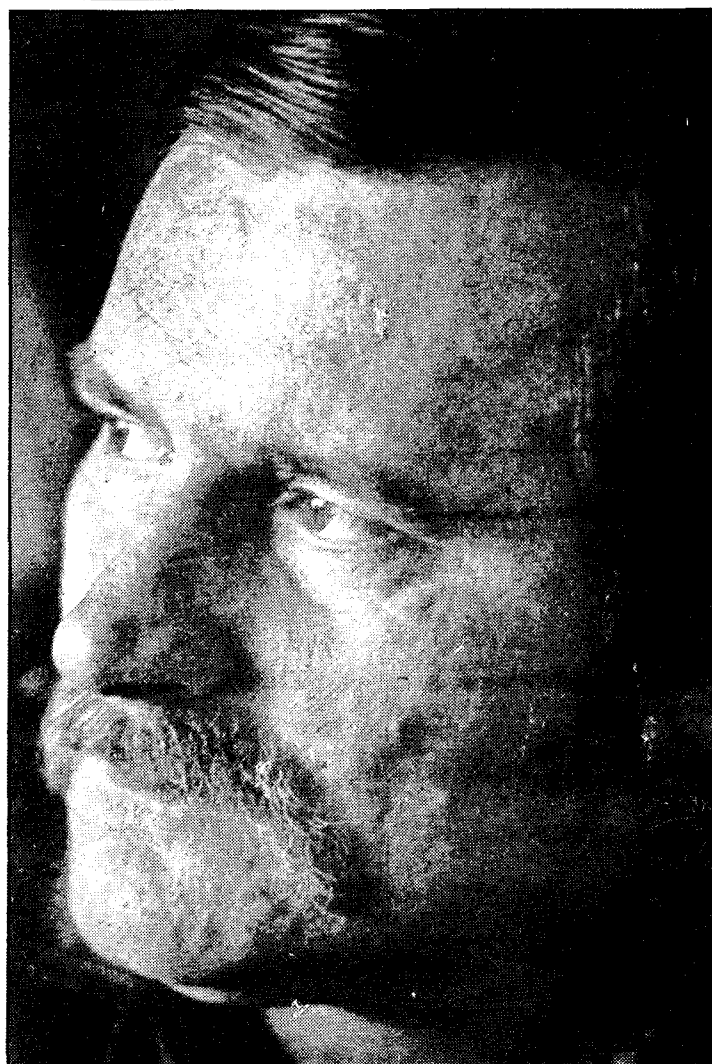
Però aquesta sí que ho fem, i amb el relleu que mereix. I no tan sols pel fet que Walesa sigui un fidel seguidor de Crist, un amic personal de Joan Pau II. Ho fem perquè Walesa simbolitza, per a l'home d'avui, la lluita per l'assoliment de les llibertats, siguin quins siguin els opressors.

Massa vegades al nostre país es magnifiquen els crims de les dictadures de dreta, mentre es minimitzen, si no es callen, els crims de les dictadures dites de progrés, o d'esquerra. I val a dir que tan criminal és privar de les més elementals llibertats per apaivagar els interessos d'un sistema econòmic social dretà, com d'un altre d'esquerrà. Perquè l'home en surt igualment mal parat en ambdós casos.

Walesa mena Polònia pel camí de la consecució d'un sindicat independent del partit polític que ostenta el poder. Quan un sindicat es corregeix de transmissió d'una força política, la seva independència queda reduïda a zero, la seva força esdevé inoperant. Deixa de ser senzillament un sindicat. No representa els reals interessos dels treballadors. Era el que s'esdevenia a Polònia. I contra això lluita Walesa.

Però Walesa aporta quelcom més de nou: una visió humanista de les relacions socials, no pas des del vessant de confrontació i de l'ús de la violència, ans des del vessant de la negociació, del pacte, de l'entesa.

Premi Nobel de la Pau 1983



El Sínode, gairebé un Concili

ROMA.— Segons els observadors, el paper i la independència del Sínode dels Bisbes en el si de l'Església catòlica podria ésser refermat en el curs de la seva VI Assemblea, oberta el 24 de setembre propassat. El secretari general del Sínode, l'arquebisbe txecoslovac Josef Tomko, revelà en el seu informe que una reunió extraordinària del Consell del Sínode s'havia celebrat a finals d'abril passat, per parlar especialment "de la inserció del Sínode en la doctrina de la col·legialitat". La mateixa reunió s'interessà sobre "l'aspecte teològic de la institució sinodal amb les aplicacions pràctiques que reflecteixen fidelment la seva naturalesa doctrinal autèntica", afegí l'arquebisbe txecoslovac.

Monsenyor Tomko no precisà el resultat del debat conduït pel cardenal Joseph Ratzinger, prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe. Fins al present, l'únic òrgan "col·legial" de l'Església és el Concili, és dir, la reunió de tots els bisbes, ecumènic (mundial,

presidit pel Papa), nacional o provincial.

Per altra banda, el secretari general del Sínode ha anunciat que l'Assemblea seria d'ara endavant autoritzada a redactar i publicar el seu document final, no intervenint el Papa solament per donar el seu assentiment. Es tracta, creuen els observadors, de clarificar i fixar definitivament el mecanisme de la preparació del document final. Al final de l'última sessió del 1980 sobre el matrimoni i la família, les conclusions —les "proposicions" dels bisbes— serviren de base per l'exhortació pontifical "Familiaris consortio", publicada un any més tard. Tanmateix, recorden els mateixos observadors, certs bisbes estimaren aleshores que el document pontifici no corresponia en tots els punts al pensament del Sínode.

Aquesta versió dels fets ha estat desmentida indirectament per monsenyor Tomko qui ha revelat que la redacció de "Familiaris consortio" havia estat confiada pel Papa al Consell del Sínode elegit el 1980. "Aquest document, —digué

l'arquebisbe— a part d'estar revestit per l'autoritat pontifícia, pot ésser considerat amb just títol, com el fruit i el coronament del Sínode de 1980 i l'expressió de la col·legialitat sinodal".

Finalment, "la proposició més fàcilment acceptable" referent al text final és la que preveu "un document elaborat sobre les bases i segons l'esperit que les proposicions aprovades per l'Assemblea", document posat en forma "per un grup de redacció delegat expressament per la mateixa Assemblea", i que és de fet el Consell del Sínode elegit per ella.

"Estic autoritzat a declarar que el Sant Pare està disposat a acceptar igualment aquest tipus de document, preparat tal com l'exhortació "Familiaris consortio", digué monsenyor Tomko. Aquest document tindrà aleshores l'autoritat moral de l'Assemblea i l'autoritat legal per a tota l'Església que li confereix l'aprovació pontifícia, ha explicat el prelat txecoslovac, afegint: "que un document així seria un nou símbol de col·legialitat."

Preparació pastoral

Diàlegs prematrimonials a Lleida

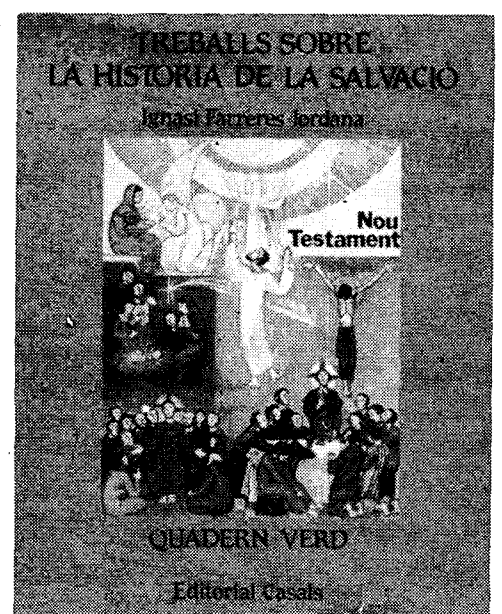
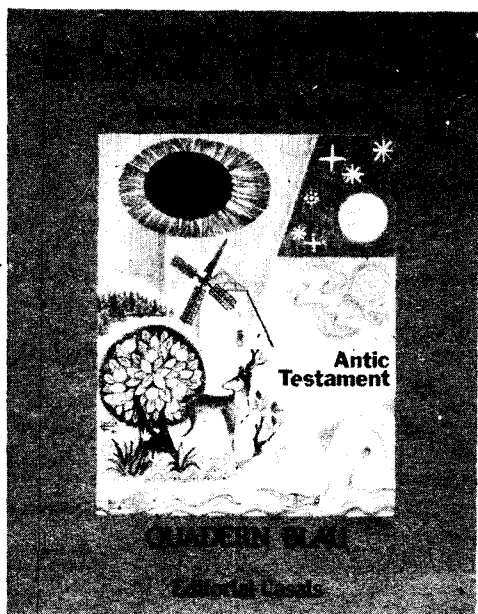
LLEIDA.— El ple del Consell Diocesà del Presbiteri de Lleida, sota la presidència del bisbe monsenyor Ramon Malla i Call ha pres diversos acords.

El Directori, entre altres coses, contempla la necessitat de donar avís a la Parròquia de la decisió de matrimoni tres mesos abans de la celebració de la boda, insisteix en la necessitat d'una adequada preparació i reconeix la validesa dels anomenats Cursets o diàlegs pre-matrimonials que es van realitzant en alguns arxiprestats i parròquies.

També fou aprovat pel Consell la creació del Secretariat Diocesà de Pastoral Familiar a fi que s'impulsi i coordini tot allò relatiu a l'esmentat àmbit de la pastoral.

LLIBRES NOUS PER UNS TEMPS NOUS

LA FORMACIÓ CRISTIANA A L'ESCOLA, A LA FAMÍLIA I A LA PARRÒQUIA



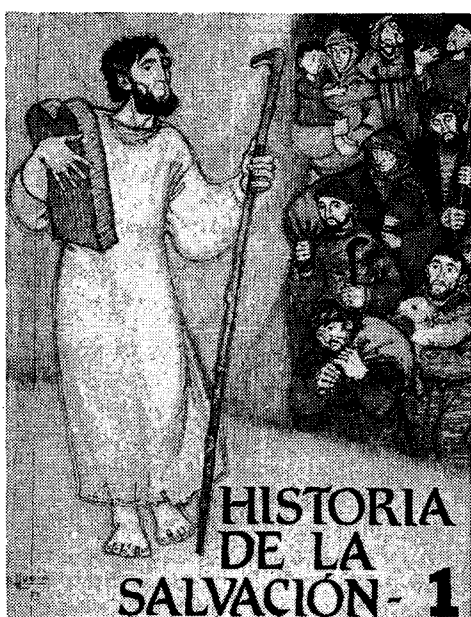
La HISTORIA de la SALVACIÓ comprèn tot l'Antic i el Nou Testament; amb Temes Complementaris per la programació de 6è. i 7è. d'EGB. Un QUADERN de TREBALL per cada curs en facilita l'aprofundiment cristià.

La HISTORIA de la SALVACIÓ (I) és l'adaptació castellana de l'Antic Testament els seus Temes Complementaris i el LÈXIC BÍBLIC, que també són a l'edició catalana. EL CUADERNO AZUL correspon al QUADERN de TREBALL del català i n'acompleix les mateixes funcions.

En preparació immediata: GUIA del MESTRE de la HISTÒRIA de la SALVACIÓ, i un VÍDEO DIDÀCTIC del mateix llibre.

Autor: Ignasi Farreres Jordana.

Dibuixant: Lluçia Navarro.



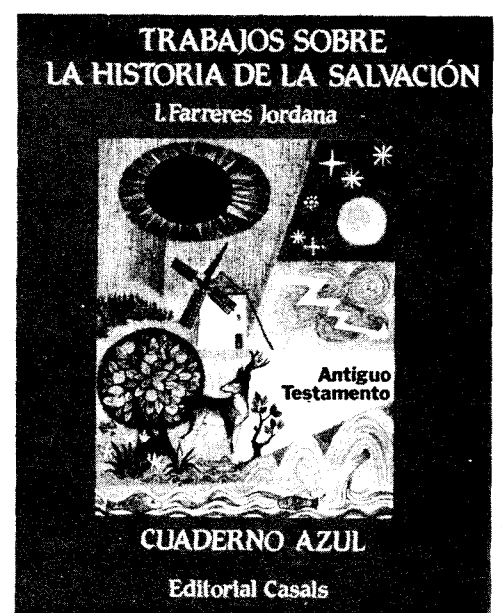
La HISTORIA de la SALVACIÓ comprende todo el Antiguo y el Nuevo Testamento, con temas complementarios para la programación de 6.º y 7.º de EGB. Un CUADERNO de TRABAJO para cada curso facilita la profundización cristiana.

La HISTORIA de la SALVACIÓ (I) es la adaptación castellana del Antiguo Testamento, los temas complementarios y el LEXICO BIBLICO, que también están en la edición catalana. El CUADERNO AZUL corresponde al QUADERN de TREBALL del catalán y cumple las mismas funciones.

En preparación inmediata: GUIA del MESTRE de la HISTÒRIA de la SALVACIÓ, y un VÍDEO DIDACTICO del mismo libro.

Autor: Ignasi Farreres Jordana.

Dibujante: Lluçia Navarro.



EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES D'ENSENYAMENT
MATERNAL - PARVULARI - E.G.B. - B.U.P.

Casp, 79. Barcelona-13 - Tels. 245 72 03 - 04

Editorial

Penitència i reconciliació: unitat i diversitat

El Sínode dels Bisbes continua la seva tasca entre l'expectació del poble cristià i la desorientació d'aquells que, des de fora estant —ni que siguin dels que se suposa són dins— no acabaran mai d'entendre l'Església. Ja ho vàrem dir en una altra ocasió, i l'expressió ha fet fortuna, el cristianisme i més concretament el catolicisme són com els vitralls de les catedrals que aquesta fe ha bastit: sols s'entenen des de dins.

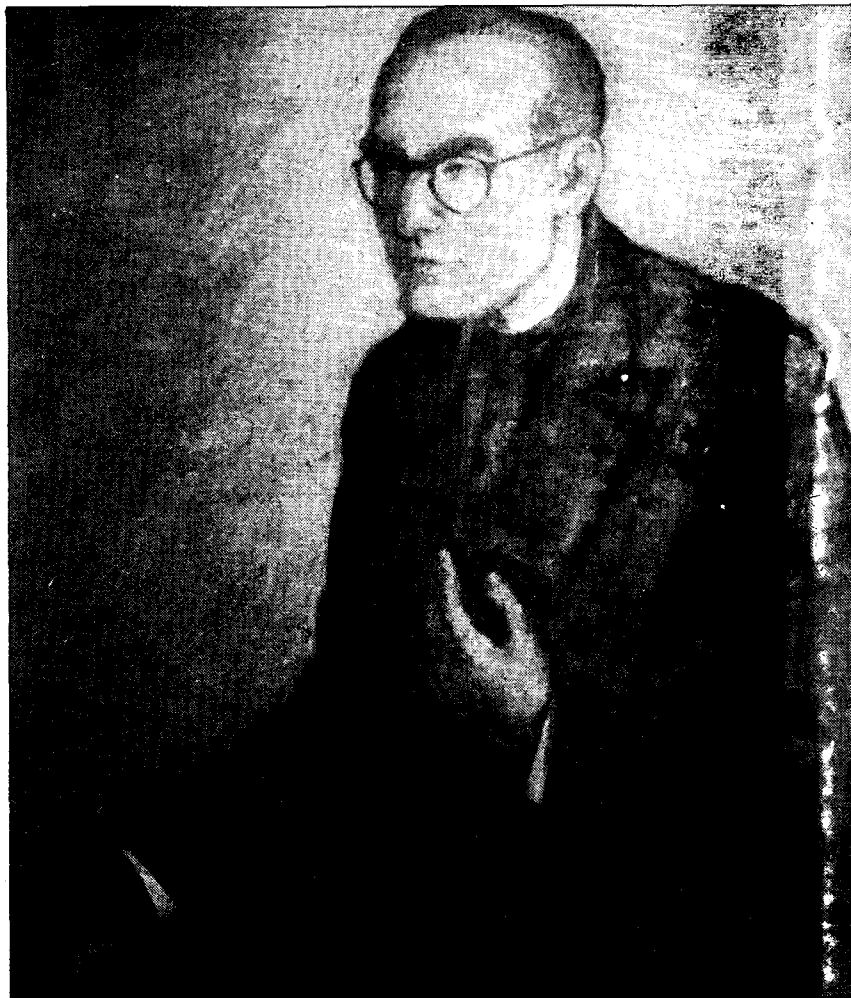
Una visió miop voldria que els pares sinodals estiguessin enfrontats entre els defensors —titllats d'involucionistes— de la confessió individual i els partidaris de la reconciliació universal amb el Papa encapçalant, evidentment, els primers. No cal ni dir-ho que en tot aplec d'homes cada u hi aporta el seu segell personal. L'accent i el tarannà d'un bisbe africà, posem per cas, no té per què coincidir en un uníson monòton amb el d'un bisbe europeu. Però, tots plegats, homes de fe i d'experiència pastoral, escollits pels seus germans en l'episcopat, tenen prou consciència de la unitat fonamental de l'Església per a coincidir, des de situacions diverses, en allò que constitueix precisament l'originalitat de la fe cristiana davant del problema de l'home i del mal: el valor insubstituïble de cada persona, fonament últim de la seva dignitat inviolable, i la solidaritat de tots els homes submergits inextricablement en una mateixa història.

El mal, i per tant el seu remei, és per al cristianisme, al mateix temps un afer de "l'home" individual encarat lliurement i responsablement amb si mateix i un afer de "la humanitat", si matern nodridor —o deformador— de cada "persona". Teilhard de Chardin ho veié ben clar en una de les seves intuïcions quan afirma que sols el cristianisme ha mantingut aferrissadament els dos caps del fals dilema emergint entre els corrents religioso-culturals del seu entorn, els uns col·lectivitzadors amb menyspreu del "jo", i d'altres divinitzadors d'aquest mateix "jo" caient d'una manera paradoxal i inevitable en un magme despersonalitzador. I la nostra civilització, n'estigui agraiada o no, ho vulgui reconèixer o no, és filla d'aquesta visió cristiana. Nosaltres som els adoradors d'un home-Déu, d'un individu-Tot. I creiem i proclamem que cada home, així com la humanitat sencera (història, ciència, tècnica, cultura, esport i política) són graciosament beneficiaris de la redempció. És a dir, tenen a l'abast la restauració de llur existència individual i col·lectiva, malmesa pel mal. En efecte, el sacrifici redemptor i triomfant de l'home únic, sotmetent-se lliurement a la Justícia-Santedat infinites, obra en ell i per a tots els seus semblants el redreçament universal i l'ofereix graciosament a tots els qui el reconeixen. El Crist mort en creu i gloriosament ressuscitat és pel Cristianisme, i per la civilització nascuda del seu redós, el símbol i la realitat de l'acció de l'home capaç d'abraçar amb el seu gest tot l'univers.

Vet aquí, el que els pares sinodals aporten certament a la reflexió eclesial sobre el problema de la reconciliació i de la penitència. És a partir d'aquesta visió unitària que miraran d'integrar els punts de vista complementaris. Ni un sacrament de la penitència rutinari i individualista escindit de la seva dimensió universal-catòlica, ni una simple reconciliació universal-impersonal, mer verbalisme, molt al gust d'un cert corrent que sembla que no s'adoni que l'Església progressa per altres camins.



Col·laboració



Retrat a l'oli de Pere Tarrés i Claret, obra del pintor Josep M. Nuet i Martí, que sabé plasmar l'espiritualitat del gran metge i sacerdot.
(Fot.: J. Saliotti.)

El sacerdocí de Pere Tarrés

Si es pren la paraula sacerdot en el sentit més ample —participació de tot cristià en el sacerdocí de Jesucrist— en Pere Tarrés ho és en totes les etapes de la seva vida de nen, de jove universitari, de metge, de militant i dirigent de la Federació de Joves Cristians i de prevener—. I ho és, d'una manera que els qui hem tingut la sort de viure alguna d'aquestes fases a prop seu, no tenim cap dubte de la qualitat excepcional del seu sacerdocí i àdhuc podem dir sense por, que aquest caire sacerdotal és el més sobressortint de tota la seva vida i el que amara tot el seu ésser. Perquè malda constantment per seguir Jesucrist que "es va oferir a si mateix" (He 7:27). Ell ho farà fins el darrer moment de la seva vida: vol ser "una víctima vivent, santa, agradable a Déu" (Rm. 12, 1).

A mi personalment, el que més m'ha colpit de la personalitat d'en Tarrés és la seva constant, decidida i enèrgica

voluntat d'esdevenir una ofrena a Déu i als germans.

Recordem el vot de continència perfecta que fa als vint-i-dos anys, a Monistrol de Calders en iniciar la professió mèdica, que anirà renovant periòdicament.

I aquests vots es fan visibles en la seva donació als malalts com a metge, a la Federació de Joves Cristians de Catalunya (la seva promesa). Pel seu lliurament als altres per amor a Déu, en Tarrés és ja un gran sacerdot abans d'arribar a prevener.

Tanmateix, aspira al presbiterat perquè hi veu el camí d'una més alta, rigorosa i exigent donació a Déu! Pensa que així anirà més de dret a la creu del Senyor. En Tarrés, metge de prestigi, dirigent de la F.J.C., no va al presbiterat per cap fracàs, ni per aconseguir algun interès humà; ja a punt de l'ordenació, diu: "Veig arribar el sacerdocí amb il·lusió i amb el desig de fer-me una víctima autèntica amb Crist des

del dia de la meua primera missa..."

Els que hem conegut en Tarrés capellà, donem fe que els seus anhels de sofriments es van complir a bastament i amb escreix. Un mes abans de morir, en el llit de la Clínica de la Mercè va dir: "La meua vida ha estat un martiri lent, sobretot el meu sacerdocí ha estat un veritable martiri".

Va sofrir per la mediocritat de molts de nosaltres, pels estudis, per l'enfonsament de la F.J.C., per Catalunya, pel joc poc net que el va allunyar de la Consiliaria de la Joventut, per la greu malaltia...

I, com reaccionava? Amb silenci, amb pregària, amb renovada donació a tota classe de persones que va trobar en els camins que va recórrer.

Per mi, la punta més fina de l'esperit d'en Tarrés és la seva excepcional, heroica i progressiva voluntat de sacrifici.

Joan Batlles i Alerín
Vicari Episcopal de l'Arquebisbat de Barcelona

**Catalunya
Cristiana**

Redacció

Administració

Edita: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

C/. València, 244, 2.º Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2805 - 2433

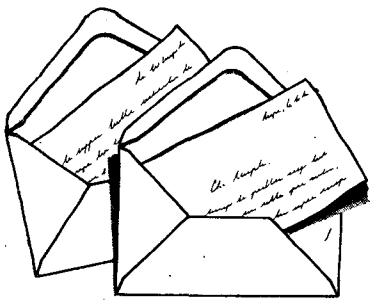
Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

Subscripció anual: 2.500 pts.

Impressió: Promotora de Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L. Dipòsit Legal: B-14387-1979



Difusió
controlada
per O.J.D.



PER QUÈ SERVEIX L'AVORTAMENT?

Voldria fer algunes consideracions sobre el tema de l'avortament. Concretament, les seves motacions i si ho són de veritat.

Violació. Qualsevol violència —en aquest cas violació sexual— experimentarà un retrocés o serà erradicada gràcies a l'avortament? En els llocs on l'avortament ja hi és s'ha comprovat que no. Maten el destorb però la violació continua.

Sanitat. La medicina i la biologia, adquiriran, gràcies a l'avortament, el caràcter que els és propi com a ciències quan a la investigació i prevenció — en aquest cas malformacions fetals — en lloc de la merament i deficitàriament assistencial? On l'avortament ja és una cosa comuna hom comprova que no. Maten el fetus deforme però no eviten la seva aparició.

Socio-econòmic. Gràcies a l'avortament, tindran un lloc de treball els parats? On l'avortament és comú hom comprova que no. Maten una boca més però l'atur queda.

La salut de la dona. On l'avortament és ja quasi tan normal com prendre un bany, és, la dona (de qualsevol nivell i estat o edat) lliure de tal o tal ansiolític o antiangoixós o calmant o somnífer? Qui tingui l'ocurrència de dir que sí que consulti estadístiques; perquè els necessita com mai i més que mai, sense comptar l'alcohol i drogues extraoficials.

Per a què serveix l'avortament si s'ha comprovat que no serveix per a res? És irresolutiu i poso una especial insistència

en un fet d'exacta comprovació històrica al llarg de milenys: qualsevol solució que no ho és té, matemàticament, com a efecte, la multiplicació dels problemes. És així com els pobles aprenen dels seus propis errors? Han de corregir-se i aprendre de veritat, a la mateixa llum dels seus respectius mentors i ídols que, perquè són intel·ligents no van caure mai en teories avortives. Ben al contrari. Per la dona i els seus fills volgueren una vida digna, netedat, escoles, mitjans de producció, llibertat i no avortament. Ni drogues, ni alcohol, ni evasió.

Garda Zamboni

CURACIONS PER UN BISBE AFRICÀ

He llegit a CC el treball de Joan González. Molt interessant. Voldria que em publiqués el que segueix:

He llegit a la premsa que un bisbe africà ha estat contestat per la jerarquia i cridat al Vaticà, segons diuen, per qüestions d'una dita màgia que sembla ser practicada amb alguns malalts. Ell diu que és la fe la que guaria, no ell. ¿És que la fe pot guarir? Què pot haver-hi de veritat? Què pot haver-hi de manipulació? No ho sabem.

La qüestió és que em sembla molt que quelcom de raó té el bisbe africà. Potser ens manca fe, no solament per guarir-nos de malalties físiques, sinó també de malalties espirituals. Jo estic bastant d'acord amb el bisbe africà.

Que consti que per ser filòsof com sóc, hauria de relativitzar i analitzar; però em deixo orientar més pel sentiment que per la filosofia.

J.L. Caballero

ANY SANT 1983-1984

Referent a aquest Any Sant voldria manifestar, a través d'aquest setmanari, la constatació de la poca informació que es dona sobre el tema als cristians del Principat de Catalunya i de l'Estat Espanyol.

El Sant Pare ha parlat d'aquest tema en nombroses ocasions. Em permeto de suggerir que se n'hauria de donar una difusió més àmplia, ja sia a través de "CATALUNYA CRISTIANA" (si és que encara no s'ha fet), ja sia pels mitjans de comunicació, com són la premsa diària, revistes i fins i tot Televisió Espanyola. Aquesta informació hauria d'explicar la significació de l'Any Sant, què és el jubileu, condicions per aconseguir-lo, llocs on es pot guanyar, etc. Que no hi hagués ningú que es quedés sense saber què representa l'Any Sant, i que no haguessin d'asabentar-nos-en per gent d'altres països, que n'estan més informats que nosaltres.

Sofia Rodés

LA MISSA ÉS FESTA, NO UN FESTIVAL

La noble arquitectura d'una catedral impedeix que dins el seu recinte tinguin lloc extravagàncies supersticioses. La litúrgia catòlica, tot i que no s'oposi als entusiasmes populars, sí que intencionadament posa normes al culte per tal que allò no sembli una garba de boigs. Està ben equivocat aquell qui creu que el culte catòlic —la missa— no rutlla quan no desperta ganes de ballar o deliri. Les normes del culte tenen per objectiu fer que la litúrgia es desenvolupi amb gran "politesse" que diuen els francesos. Francament, la litúrgia reglamentada vol posar l'esperit en disciplina. Es prohibeix, generalment, al capellà que no es llenci a improvisar i que no vulgui fer incursions sobtades, que sempre solen resultar magres. Quan els capellans ens llancem a la improvisació, si veiem que els fidels mouen les orelles, no hem de pensar que l'haguem encertada —tots ens creiem llestos—, sinó que és a causa d'una anomalia. Només una litúrgia com cal porta alleugement. Els psicòlegs mateixos diuen que l'Església catòlica es sàvia no canviant les coses cada dia. A grans mals de l'esperit, petits remeis. Que una assemblea no esvaloti allò que està fent, ja és quelcom sublim. No es pot tenir els assistents a la missa esperant sempre la que salta. El frenesí musical pot atreure cert públic alguns diumenges, però passada la novetat, els bancs del temple tornen a agafar aquella brillantor trista de les absències.

La teologia insisteix molt que la missa és una festa. El que no diu és que hagi d'ésser un sorollós festival. De les misses que porten els cristians a la somnolència o a pesar figures, en podem parlar un altre dia.

Pere Campàs Bonay

PREOCCUPACIONS ECONÒMIQUES DE CATALUNYA CRISTIANA

D'un temps ençà veig a C.C. preocupacions econòmiques. Jo em pregunto si la majoria dels lectors i subscriptors, encara que ens demanessin el doble, no podem fer front a les despeses del setmanari? Jo

puc dir que és de les coses que espero amb més il·lusió, durant la setmana. És que en la vida de cada dia no podem retallar altres coses supèrflues i donar suport a un setmanari que tant ens anima a viure la fe en el nostre temps?

Em doldria que per la culpa de tots s'enfosquís aquest finestrall que tanta llum escampa entorn d'un món tan fosc i confús. Endavant tots plegats. Si les forces del mal amb ideals diferents s'uneixen per sortir-se amb la seva, per què els que estem sota la guarda de la creu de Crist no farem més que ells?

Narcís M. Cros

LA VERGE MARIA A TV

El programa "En paralelo" del dilluns 15 d'agost es presentà banal, en opinió meua, quant a contingut científic per la superabundància de tòpics arxi-coneguts a Espanya i ja superats a Europa. Hi va haver, fins i tot, algunes puerilitats per la part masculina i la evidència de problemes psicològics en la zona femenina. Poc intel·ligents ells, poc alliberades elles. En opinió meua, és clar. Però el motiu de la carta és un altre.

M'hauria agradat veure un programa sobre la personalitat de Maria i aquesta va ser la gran absent. Hi van ser, això sí, presents els homes que havien treballat sobre la personalitat de Maria, com si el títol del programa hagués estat "El món davant Maria". Vaig sentir per tant parlar de molts i de moltes, però no del personatge l'estudi del qual m'interessava escoltar. Vaig quedar defraudada. Ja comprenc que un error de planificació pot passar fins i tot als millors i per això els perdono no haver-se cenyit al tema i l'haver-se desviat cadascú a la seva, per diversos viaranyos. També reconec que el tema és d'una gran dificultat i requereix una molt alta preparació, motiu que em fa perdonar encara més sincerament l'haver-me quedat amb les ganes de sentir un estudi sobre la personalitat de Maria. Tanmateix sóc optimista i espero de TV que no voldrà, en el futur, deixar-nos sense un programa dedicat a aquest tema tan interessant, sobretot després d'haver-nos enllaminat amb aquest intent fallit.

Garda Zamboni

JESUCRIST, SÍ I L'ESGLÉSIA, SÍ, PERÒ...

Ens ha plagut molt l'escrit "Jesucrist, sí, l'Església, no", del número 201 de C.C., perquè val la pena fer consciència sobre aquest aspecte doctrinal.

Ens permetem, però, unes apreciacions encara que amb decidit propòsit constructiu, ja que "creiem en una sola Església, santa, catòlica i apostòlica".

Que l'Església sovint, avui, és desvaloritzada, és tristament un fet. Però en comptes de fer-

nos plànyer i acusar poc evangèlicament, allò que cal fer és meditar per a prendre una actitud positiva de cara a construir que ella sigui cada vegada més coherent i eficaç, capaç de crear esperança de salvació en els homes i en la societat d'avui. Tota fixació en temps i problemes pretèrits és infidelitat i no creativitat. Pensar, però, en un "angelisme" en l'estructura i actuació de l'Església, creiem que és erroni perquè és "encarnació", que comporta feblesa i escàndol. Això no priva que és ben clara i irreversible la missió de l'Església, a la qual hem d'ésser fidels. No estem d'acord que com a argument persuasiu a favor de l'Església hom digui que a "l'Amèrica Llatina, a l'Àfrica, a l'Àsia, els cristians són cada vegada més nombrosos al costat dels pobres, de les víctimes de la injustícia, etc.", perquè hem sabut que moltíssimes d'aquestes actituds són desautoritzades i no massa caritativament censurades. A voltes sembla que s'accepta la violència (Polònia), i altres, molt magistralment, s'excomunica (Amèrica Llatina); actitud desconcertant.

No es pot negar que massa nombre de cristians es vanten d'una seguretat en aspectes no dogmàtics coactivament sobre altres cristians que volen ésser fidels i tenen un constructiu sentit crític. El Concili Vaticà II és el nostre concili, que estimem, coneixem i proclamem; pas gegantí de l'Església, reconegut fins i tot pels no creients; però és trist constatar que massa sectors de cristians i jerarques promocionen una manifesta involució; també massa nombre de practicants no saben res o gairebé res del Vaticà II, especialment quan es tracta de la qüestió social, que és la projecció de l'amor i la concepció de la societat com una sola família per raó d'ésser tots fills d'un mateix Pare del cel.

Finalment, patim perquè en massa sectors cristians la imatge que hom dona no és pas la que necessita el món d'avui, en el qual, a fi de comptes, hem de treballar per a establir les primícies del Regne de Déu. Quan tantes coses fallen o trontollen, no ens queixem de certes actituds que bé podrien respondre a un sentit de fidelitat eclesial. Cal ésser fidels, però creatius alhora. Així farem Església.

Salvador Campàs i Molas

La col·lecció blava de Ma. Àngels Papiol i Mora

"Un gran fill de la nostra terra"

el Dr. Pere Tarrés i Claret

"Un gran catalán"

Dr. Pere Tarrés i Claret

"Amor amb majúscules"

Novel·la

"Entre mimosas"

Novel·la

"Arrels de dues bandes"

Novel·la

Venda Llibreria Claret. Roger de Llúria, 5 - Barcelona

TEXTIL

SUMINISTRE

DE RODETS DE FIL

PER COSIR

LES VORES DE GASA

DE VOLTA

DELS TELERS

DE PINÇA

Succesor de Batlleu

C/. Gràcia, 127

Tel. 725 15 48

Sabadell

(Al fer la vostra comanda, esmenteu aquest anunci.)

Catalunya

UN TERC DELS RESTAURANTS DE LLEIDA SÓN IL·LEGALS

La delegació dels Serveis Territorials de Turisme de la Generalitat a Lleida va inspeccionar, durant el proppassat mes de setembre un total de 80 establiments de la restauració i l'hosteleria de Lleida i les seves comarques. Una tercera part dels locals inspeccionats no tenien permís d'obertura que ha de donar els Serveis de Turisme, o bé estaven classificats en una categoria inferior al servei que donen, per la qual cosa són il·legals o clandestins.

Del total de 80 inspeccions, 30 van ser efectuades a Lleida ciutat i altres 50 a la Vall d'Aran. A més a més de les inspeccions fetes d'ofici pels Serveis Territorials de Turisme, en aquesta seu es van rebre, durant el més passat, 18 reclamacions de clients, en la seva major part referides als alts preus dels serveis rebuts.

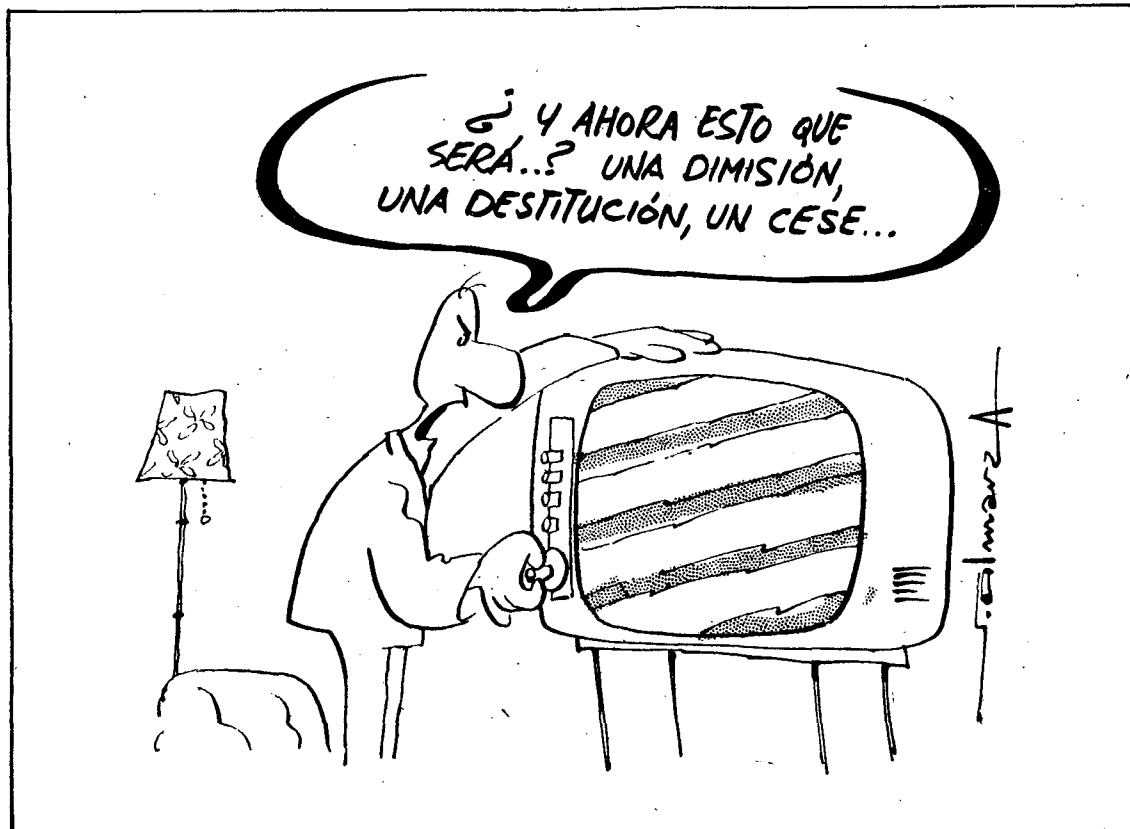
PRIMER MATRIMONI CIVIL CELEBRAT PER UN BATLLE

El batlle de Vilaseca-Salou, Joan Maria Pujalts, va celebrar el primer matrimoni civil contra el l'Ajuntament de la ciutat i, possiblement, el primer també celebrat per un batlle a Catalunya, després de la recent resolució de la Direcció General de Registres i Notariat que confereix als batlles aquesta facultat per delegació del jutge del districte.

DESCOBERTA UNA NECROPOLIS PREHISTÒRICA A TAVERTET

Una necròpolis del segle 8 o 9 abans de Crist, amb les urnes d'incineració, ha estat investigada per un equip d'arqueòlegs del Centre d'Investigacions Arqueològiques d'Osona, vora uns cigles del municipi de Tavertet. Les urnes funeràries han aparegut arran de terra i han estat recuperades per a la seva reconstrucció, amb un treball de quinze dies fet per onze persones. Cal dir que aquesta era la segona campanya en aquest jaciment.

Aquesta troballa és de les primeres de la Catalunya interior, quant a necròpolis d'incineració, i va ser descoberta, després dels detalls facilitats,



juntament amb mostres de ceràmica, per Jordi Sanglas, veí del poble de Tavertet, ja l'any 1978. Les restes de ceràmica es van trobar soles, sense connexió amb les urnes ara trobades a uns metres de la primera troballa.

Espanya

LA PLATJA ES COBRA 400 MORTS CADA ESTIU

Al voltant de 400 persones moren cada any a les platges espanyoles com a conseqüència, en un noranta per cent dels casos, d'actuacions imprudents.

Segons ha manifestat Juan F. Gutiérrez Montes, sub-director general adjunt de la Creu Roja Espanyola, el 85 per cent de les morts que es produeixen a les platges no són per ofegaments pròpiament dits, sinó per altres causes.

Entre aquestes causes —va assenyalar— hi ha la hipotèrmia (fred) i la parada cardíaca a causa d'una hidrocutia que es semblant al shock que sofreix el cos per electrocució, però amb aigua.

Per Juan F. Gutiérrez la pràctica d'un esport d'actualitat com el windsurfing, ha augmentat, en els últims anys, el nivell de risc de les platges. "L'any passat es va rescatar a 800 persones que practicaven aquest esport.

RECORREN AL DEFENSOR DEL POBLE ELS AFECTATS PER LA SÍNDROME TÒXICA

El defensor del poble, Joaquín Ruíz Giménez, va rebre ahir al seu despatx del Congrés de diputats la Coordinadora nacional d'afectats per la síndrome tòxica, que li va lliurar un escrit en el qual consten les

deficiències de l'Administració en el tractament actual del problema.

SOL·LICITEN A N. SERRA QUE TRASLLADI L'ESTÀTUA DE FRANCO

Quan Narcís Serra era batlle de Barcelona, l'agrupació ciutadana "Forum Francesc Pujols" va anar a visitar-lo en comissió per demanar-li que ordenés el desplaçament, del seu actual lloc en el castell de Montjuïc de l'estàtua del general Franco. Narcís Serra va respondre als seus visitants que, donat que el monument de referència es troba dins el Museu de l'Exèrcit, no era aquest tema de la seva incumbència municipal, sinó de ministeri de Defensa. Ara l'abans batlle de Barcelona és ministre de Defensa, per la qual cosa, la

referida agrupació barcelonina s'ha dirigit novament a ell per suggerir-li una fórmula de solució, en considerar-lo destinatari dels seus propis arguments d'aleshores. **No es tracta** —diuen els comissionats— **d'enderrocar el monument, cosa sempre vergonyosa, sinó simplement de traslladar-lo a un lloc més adequat i per descomptat menys públic.**

Món

NOU FRACÀS SOCIALISTA A FRANÇA

La majoria social-comunista, en el poder a França, va sofrir una nova derrota en les eleccions municipals (parcials) de Sarcelles, als afores de París.

La llista d'oposició de dretes

va obtenir un 52 per cent dels vots, davant als 48 per cent obtingut per la llista fins ara majoritària, dirigida per Henri Kanakos, batlle de la localitat des del 1965. La proclamació dels resultats va donar pas a incidents que van causar dos ferits, cosa que va obligar a la policia a irrompre en el saló de l'Ajuntament tirant granades llacrimògenes.

Aquest resultat de Sarcelles s'afegeix als recents fracassos electorals soferts per la majoria governamental tant en les eleccions municipals de Dreux com en les parcials senatorials.

LA MANCA DE PETROLI CREA UNA SITUACIÓ CRÍTICA A GUINEA

La manca de petroli a Guinea Equatorial ha desencadenat una situació crítica a la regió continental de Rio Muni. A Bata, capital industrial del país, s'ha prohibit la venda al públic de tota mena de combustibles, cosa que ha comportat una creixent especulació que afecta principalment els treballadors al servei de l'empresa petrolera.

TROBAT UN TRESOR ARQUEOLÒGIC A XINA

Un tresor enterrat dins la tomba d'un senyor feudal al centre de la Xina fa més de dos mil quatre-cents anys ha estat descobert fa poc, segons que ha informat el diari en llengua anglesa "China Daily".

Més de set mil objectes de jade, bronze i bambú han estat retirats de la monumental tomba formada per la del propi senyor feudal i vint-i-una més de les que sens dubte foren les seves concubines.

Desitjo subscriure'm / renovar la meua subscripció a:

Catalunya Cristiana

Nom i cognoms

Adreça

Població D.P.

- ☐ Trameto les 2.500 ptes. per gir postal.
☐ Incloc un taló barrat per aquest import.
☐ Prego al Banc / Caixa

Agència

que se serveixi domiciliar aquest pagament anual, fins a nova ordre, en la meua llibreta / compte n.º

Lloc Data

Remetre aquesta butlleta a:

Signatura

Redacció i administració:

C/. València, 244. 2on. Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2784 - 2805

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Des de per sempre, convalscent. Pocs places. Tel. 427 44 53.

Homilia del Papa en la inauguració del VI Sínode dels Bisbes

Quan l'home s'acusa a si mateix, porta a la victòria

"Seria veritablement difícil trobar un tema més fonamental i urgent que el que s'ha escollit pel treball d'aquest Sínode", digué el Papa als pares sinodals reunits en nombre de 220 a Roma.

El tema escollit pel VI Sínode dels bisbes és "La reconciliació i la penitència en la missió de l'Església".

Contraposició entre el bé i el mal

En la seva homilia, el Papa, amb estil directe i clar comença agraint als pares sinodals "haver volgut proposar precisament el problema de la reconciliació i la penitència" "com a tasca del servei sinodal pel poble de Déu en tot el món".

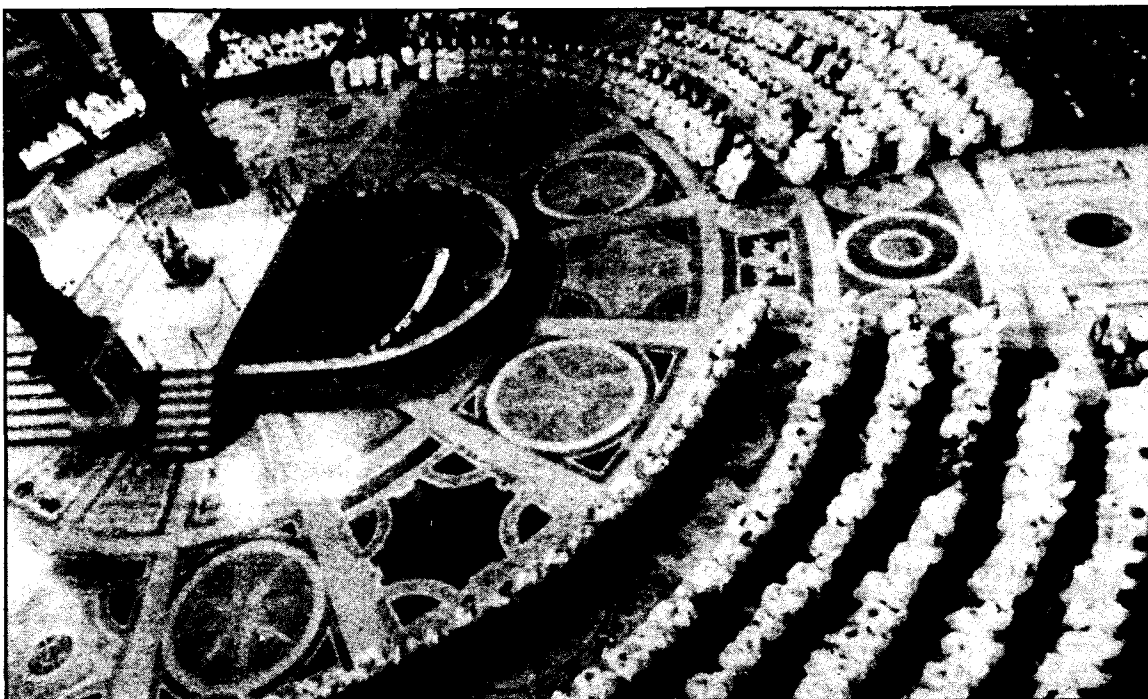
Recordà que la contraposició entre el bé i el mal ha entrat en la història de l'home destruint la innocència original en el seu cor; des d'aleshores, "tota la vida humana, la individual i la col·lectiva, es presenta com a lluita dramàtica entre el bé i el mal".

"El pecat —afegí— rebaixa l'home impedit-li aconseguir la seva pròpia plenitud. Aquesta contraposició és l'impedi-

ment primer i principal en la formació del Regne de Déu, regne de la veritat i de l'amor, en la vida de la persona, com en la vida de la societat."

Crist crida a la conversió

"Quan Crist inicia la seva missió messiànica —continua dient el Papa— crida a la conversió i a la reconciliació amb Déu. Aquesta crida testimonia que allunyar-se del mal i orientar-se vers el bé, en aquesta plenitud seva, que és de Déu, és quelcom possible per l'home. La voluntat humana pot acollir en si mateixa el corrent salvífic de la gràcia, que transforma les seves aspiracions més profundes. En aquesta crida de Crist s'obre la perspectiva de la victòria del bé sobre el mal, de la llum sobre el pecat. És la perspectiva que Crist confirmarà fins al final amb la Creu i la Resurrecció."



Inauguració del VI Sínode de Bisbes a la basílica de Sant Pere de Roma.

El sagrament de la reconciliació

Referint-se al sagrament de la penitència, Joan Pau II digué: "En el misteri de la reconciliació amb Déu, en el sagrament en què es realitza aquesta re-

conciliació, l'home s'acusa a si mateix, confessant els seus pecats, i així treu el poder a aquell acusador que dia i nit acusa a cada un de nosaltres i a la humanitat sencera, davant la majestat de Déu tres vegades sant".

"De fet, quan l'home s'acusa a si mateix —afirmà després Joan Pau II— davant de Déu, aquesta confessió de les culpes, nascuda del penediment i unida en el sagrament de la reconciliació, a la sang de l'Anyell, porta a la victòria."

Reconciliació entre els homes i les societats

El Papa acabà reafirmant la sol·licitud de l'Església per la reconciliació entre els homes i les societats; la seva sol·licitud per la superació dels poders destructors; l'hostilitat, l'odi, la voluntat de destrucció. "Tots sabem —exclamà quina escala d'amenaques s'acumula sobre la vida de la humanitat contemporània."

F.G.

Crònica de Roma

Les quatre setmanes del Sínode



ROMA (Del nostre corresponent). — La VI Assemblea General del Sínode dels Bisbes s'inaugurà el 29 de setembre al matí amb un acte penitencial: la celebració del Jubileu de la Redempció. A les 9'30, els pares sinodals baixaren processionalment des de la Capella Sixtina a la basílica de Sant Pere i concelebraren l'Eucaristia amb el Papa.

Aquella mateixa tarda començaren les sessions. Els pares escoltaren una relació del Secretari General sobre l'activitat de la Secretaria en aquest trienni. Monsenyor Lozano Barragán, bisbe auxiliar de Ciudad de Mèxic, presentà una relació panoràmica sobre la incidència del Sínode anterior en la pastoral matrimonial i familiar en els diferents països; després hi hagué un intercanvi d'informacions amb preguntes i respostes. El divendres a la tarda, el Relator presentà a l'Assemblea el tema sinodal: "La reconciliació i la penitència en la missió de l'Església". Les sessions continuaran durant quatre setmanes.

La primera setmana es dedicà a la tasca pràctica de confeccionar el mosaic de les situacions, experiències, problemes i propostes exposades pels bisbes de diferents continents, races i cultures amb intervencions de vuit minuts cada una cronometra-

des per un rellotge electrònic.

En la segona setmana, el Relator presentà una segona relació en la qual s'indicaren els principals problemes a estudiar més a fons. Per això els pares es reuniren en onze grups lingüístics (tres de llengua espanyola-portuguesa tres de llengua anglesa, dos de francesa, un de llengua italiana, un de llengua alemanya i un de llengua llatina), cada un amb vint participants aproximadament. Al final de la segona setmana tots els pares tornaren a la reunió plenària i el relator de cada grup exposà el resultat dels seus treballs respondent a les preguntes o qüestions que pogueren sorgir de l'Assemblea.

En la tercera setmana es avançà vers la proposta de conclusions, que novament es formularen, confrontaren i unificaren en els grups.

La quarta i última setmana serà dedicada a perfilar les conclusions mitjançant votació de l'Assemblea.

Formen aquesta VI Assemblea 221 persones en total, de les quals 209 són bisbes, 11 religiosos, i un sacerdot. Provenen 45 d'Àfrica, 64 de les Amèriques, 33 d'Àsia, 6 d'Àustràlia i Oceania, i 73 d'Europa.

Enric P. Lanas

AVUI

Prensa Catalana S.A. Consell de Cent, 425, Barcelona, 9. Tel. 246 60 00 (10 línies). Telex 54063.

VULL REBRE INFORMACIÓ, SENSE CAP COMPROMÍS, DE LES CONDICIONS I MODALITATS DE SUBSCRIPCIÓ AL DIARI AVUI.

NOM I COGNOMS

ADREÇA

POBLACIÓ

BARCELONA, A DEL

PREMSA CATALANA, S.A.
Consell de Cent, 425, 6è - Barcelona-9

Vaticà dia a dia

El Papa podria nomenar onze cardenals nous

Comença a parlar-se en cercles eclesiàstics sobre la possibilitat que Joan Pau II nomeni nous cardenals. Amb la mort del cardenal Schöffel, de la Cúria romana, i la mort del cardenal Cooke, arquebisbe de Nova York, el Col·legi cardenalici té 132 membres. D'ells, 23 tenen més de 80 anys; per aquest motiu no poden intervenir en l'elecció d'un nou Papa, essent el nombre "d'electors papals" actualment 109, encara que el nombre de màxim no pot passar de 120, segons la legislació vigent. Per tant, ara mateix, el Papa podria nomenar onze nous cardenals. En el que falta d'aquest any, dos cardenals més compliran els 80 anys: el cardenal Duval, arquebisbe d'Alger (9 de novembre) i el cardenal Volk, arquebisbe dimissionari de Magúncia (27 de desembre).

A Espanya actualment hi ha quatre cardenals: el cardenal Tarradellas, arquebisbe dimissionari de Madrid; el cardenal González Martín, arquebisbe de Toledo; el cardenal Jubany, arquebisbe de Barcelona; i el cardenal Bueno Monreal, arquebisbe emèrit de Sevilla.

La resposta popular a l'Any Sant

Els últims dimecres, l'assistència a l'audiència general fou d'unes 80.000 persones, per la qual cosa l'únic lloc hàbil és la plaça de Sant Pere. Tot sembla indicar que, passada una etapa de sorpresa davant l'anunci del Papa, l'Any Sant —a Roma i també a les diòcesis de tot el món— entrarà en una etapa de creixent intensificació durant l'Advent i la Quaresma vinents, per a culminar en la pròxima Pasqua, data de la clausura.

El grup més representat és naturalment el dels italians, seguit dels alemanys —la seva moneda fa que el seu viatge a Roma resulti bastant econòmic— i dels de parla espanyola o d'Iberoamèrica. El grup que es nota més reduït és el dels francesos, als quals ha afectat molt les restriccions monetàries imposades pel Govern als que surten del país.

Un dels aspectes més visibles de la celebració de l'Any Sant és la nova forma que s'ha donat a les audiències pontifícies. Se'ls ha donat l'estructura d'una "celebració de la Paraula", és a dir, un acte penitencial una lectura bíblica, una breu homilia del Papa, una professió de fe i l'oració del pàrenostre en llatí, perquè puguin resar-la o cantar-la tots els assistents.

El Papa visitarà Canadà el pròxim any

Joan Pau II anirà al Canadà el pròxim any. Ell mateix ho va anunciar en el discurs que va dirigir als deu bisbes canadencs que fan la seva visita "ad limina".

El viatge pastoral del Papa al Canadà està previst com un dels més llargs dels realitzats, uns deu dies, en dates encara no oficialment confirmades, que aniran del 10 al 20 de setembre de 1984. El Papa visitarà onze ciutats, des de l'Atlàntic al Pacífic, Quebec, Montreal, St. Jhonés, Moncton, Halifax, Toronto, Winnipeg, Edmonton, Vancouver i Ottawa. El Papa es reunirà amb

grups d'esquimalts i amb la població de les reserves índies.

Joan Pau II, amb el nou superior dels Carmelites

Finalitzat el capítol general de l'Orde del Carme el Papa ha rebut en audiència als seus membres. "Sou una antiga gran família, els va dir. Manteniu-vos fidels al vostre carisma, que apregona les seves arrels en l'Antic Testament i enllaça amb la grandiosa figura del profeta Elías, el profeta del Carmel."

Referint-se a l'actualitat del missatge d'aquest profeta, va dir que havien d'ésser homes de déu i testimonis de la seva transcendència i fills del poble, inserits en el món i atents a les necessitats dels altres. "Hi ha també al vostre orde —va afegir— una profunda tradició cristològica i mariana: seguir Crist, imitant Maria. Jo desitjo que conserveu aquests tresors. Conserveu-los, aprofundiu-los, poseu-los al dia, perquè són tresors indestructibles, dels que el món en té tanta necessitat."

El Papa va preguntar al nou prior general, John Malley, sobre els treballs del capítol. El pare Malley, nord-americà de cinquanta tres anys, és doctor en teologia i està especialitzat en psicologia clínic. Parla una mica l'espanyol. És un home acollidor i dialogant, conciliador de tensions, gran organitzador i bon coneixedor d'Hispano-amèrica. Entre els seus consellers generals ha estat elegit l'espanyol Jaime Andrade Bermudo, que fou secretari de la CONFER espanyola.

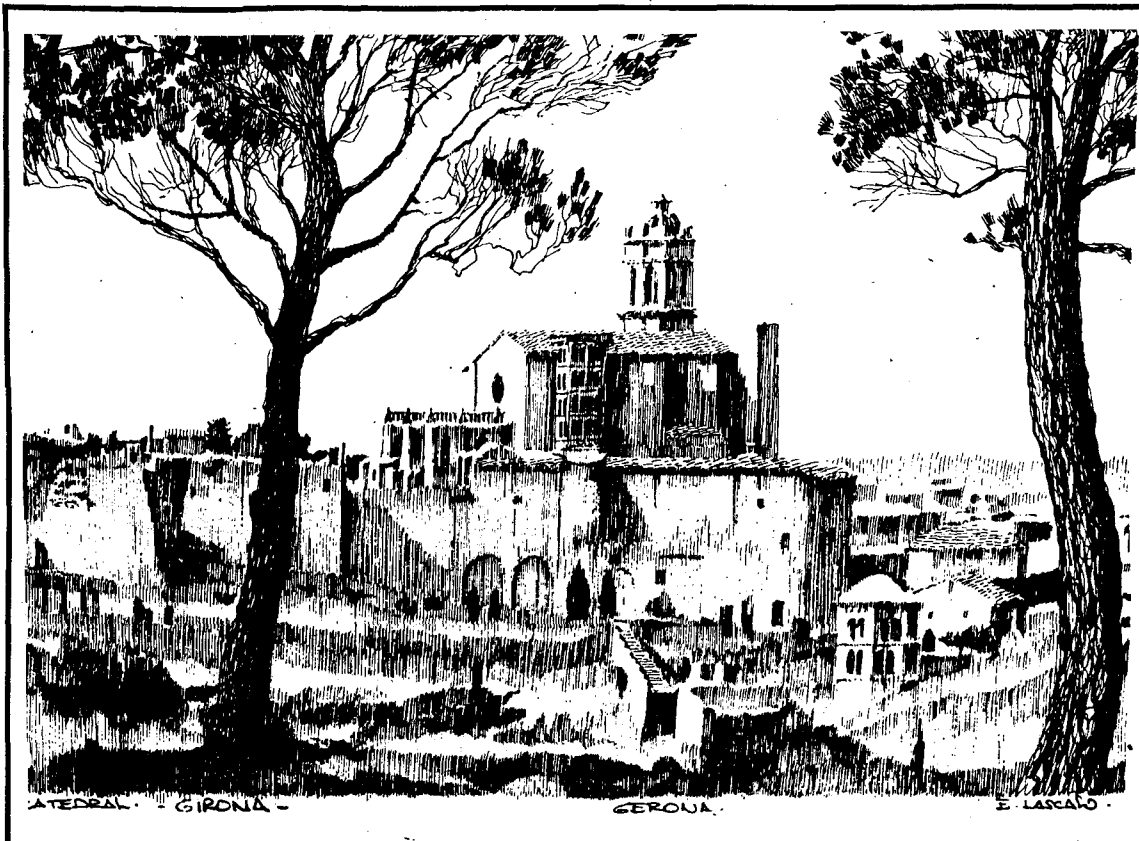
"No existeixen tensions entre la Santa Seu i la Companyia"

L'oficina de premsa de la Companyia de Jesús a Espanya ha difós la següent nota:

"En aparèixer en alguns mitjans de difusió d'Espanya ("El País", 24 de setembre; "La Vanguardia", 28 de setembre) en cròniques de Juan Arias i de Jordi Piquer, notícies que apregonen desconcert per la seva falsedat i en no aparèixer la rectificació demanada als esmentats mitjans, em sento en l'obligació de comunicar les següents rectificacions:

1.- No existeixen tensions entre la Santa Seu i la Companyia i una mostra d'això és la recent visita (27 de setembre) del pare general sopant amb el Sant Pare en un ambient de gran cordialitat.

2.- Els cronistes confonen el pare Amaladass, de Madure, recentment elegit assistent del pare general, amb el sacerdot indi Amador Pavalass, que va participar en el Sínode de l'any 1975, en el qual va assistir-hi el llavors anomenat cardenal Karol Wojtyła. Aquest sacerdot indi, de Bangalore, va presentar un projecte sobre inculturació al Sínode de l'evangelització, que el cardenal Wojtyła volgué sintetitzar amb el presentat pel jesuïta Domenico Grosso, essent aquesta síntesi rebutjada pel Sínode en la votació pertinent. El pare Amaladass no va assistir al Sínode de l'any 1975.



Any Sant

Per a guanyar el jubileu a Catalunya

L'Arxidiòcesi de Barcelona: Catedral, monestir de Montserrat, basílica de la Mercè, temple del Tibidabo, Sant Esperit (Terrassa), Sant Fèlix (Sabadell), Sant Esteve (Granollers), Santa Maria (Mataró), Santa Maria (Vilafranca del Penedès) i Sant Antoni, abat (Vilanova i la Geltrú).

Arxidiòcesi de Tarragona: Santuaris de la Misericòrdia (Reus), de Siurana, de la Selva del Camp, de Puigserver (Alforja), de la Riera (Les Borges del Camp), de la Roca (Mont-roig), del Camí (Cambrils), de Pineda (Vila-seca) de la Consolació (Gratallops), del Remei (Alcover), de Loreto (Bràfim), el monestir de Poblet, del Tallat (Rocallaura), de la Bovera (Guimerà), de Sant Magí (La Brufaganya), de Roda de Berà i del Remei (Santa Oliva).

Diòcesi de Girona: Catedral-Església de Sant Feliu, a Girona. Els santuaris del Collell i de la Mare de

Déu del Àngels, Nostra Senyora de la Salut, a Terrades (Alt Empordà); Sant Feliu de Pallarols, a prop del Far; Mare de Déu del Tura, a Olot; Santa Afra, a prop de Girona; santuari de la Misericòrdia, a Canet de Mar, i santuari de la Mare de Déu de Rocacorba, a prop de Banyoles.

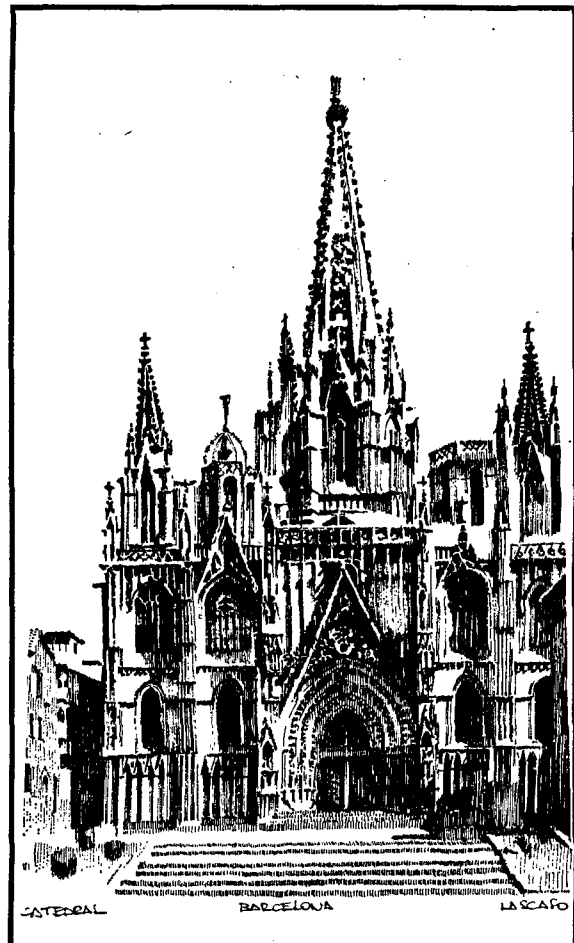
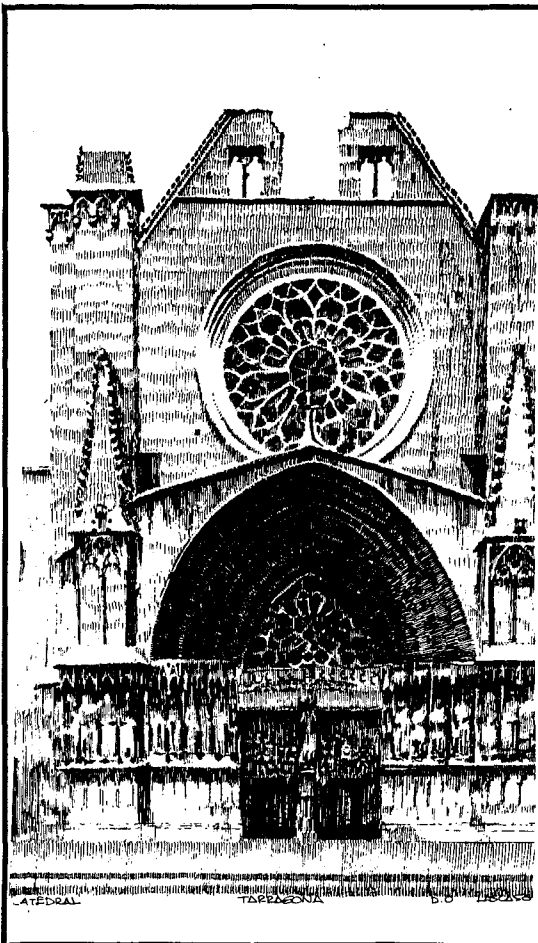
Diòcesi de Lleida: Catedral oratori de l'Acadèmia Mariana, ermites de Butsenit i Grenyana, santuari de Carrasumada (Baix Segre), ermita de Riupredós (Ribagorça Oriental) església de Les Borges Blanques (Baix Urgell), santuaris de Cérvoles (Segrià) i Nostra Senyora de Loreto, a Llardecans (Les Garrigues). A la part Aragonesa: catedral de Roda d'Isàvena (Ribagorça Occidental), Nostra Senyora de l'Alegria (Montsó), Sant Josep de Calassanç (Peralta de la Sal), Nostra Senyora del Patrocini (Tamarit de Llitera), Nostra Senyora de Chalamera (Baix Cinca).

Diòcesi de Solsona: Catedral, santuaris de Queralt i Lourdes de La Nou. Santuari de Sant Ramon, a prop de Cervera, i el del Miracle, a prop de Solsona.

Diòcesi de Tortosa: Capella de Nostra Senyora de la Cinta, a la catedral i als santuaris de Nostra Senyora de Vallivana, a Morella, de Nostra Senyora del Perpetu Socors, a Càlig i el de Nostra Senyora de la Fontcalda, a Gandesa.

Diòcesi d'Urgell: Catedral, santuari de Nostra Senyora de Núria, Sant Crist de Balaguer i santuari de Nostra Senyora de Meritxell (Andorra).

Diòcesi de Vic: Catedral, Seu de Manresa, església de Santa Maria, (a Igualada) i Santa Maria de Ripoll. A més tots els santuaris marians de la diòcesi en dia de la seva festa titular.



Publicacions del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes



I — CATEQUESI PARROQUIAL

El do de Déu	175 ptes.
El don de Dées	225 ptes.
Quadern del nen (Ed. cast. i cat.)	
Llibre del catequista (Ed. cast. i cat.)	
Caminem amb Jesús	
Caminemos con Jesús	400 ptes.
Quadern del nen (Ed. cast. i cat.)	300 ptes.
Llibre dels pares i catequista (Ed. cast. i cat.)	
Hem vist el Senyor	
Hemos visto al Señor	150 ptes.
Libro del niño (Ed. cast. i cat.)	225 ptes.
Llibre del catequista (Ed. cast. i cat.)	
Fem via amb Jesús	
Marchemos con Jesús	
Llibre del catequista (Ed. cast. i cat.)	170 ptes.
Jesús el nostre amic	
Jesús nuestro amigo	

Llibre del nen (Ed. cast. i cat.)	375 ptes.
Guia per a pares i catequistes (Ed. cast. i cat.)	225 ptes.
Feliços els pobres	
Dichosos los pobres	
Quadern d'activitats (Ed. cast. i cat.)	180 ptes.
Llibre del catequista (Ed. cast. i cat.)	180 ptes.

II — CATEQUESI D'ADULTS

Material d'iniciació I (Ed. cast. i cat.)	125 ptes.
Catequesi bàsica II (Ed. cast. i cat.)	150 ptes.

III — COL·LECCIÓ "DOCUMENTS DEL SECRETARIAT INTERDIOCESÀ DE CATEQUESI"

Educació de la fe i catequesi	
Reflexions del S.I.C. (Ed. catalana)	100 ptes.
Itinerari de la fe (Ed. catalana)	150 ptes.
Itinerari per a la formació de catequistes/Itinerario para la formación de catequistes (Ed. cast. i cat.)	125 ptes.

IV — CATEQUESI DE CONFIRMACIÓ

Aixeca't i camina (Catequesi i confirmació I)	
Llibre del noi o noia (Ed. catalana)	400 ptes.
Llibre del catequista (Ed. catalana)	470 ptes.
Rebeu l'Esperit Sant (Catequesi i confirmació II)	
Llibre del noi o noia (Ed. catalana)	400 ptes.
Llibre del catequista (Ed. catalana)	470 ptes.
La catequesi de la comunitat (Orientacions pastorals per a la catequesi a Espanya, avui) Comissió Episcopal d'Ensenyament i Catequesi (Edició catalana)	500 ptes.
És amb nosaltres (Ed. cat., vol. I, II, III i IV)	695 ptes.

DISTRIBUCIÓ: Centre de material catequètic.

C/. Talamanca, 5-7. MANRESA (Barcelona). Telèfon (93) 872 15 43.

Publicacions del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes

BARCELONA

Renovació Carismàtica Catòlica-Comunitat Àgape de Barcelona. El proper dia 20 d'octubre, i durant 7 dijous consecutius, comença el Seminari de Catequesi per a la iniciació de la vida en l'Esperit, i preparació per a rebre l'efusió de l'Esperit Sant. Lloc: C/. València, 243, entl. 2.ª Hora: 7,30 de la tarda.

Centre d'Estudis "Cristianisme i Justícia". Organitza un Curset de 15 sessions, tots els dijous, del 27 d'octubre a l'1 de març, la base

27 d'octubre a l'1 de març. La base el Curs és el llibre "LA JUSTÍCIA BROLLA DE LA FE". Els professors del Curs són els autors d'aquesta obra feta en col·laboració. Totes les sessions del Curs se celebraran els dijous esmentats. Lloc: FORUM VERGÈS, c/. Rosselló, 223, Barcelona. Horari: de 7,30 a 9,30 de la tarda. Per informació i inscripcions: FORUM VERGÈS, tel. 237 97 00.

Parroquia Basílica de Santa Maria del Mar. Dintre de les fes-

tes commemoratives del VI Centenari de la seva edificació, el proper dia 21 d'octubre, a 2/4 de 8 del vespre, es farà el trasllat de les restes mortals del Dr. Joan Llompart i Bargalló, que fou pastor de la feligresia per espai de 34 anys i promotor de la restauració, a la capella del Roser.

Del 5 al 12 de novembre s'organitza una Romeria a Roma per ofrenar al sant pare Joan Pau II la medalla del Centenari i guanyar el Jubileu. Viatge en autocar, tot inclòt, 30.000 ptes. Inscripcions: Sagristia.

SOLSONA

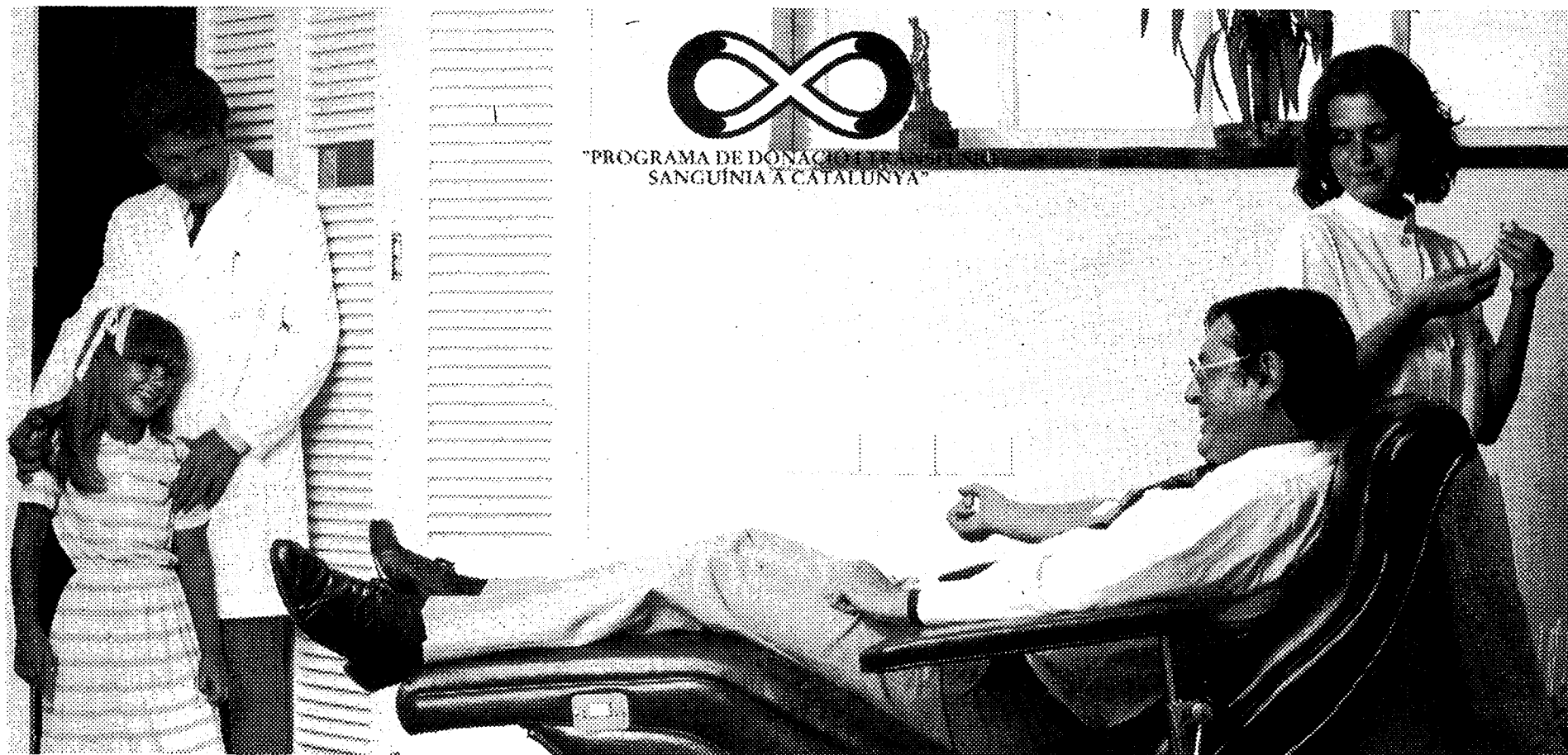
Santuari del Miracle. La Casa d'Espiritualitat organitza unes Jornades de Reflexió i Pregària, obertes a tothom, a partir dels 17 anys, qui cerqui aprofundir la joia i l'esperança de la seva fe. Dirigirà el P. Daniel Codina O. S. B. de Montserrat. Començarà el dia 29 d'octubre a les 12 h., fins al Dia de Tots els Sants a la tarda.

VII APLEC EXCURSIONISTA DELS PAÏSOS CATALANS

Els propers 29, 30 i 31 d'octubre i 1 de novembre se celebrarà a les Planes del Montgó, dins del terme municipal de Xàbia i molt a prop del cap de Sant Antoni, en la comarca de la Marina Alta, el VII Aplec Excursionista dels PP.CC., aquest any organitzat pel Centre Excursionista Pedreguer i la Secció de Muntanya de l'Ateneu Cultural de Xàbia.

Com en les edicions anteriors, al llarg d'aquest dies tindran lloc un seguit d'actes de caire esportiu i cultural, amb els quals pretén un apropament de tots els excursionistes de parla catalana.

Per a assistir a l'aplec, des de Barcelona sortiran autocars el divendres, 29 d'octubre a les 9 del vespre, del carrer Bergara. Per inscripcions a l'Unió Excursionista de Catalunya (tel. 254 58 55) o bé al Centre Excursionista de Catalunya (tel. 315 23 11).



"PROGRAMA DE DONACIÓ DE SANGÜINIA A CATALUNYA"

Avui per a un altre, demà per a tu. DÓNA SANG.



GENERALITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL

Solsona

En el mil·lenari de Sant Llorenç prop Bagà

Bisbe Moncadas: "L'Església ha de ser una llar oberta i acollidora per a tothom"

GUARDIOLA DE BERGUEDA.— Recentment, tingué lloc la celebració del mil·lenari de l'antic monestir benedictí de Sant Llorenç Prop Bagà, amb una eucaristia presidida pel bisbe de la diòcesi, Miquel Moncadas, i concelebrada per molts sacerdots del bisbat de Solsona i d'altres diòcesis. Hi assistí el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol. Era la culminació d'una sèrie d'actes commemoratius que s'han portat a cap durant tot l'any.

El bisbe Moncadas en l'homília comentà la relació entre el temple construït de pedra i l'Església construïda per pedres vives que es recolzen en la pedra angular que és Crist. Entre altres coses digué: "Aquest temple mil·lenari que avui ens aixopluga ens ha fet entendre, com una Bíblia de pedra, el misteri de l'Església que és el misteri d'una presència del Senyor, però tot seguit hem de finir dient que també és la casa d'un poble, l'expressió de la seva fe". Finalment conclougué: "Obriu, si us plau, avui i sempre i generosament a tots els vianants les portes d'aquest monestir, el vostre orgull, i oferiu-lo als altres forasters tot dient: "veniu i mireu el temple de Sant Llorenç Prop Bagà; nosaltres estimem aquesta església i desitjaríem que tots vosaltres, forasters i turistes, la poguéssiu estimar i trobar-vos-hi sempre a gust, com a casa vostra". Sí, germans, l'Església de Déu és i ha de ser per sempre més

una llar oberta i acollidora per a tothom".

Inaugurada la casa parroquial de Mollerussa

MOLLERUSSA.— El dia 25 de juliol tingué lloc la benedicció i inauguració de la nova casa parroquial de Mollerussa, amb una celebració de la Paraula presidida pel bisbe de la diòcesi monsenyor Moncadas i amb l'assistència dels capellans de l'arxiprestat, les autoritats locals i una gran representació de la comunitat parroquial.

Mossèn Antoni Comellas, rector de Mollerussa féu una breu memòria de la gestació de l'obra portada a terme, de la seva finalitat i de la col·laboració rebuda. Per altra part, el batlle, Sr. Carné, reconegué i agraf l'aportació de l'Església a la ciutat tant en el pla evangelitzador com en l'ordre social. El bisbe de Solsona remarcà que la benedicció d'una nova casa parroquial és sempre un motiu de joia, ja que és la manifestació de l'amor i estima del poble envers els seus sacerdots. Tanmateix —resaltà—, no és una casa d'uns capellans, sinó de tota la comunitat, car els capellans sols l'utilitzen temporalment i la casa sempre resta a la parròquia.

La nova casa parroquial de Mollerussa és un edifici de tres plantes i un àtic en propietat horitzon-

tal. A més del despatx i la vivenda dels sacerdots, hi han dues sales per reunions i està situada a la plaça Manuel Bertrand, 12.

Cal remarcar que l'arquebisbe emèrit de Tarragona, Dr. Pont, fill de la veïna ciutat de Bellpuig, envià una carta de felicitació amb motiu de la benedicció de la nova casa parroquial, la qual fou llegida durant l'acte d'inauguració.

Un fill del bisbat de Solsona, camí dels altars

MOLLERUSSA.— Fa uns dies la Ràdio Vaticana difonia la notícia de l'inici del procés de beatificació del P. Algel Cantons Fornells, cordimarià.

El P. Cantons, fill d'un mestre de Mollerussa, nasqué en aquesta ciutat l'any 1895. Era germà de mossèn Josep Cantons, conegut i recordat per molts i tenia un altre germà cordimarià. A Mollerussa viuen els seus familiars. Va morir a Palermo (Itàlia) el dia 9 de juliol de 1967 i 16 anys després, el dia 7 de juny d'enguany s'iniciava oficialment el camí de la seva glorificació amb culte públic dintre d'Església com a Beat.

Fermí Manteca



El Dr. Moncadas establí un paral·lelisme entre un temple fet per pedres i una "església construïda per pedres vives que es recolzen en la pedra angular que és Crist".

Pensant-ho bé

Ovella que bela perd el remuc

Diuen que el tarannà del català tira cap al retraïment. Que és bon treballador perquè va per feina. Diuen, diuen... però, renoi!, quan se'ls destapa la carbassa de la xerrera es morfonen si no poden esplaïar-se com autèntics picaplets xerrameques, i enraonar fins desraonar-se. Que si patantim que si patantam, que si verdes que si madures, que si daïxonses que si dallonses, i s'engaga la conversada del mai acabar.

Comptabilitzar les hores perdudes en l'anar de verbes, les omissions, els retards i àdhuc els estralls provocats per les negligències i les distraccions dels garlaires, donaria un resultat ben poc afalagador.

D'ovelles a les quals el belar fa perdre el remuc n'hi ha de moltes classes. Hi ha els xerrameques de mena que, estrebant fins a la fantasia qualsevol esdeveniment amb qualssevol paraules, acreixen la paciència dels sants i satisfan la poquesa dels toixos. Hi ha el bromista destemperat, llicenciat en ximplologia, a qui a temps i a destemps, en tot li va bé fer el plaga. Hi ha els qui fan lliçons a tothom d'allò que no saben; a l'engròs i a la menuda parlen de l'Havana sense saber cap a quin cantó s'escau. No veuen que els altres se'ls escolten trufant-se'n i prenent-los la mida. Sabent el vent, però no saben el torrent; i tiren al dret. Hi ha

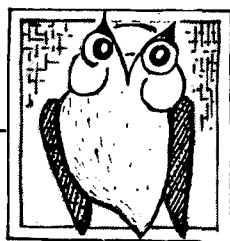
els qui una mala ratxa els enterboleix el seny i atapeeix el cor, i entretzenats en la seva, es converteixen en escampabilis. La seva parla, per apassionada, és inútil i malprofitosa. Comptat i debatut no en queda res, "a carbó apagat, cendra freda"; però ortiguen el terreny de les relacions humanes. Malament!

Hi ha el típic tòpic del comareig de les dones amb vèrbola de mercader, embullafils i embulla troques. Surten al carrer de compres o a fer la torniola; parlen bé dels morts i dels seus, però als altres els deixen de volta i mitja. Atracallen els altres a preguntes, per poder donar elles mateixes, a gratient, les respostes. Resultat: la conversa és un monòleg-xàfec, o una olla de grills si la colla s'engresca.

Hi ha, encara, els set-ciències, creguts de si mateixos, que converteixen en deixeble forçat a tot interlocutor, aproven, desproven, i volen tenir sempre l'última paraula. Pesadets, pesadets... fa?

I mentrestant, amics, qui fa la feina? ¿Com tirarem el país endavant si tots plegats descurem el nostre ofici i guanya-pa?

Xesc Soliu



SPILL MANIFEST DE TOTES LES COSES DEL VESCOMTAT DE CASTELLBÓ

obra del notari P. Tragó (x. XVI)
a cura del P. Cebrià Baraut.

Societat Cultural Urgel·litana. Pati Blau, 3.

La Seu de Urgell. Tel. 350 054. Precio: 1.500 ptas.

can
solé



restaurant

Passeig, 51
Tel. (93) 886 22 18
VIC

Equip Dr. Viscarri i Trullàs

Neuropsiquiatria. Psicologia
Tratament malalties nervioses
Quequesa.

Problemes conjugals.

Alcoholisme.

Drogodependències.

Informació: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.

Barcelona

Un aprofundiment en les tècniques d'aquest art popular

Setmana del Pessebre a Sabadell

SABADELL.— El Grup de Jovent de l'Agrupació de Pessebristes de Sabadell, acaba de celebrar la "Setmana del Pessebre", consistent en un cicle de xerrades a l'entorn dels diferents aspectes tècnics relatius a aquesta forma de l'art popular, les quals foren a càrrec de mestres pessebristes vinguts de tot el país.

Com pot comprovar-se cada any a l'exposició que presenta l'Agrupació de Pessebristes de Sabadell, construir un pessebre és tot un art de les tècniques de l'expressió plàstica. Donaren unes lliçons al jovent el dibuixant sabadellenc Agustí Masvidal, sobre la perspectiva del pessebre; l'escultor Adolf Salanguera parlà del modelat de les figures, en Jaume Traité, artista vinculat als obradors d'imatges religioses típiques d'Olot, donà també una sessió, així com els mestres pessebristes Ramón Taulé i Marcel·lí Pol.

Dins l'àmbit pessebrista català, a la "Setmana del Pessebre de Sabadell", s'hi aplegaren els principals mestres pessebristes del país per tal d'ensenyar als joves tot el saber, i tot el domini de la tècnica que han anat adquirint en els seus anys d'activitat. Hi assistiren també molts pessebristes de la comarca.

Curset d'iniciació a la pastoral obrera

El Centre d'Estudis Pastoral, en col·laboració amb els Delegats de Pastoral Obrera dels Bisbes catalans i la Coordinadora de Cristians en un Món Obrer de la Diòcesi de Barcelona, han projectat un curset d'iniciació a la Pastoral Obrera. Amb això, s'intenta d'ajudar a totes les persones que s'interessen pastoralment pel món obrer: preveres, religioses, religiosos i laics. Alhora s'intenta d'aplicar la conclusió n.º 22 de l'Assemblea diocesana que en el llibre verd n.º 74, diu: Cal "urgir i facilitar que totes les persones (preveres, religiosos, religioses) que vagin destinades als sectors de més implantació obrera de la Diòcesi, facin un reciclatge especialitzat. Aquest reciclatge serà programat i dirigit per persones enteses, amb participació dels moviments especialitzats del món obrer (ACO, HOAC, JOC, JOBAC)".

Hi participaran professors com Casimir Martí, Jordi Estivill, Joan Garcia-Nieto, Salvador Carrasco, Josep Hortet, Xavier Morlans, etc. Coordinarà mossèn Florenci Costa, Delegat de Pastoral Obrera de Vic i Consiliari de l'HOAC de Catalunya.

El curset durarà des del 8 de novembre de 1983, fins al 10

d'abril de 1984, cada dimarts de 7'30 a 9 del vespre. Tindrà lloc al C.E.P., Rivadeneyra, 6, 3er., on els qui vulguin assistir-hi, es podran matricular.

L'Ancianitat, nova etapa creadora

L'Àmbit d'Investigació i Difusió Maria Corral, organitza les IV Jornades Interdisciplinàries a celebrar durant els dies 1, 2 i 3 de desembre, amb el patrocini de la Generalitat i la col·laboració de la Caixa de Barcelona.

El tema d'aquestes quartes jornades, és "L'Ancianitat, Nova Etapa Creadora". Participen com a ponents, el senyor Josep M.ª Forcada, president de l'ÀMBIT; senyor Domingo García Sabell, Delegat del Govern a Galícia; senyor Augusto Corominas Vilar-dell, Catedràtic de Fisiologia humana; senyor Jean Vimort, Sociòleg de l'Educació; senyor Lluís Folch i Camarasa de la Universitat de Barcelona i Psiquiatra del Tribunal Tutelar de Menors de Barcelona; i el senyor José Luis L. Aranguren, Catedràtic emèrit d'Ètica de les Universitats de Sta. Bàrbara a EE.UU. i de Madrid.

El lloc de la celebració serà el Saló d'Actes de la Caixa de Barcelona, Diagonal 530.



Finestral de la caritat

Soledat

Potser sigui el drama més agut que pateixen molts dels nostres vells. Paral·lelament a la penúria econòmica, a les xacres de la edat, l'abandó que pateixen àdhuc els que tenen fills o família propera, es fa vertaderament insuportable. No diguem d'aquells que no tenen a ningú. Saber acompanyar, dir una paraula amable de proximitat i consol és una bella obra de misericòrdia. Fem-nos companys dels vells sols.

DEMANDES

9.474.— Mare viuda i anciana, amb única filla de 30 anys, separada del marit i malalta, al seu càrrec. Li urgeixen 25.277 ptes. per liquidar deutes.

9.475.— Peó de la construcció en atur forçós i amb dos fills. S'endarrerí en el lloguer i no pot liquidar-lo. Caldrien 25.000 ptes.

9.476.— Mare amb tres fills de 7, 5 i 3 anys. Treballa temporalment en neteja domiciliària. Està separada del marit. Calen 9.000 ptes. per aliments.

9.477.— Mecànic que per dificultats econòmiques de l'empresa no cobra. Mentre espera que es legalitzi la situació li són necessàries 30.000 ptes. Té tres fills menors.

9.478.— Mare viuda, amb dos fills de 13 i 11 anys. Esperant cobrar la pensió de viduitat s'ha endarrerit en el pagament del lloguer en 11.844 ptes.

9.479.— Peó en atur des de fa dos anys. Té cinc fills el gran d'11 anys. Li urgeix liquidar 14.115 ptes. d'aliments, llum aigua.

9.480.— Matrimoni sense fills, ell malalt des de fa un any i operat quatre vegades. Evitaria el desnonament amb 33.000 ptes.

9.481.— Peó, pensionista per invalidesa, amb cinc fills en edat escolar, de 13 a 4 anys. Per llibres escolars 7.930 ptes.

9.482.— Paleta en atur forçós. Per malaltia de la muller s'ha endeutat en 10.000 ptes. que urgeix liquidar. Té un fill de 16 anys.

Tenia mal geni el bisbe Torras?



Era molt geniut el Doctor Torras i Bages?

Això és el que es diu de vegades sense compliments ni pal·liatius. Què hi ha sobre això?

Evidentment no hi ha dues persones iguals en aquest món i cadascuna té la seva peculiar manera de ser. I el Doctor Torras era, per temperament, un home seriós, greu i irascible.

La qual cosa li venia segurament, en part, de la seva complexió, robusta i forta, i, en part, sobretot, de l'austera educació familiar, fill com era d'una família pagesa. Afegim-hi encara la vida bon xic retirada, de reflexió i d'estudi i de relatiu poc tracte social, que dugué fins als seus cinquanta-quatre anys, en què fou promogut a l'episcopat.

Ell era ben conscient de les seves limitacions. Per això en les seves conferències quaresmals a l'Acadèmia de la Joventut Catòlica de Barcelona de l'any 1899 sobre "La Formació del Caràcter", en parlar de la ira, s'expressa de tal manera que hom diria que està dissenyat l'autoretrat.

Ens diu que la ira és la passió més espiritual, més noble, més humana i més fonamental per a forjar un caràcter; la més pròpia, en expressió de Sant Agustí, de les ànimes fèrtils, capaces de grans coses. Però tot seguit remarca que és també la més exposada de totes a grans desviacions si no se la controla amb la pràctica de la

humilitat i de la mansuetud, que són les virtuts evangèliques per excel·lència.

L'ideal del cristià, doncs, —va dient— és assolir, d'una banda, un caràcter vigorós i enèrgic i, d'altra, ple d'aquella benignitat i humanitat, d'aquella suavitat i gràcia amb què es manifestà entre els homes Jesucrist, el nostre model suprem.

Per aquest ideal sospirà i treballa, ell incansablement tota la vida fins a aconseguir una manifesta i completa victòria.

"Era, diu el P. Ignasi Casanovas, que el tractà molt sobretot en els seus darrers anys, senyor de si mateix. L'esforç per a dominar-se es veia clarament o almenys s'endevinava... No li vaig veure mai ni un primer moviment poc frenat". És, a més, testimoni unànime que el Doctor Torras, encara que seriós i greu, no tenia res de ferreny, rampellut, sorriu o repulsiu sinó que tot el contrari, era molt amable, senzill, atent i educat.

No té gaire importància, doncs, que, durant els setanta anys que durà la seva vida, hom li pugui retreure mitja dotzena escassa d'anècdotes, la major part d'elles no massa importants. Al revés, això, segons com, encara ens fa més amable i accessible.

Ja és hora que ens adonem que els Sants no són com els poetes: no en neixen, de sants, sinó que creixen, se'n fan de mica en mica a còpia d'esforç, de lluita i de constància.

D'altra banda gairebé totes les al·ludides anècdotes queden contrastades amb una correcció posterior plenament convincent.

Hom esmenta, per exemple, que, quan ell era jove i estudiant a la universitat de Barcelona, un dia, mentre els seus condeixebles conversaven animadament tot esperant l'hora d'entrar a classe, es passejava tot sol llegint un llibre que tenia prop dels ulls, car ja aleshores era molt curt de vista. Tot d'una, un dels companys, per fer broma, se li acostà i li donà un cop al llibre i l'hi tirà per terra. El Doctor Torras es girà i li donà una bufetada, amb el consegüent esclafit de tota l'estudiantina. Després, continuà llegint com si res no hagués passat.

Ara bé, el Doctor Torras es penedí tota la vida d'aquest cop de geni. Per això, en retrobar anys més tard, quan ja era bisbe, el company a qui havia humiliat, li digué: "M'alegro molt de veure't abans de morir, perquè vull demanar-te perdó pel mal exemple que et vaig donar a la universitat".

És interessant també el seu comportament amb el rector de Querós, el qual, en ocasió d'una visita que li féu, l'havia rebut d'una manera molt inconsiderada i irreverent. Tant, que, en tornant a Vic, ordenà al seu secretari, Dr. Dachs, que li enviés la "suspensió a divinis". Però el Dr. Dachs que coneixia bé el seu Bisbe, retardà deliberadament la comunicació. L'en-

demà el Dr. Torras digué al Dr. Dachs: "Ja li has enviat la carta al rector de Querós?". I en dir-li ell que no, afegí: "Doncs, no la hi enviïs pas, perquè si nosaltres ens haguéssim d'estar en aquell racó de món, qui sap què faríem."

Una altra vegada, en visitar la parròquia de Malla, observà que un dels capellans que l'havien sortit a rebre en processó, enraonava molt i desedificava la gent. Per la qual cosa, ell, tan amant de fer sempre les coses ben fetes, sobretot les referents a la litúrgia, cridà després el sacerdot i el renyà severament. No devia quedar, però, massa content d'ell mateix, perquè l'endemà, abans de la missa, volgué confessar-se davant de tothom amb el senyor rector de la parròquia, el futur canonge de Vic, Josep Perarnau.

Però el cas més significatiu de tots és, sens dubte, l'esdeveniment amb el rector d'Aguiló, mossèn Ricard Vilademut, el qual, en la impossibilitat de viure en la casa rectoral per manca de seguretat, s'absentà a Santa Coloma de Queralt amb la intenció de servir d'allà estant la parròquia. Però com sigui que el Dr. Torras, mal informat i mal aconsellat pel Doctor Corbella, a qui havia confiat una inspecció de la casa, imposés a mossèn Ricard l'obligació de residència per mor d'atendre degudament els seus feligresos, aquest li plantejà un plet que, fallat en primera i segona instància a favor del

bisbe Torras, es resolgué d'una manera definitiva en contra d'ell al Tribunal de la Rota Romana, essent, per tant, motiu de gran humiliació per a ell que, a més de ser bisbe, era advocat.

Però quina fou la seva reacció davant aquesta sentència? No pas d'indignació i protesta, sinó de resignació i humil acceptació. Digué als seus secretaris: "Si li han donat la raó, senyal que la tenia". I al P. Joan Ricart, preposat de Sant Felip, li comentà: "Sort que hi ha per damunt nostre qui sap més que nosaltres, que així pot corregir les nostres deficiències".

Diguem, finalment, que, segons és fama comuna, els rectors que l'havien vist actuar en la seva primera Visita Pastoral i que el veieren després en la segona i/o en la tercera, advertiren en ell una manera de fer molt més benèvola, humana i comprensiva.

Tot conservant sempre aquell seu aire formal i amesurat, que infonia no temor, sinó més aviat veneració i respecte, ell, talment com l'artista va cisellant l'effigie que s'ha forjat en la imaginació, ell, amb l'ajuda de la gràcia i del seu esforç constant, anà configurant i perfeccionant la seva ànima a semblança de Crist fins a fer-ne una obra mestra.

Àngel Miralda
Vice-Postulador de la Causa
de Beatificació del
Doctor Torras i Bages

Un ampli ventall per a l'enriquiment espiritual

Els cursos del CED: il·luminar la fe a l'home d'avui

GIRONA.— El Centre d'Estudis Diocesà (CED) ha publicat els temes que es desenvoluparan el curs present en diferents parròquies del bisbat de Girona. La jornada inaugural tingué lloc el dia 11 d'octubre a la Casa d'Espiritualitat de Banyoles amb una ponència sobre les Línies base del Concili Vaticà II i una ponència sobre l'Església local a càrrec de monsenyor Xavier Osés.

Les setmanes següents se celebraran cursos a Girona i Olot sobre "Contribució de l'Església a la cultura catalana", "Promoció social i Església", "Pau i desarmament", "La família avui", "Seminari sobre amor i sexualitat", etc. En aquests cursos intervindran sacerdots i laics entre els quals hi recordem Domènec Fita, Narcís Jordi Aragó, doctor Campistol i d'altres.

Ensems el CED organitza uns Serveis Pastorals de cara a la formació de nous Consells de Pastoral, o a l'aprofundiment dels ja existents, així com un Pla de Formació d'animadors de celebracions litúrgiques. També es donaran cursos sobre el Servei de la Caritat, Orientació de promeses,

Ciència i Fe, Campaments d'estiu, etc.

Escola de Teologia

Per la seva part l'Escola de Teologia ha organitzat un Curs d'Introducció al pensament cristià i un altre sobre Jesús de Natzaret, la Bíblia, els Estudis bíblics, el comportament cristià, humanismes i moral cristiana, litúrgia, etc. Per últim, l'Escola de Formació per a professors de religió ofereix cursos sobre Didàctica de l'Ensenyament de la Religió a EGB, un Curs de pedagogia religiosa i un Seminari de Didàctica religiosa.

Per a realitzar una d'aquestes activitats programades caldrà un mínim de 15 persones inscrites. El preu dels cursos és de 2.500 pessetes. Per a més informació, dirigir-se al Seminari Conciliar de Girona, telèfon 20 04 62 i 59 41 17.

Trobada de pintures romàniques a l'església de Sant Pere Desplà

Durant els treballs de restauració de l'església de Sant Pere Desplà, ermita situada a uns

tres quilòmetres de la parròquia d'Arbúcies, s'han descobert unes pintures romàniques molt antigues. Segons tècnics del Servei de Cultura de la Generalitat podrien pertànyer als segles novè o desè, encara que l'arquitectura del temple no ofereixi la clàssica característica dels arcs de ferradura, a causa de les nombroses reestructuracions sofertes al llarg dels anys.

Les pintures es troben el mur exterior de la dreta del temple i representen una figura humana amb una mà desproporcionada. I encara és més desproporcionat el dit gros, respecte als quatre restants. L'acompanyen altres figures geomètriques i vegetals sobre un fons blau.

Aquestes figures restaren amagades durant molt segles a causa de la construcció d'una paret paral·lela al mur que havia d'aguantar la volta superior. Com que el mur exterior era massa prim —amb prou feines té cinquanta centímetres— hagueren de reforçar-lo amb un de nou, quedant així tapades les antigues pintures. I ara, en retornar l'edifici a la seva estructura primigènia, s'han descobert. Es troben en bastant mal estat de conservació, però



Olot ha estat un dels llocs on s'han celebrat els cursos del CED.

el seu valor històric i artístic és evident degut a la seva antiguetat. Sembla que existeix un parió molt semblant en una

església de Terrassa, cosa que fa pensar que es podria tractar del mateix autor.

M. Caballé

Tortosa

Monsenyor Carles, als assistents a un curset de catequistes:

"El catequista és aquell que li preocupa la falta de fe"

TORTOSA.— Els dies 23, 24 i 25 de setembre es reüniren en el Seminari Diocesà més de dos-cents Catequistes de tot el bisbat amb motiu del VIII Curset de Catequistes. La majoria era gent jove, nois i noies. No faltava tanmateix la gent gran.

El curset es va dividir en sis "tallers" de treball: dos d'iniciació i un de celebració i expressió, d'adolescents, d'adults, de família i d'audiovisuals.

El primer dia, comú per a tots els tallers, es va tractar el tema de l'Any Sant de la Redempció en distintes facetes o camps d'aplicació. El bisbe i el reverend José Luís Arín van ser els ponents i, al final, hi va haver una taula rodona en la qual es van fer moltes preguntes que contestaren els ponents amb els altres responsables del curset; si les preguntes van ser interessants, les respostes van ser al·lucinatòries. El treball va donar molt joc amb molt bons resultats.

L'endemà, dissabte, es va dedicar al treball per tallers amb una activitat envejable i amb tècniques adients. Els catequistes es convertiren en catequitzats. S'hi anava a aprendre i ho van agafar seriosament. Els ensenyaments teòrics alternaven amb realitzacions pràctiques molt en consonància amb els mitjans pedagògics actuals.

2.000 catequistes

Són més de dos mil els catequistes que treballen a la diòcesi en el camp catequètic. Cada any es fan aquests cursets i, durant el curs, l'Escola de Catequesi Diocesana, es desplaça per les comar-

ques, donant ensenyaments i experiències concretes i adaptades als diferents nivells.

El dissabte al matí hi va haver un "final de festa" en què hi participaren tots, grans i joves, sacerdots, religiosos i seglars. No hi va haver

complexos de cap mena.

El matí del diumenge es va dedicar també a tallers. A la tarda es van preparar les conclusions pràctiques que, en forma de manifest i ofrena plàstica, foren presentades a la Missa Concelebrada, presidida pel bisbe.

Un dels dos-cents

En la santa Missa, el bisbe va confirmar el ministeri d'acòlit al seminarista CARLES GARCIA TALARN, de Sant Carles de la Ràpita. Carles ha estat catequista i animador de catequistes i ha decidit oferir la seva vida al Senyor amb una dedicació més plena, el Sacerdot. "El catequista —deia monsenyor Carles a l'homília— és aquell que no se sent satisfet, perquè el preocupen els problemes dels altres, la falta de fe."

La missa va ser participadíssima.

Com a colofó, en el gran pati interior, agafats de la mà, es va cantar el cant dels adéus.

Un curset més, més experiències acumulades i nous ímpetus per a treballar per l'Església. I fins el pròxim curset...

J.M. Ribes



Carles Garcia, de Sant Carles de la Ràpita, rep de monsenyor Carles, bisbe de Tortosa, el ministeri d'acòlit. (Foto: Ribes)



RUIXADORS
per vinyes, fruiters i
horts
J. PLANAS
Princesa, 53 -
Barcelona-3
Telèfon 319 71 84

Llibres, eines i material per
jardineria i horticultura

L'Església ha realitzat una aportació molt important al nacionalisme català

TARRAGONA. — "El fet religiós i l'Església han realitzat una aportació molt important al nacionalisme de Catalunya". Aquesta és una de les conclusions del treball que sobre el tema "Fet religiós, Església i nacionalisme a Catalunya" ha realitzat el sociòleg i Secretari General-Canceller de l'Arquebisbat de Tarragona, mossèn Miquel Barbarà i Anglès. Aquesta tesi, en la redacció de la qual hi han col·laborat Lluís Aranda i Maria Lluïsa Ciscuella, serà publicada per la Fundació FOESSA dins el seu conegut informe anual.

Precisament, la qüestió de la influència del fet religiós en la formació dels nacionalismes ha estat objecte de debat en el decurs de la recent conferència Internacional de Sociologia de la Religió celebrada a Londres. Pel que fa a Catalunya, l'informe de mossèn Miquel Barbarà aporta una valuosa i acurada visió sobre el fet sociològic de la incidència de l'Església sobre la nacionalitat catalana.

Religiositat popular

L'informe, al qual ha tingut accés CATALUNYA CRISTIANA, té un punt de partida en el qual s'afirma "la influència del fet religiós i de l'Església en la realitat

Guifré el Pelós fins a l'actualitat, es fa una exposició de la tradició d'unió i suport mutu entre cristianisme i catalanitat. La creació d'ordes religiosos, la tasca legislativa de l'Església o la recuperació de la Seu Metropolitana i Primada de Tarragona, són fites importants d'aquesta presència de l'Església en el procés constituent de Catalunya. "Com a símbol d'aquesta

així una creixent ambivalència entre el suport popular i la ja esmentada instrumentalització política, un indicador de la qual és la presència de bisbes castellans a les seus catalanes. Des del 1.500 fins al 1982, Catalunya ha tingut 339 bisbes dels quals 131 són catalans, és a dir, tan sols el 38 per cent. "Actualment, i fins al present, s'ha tornat a una normalitat

pobles que porten el nom d'un sant. Les xifres són eloqüents: de 935 municipis existents a Catalunya, 127 pobles o ciutats tenen nom de sant, la qual cosa representa el 13 per cent, percentatge que a algunes comarques és més elevat: Baix Llobregat, 33%, Alt Penedès, 32%; Osona, 31%; Vallès Oriental, 26%... L'informe fa esment també d'una diversificada

arran de la campanya popular "volem bisbes catalans".

La figura del rector dins la societat catalana i la realitat sorgida de la Renaixença com a fruit de la modernització i industrialització, obren noves perspectives a l'Església mentre Torres i Bages remarca que Cristianisme i Catalunya són dues realitats inseparables.

Present

El trencament de la guerra civil i l'oposició entre el poder civil i un cert poder eclesiàstic configuren l'arrencada del moment present. Una nova ambivalència es produeix durant la postguerra sorgint així "dues esglésies". L'Església popular però fa costat a la cultura catalana mentre el Concili Vaticà II torna a situar i encarnar l'Església a la realitat social de Catalunya. En la cloenda del treball, mossèn Miquel Barbarà diu que "l'aportació de l'Església ha estat important tant pel que fa a una cultura catalana diferenciada com pel que pertoca a prendre consciència d'aquest fet. Es pot afirmar, doncs, que el fet religiós i l'Església han realitzat una aportació molt important al nacionalisme a Catalunya".

Josep Sabaté

Aquesta és una de les conclusions més importants a què s'ha arribat en l'estudi de mossèn Miquel Barberà "Fet religiós, Església i nacionalisme a Catalunya"

compenetració, podem esmentar aquí una institució típicament catalana com són els Jocs Florals que uneixen simbòlicament la Fe, la Pàtria i l'Amor".

La instrumentalització religiosa i política és també motiu d'estudi en un altre moment de l'informe en el qual s'apunten ja actituds diferents entre els elements populars i les altes instàncies. Es produeix

cultural diferenciada de Catalunya" tot remarcant que la personalitat catalana té en el cristianisme un dels seus pilars fonamentals. Des d'aquest moment, es fa una anàlisi de la tradicional religiositat popular mitjançant l'aportació d'unes dades força reveladores.

Un dels indicadors sociològics de la religiositat popular de Catalunya es troba en la relació de

sèrie d'indicadors d'aquesta incidència del fet religiós en el poble català, com són nombre d'ermites, refranys, cançons populars, festes, goigs, etc.

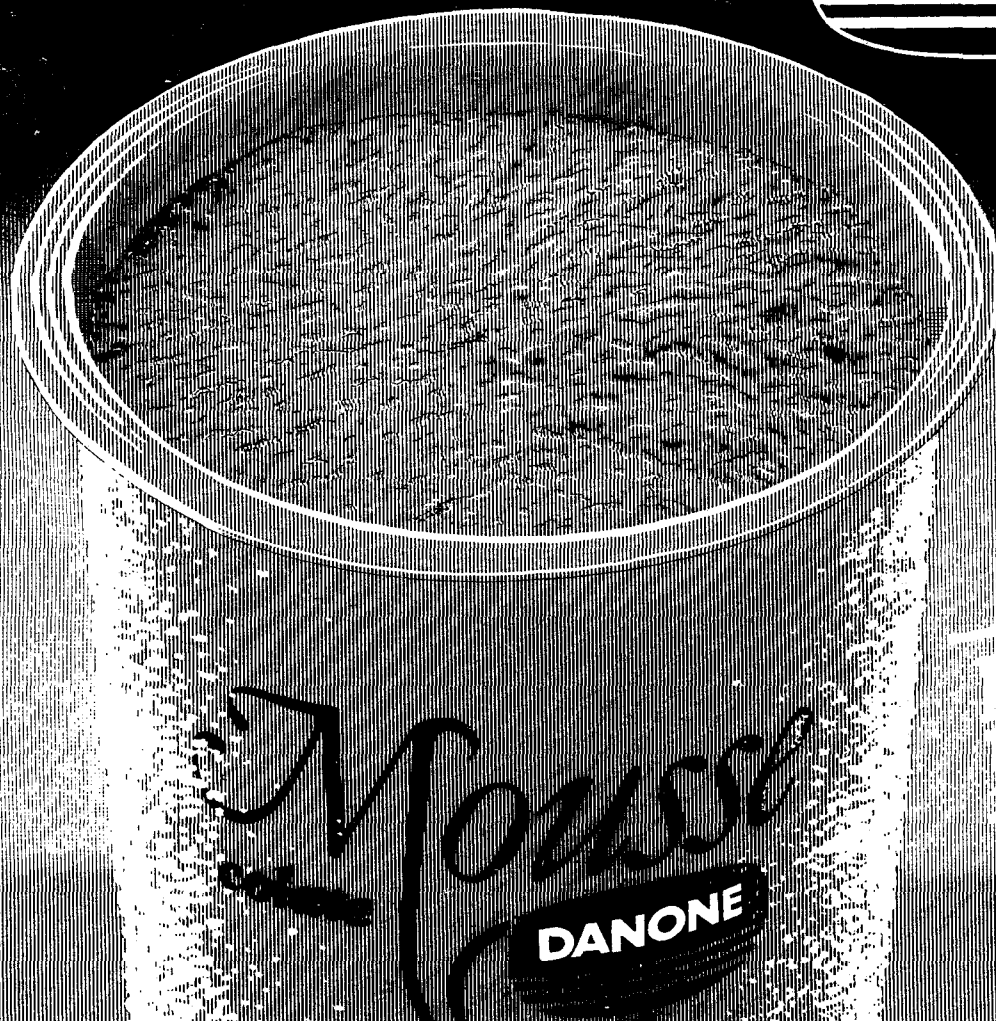
Història

La història de Catalunya ocupa un altre capítol en aquest informe de mossèn Miquel Barbarà. Des de

MOUSSE

com un bombó gelat

DANONE



ESPREN
BENTRED

L'homenatge al Dr. Tarrés, una oportunitat per a rellançar l'apostolat juvenil

En el monestir de Montserrat es va viure una jornada d'autèntica aclamació popular de la figura de Pere Tarrés, amb motiu de la inauguració d'un baix-relleu en el seu record, posat en la façana principal de la basílica.

Des de les primeres hores del matí, l'accés al santuari va quedar pràcticament col·lapsat, a causa dels molts autocars i vehicles particulars que —a més a més del nombrós públic dels dies festius— van anar a Montserrat per a participar en l'homenatge al dirigent de la Federació de Joves Cristians, metge i sacerdot barceloní en procés de beatificació.

El cardenal Jubany va presidir la missa conventual i en la seva homilia va dir, entre altres coses, que el lliurament apostòlic de Tarrés va ser confirmat en "el cultiu de l'espiritualitat, en l'estima de la castedat i en la solidesa de la seva formació cristiana".

En el moment de l'ofertori, el doctor Dídac Parellada va presentar l'ofrena del baix-relleu i l'abat, Cassià M. Just, va agrair la iniciativa i la col·laboració de tots. A continuació, a la Plaça Major del santuari es van congregar els fidels per escoltar els parlaments que van ser pronunciats pel doctor Simeó Selga, de Manresa (ciutat natal de Pere Tarrés); Josep Bagunyà, de la Federació Cristiana de Catalunya; Valentí Valls, de Sant Esteve de Sesrovires (on mossèn Tarrés va començar a exercir el sacerdoci); Maria Àngels Papiol, en nom de l'Acció Catòlica de Sarrià (de la qual el doctor Tarrés va ser conciliari); mossèn Joan Batlles, en representació dels sacerdots amics de Tarrés; Ramon Cuello, autor del baix-relleu; Josep Lladonosa, de Lleida, ciutat del jove feiocista i màrtir, Francesc Castelló, que també apareix en el baix-relleu junt a Pere Tarrés; i Isidre Martí, de Trobades de Montserrat, en nom dels moviments de joventut.

Enric Puig: El servei als joves de Catalunya configura la vida del Dr. Tarrés

El Director General de la Joventut, Enric Puig, representant de la Generalitat, demostrà amb el seu parlament conèixer profundament l'esperit i el tarannà d'un home que tingué gran ascendència sobre el jovent del nostre país. Heus ací, íntegre, el seu parlament.

Avui ens apleguem retre homenatge a una figura decisiva en la història de la joventut del nostre país com és el Dr. Pere Tarrés. Una figura que no hem de considerar, en el que pertoca a la història del món juvenil català, aïllada de les altres figures que representaren, des d'opcions, conviccions o mètodes diferents una mateixa voluntat de servei als joves de Catalunya.

Catalunya ha estat terra de grans pedagogs, de grans educadors. Gent que ha deixat la seva empremta en el món educatiu i que ha influït en tots els àmbits de l'acció educativa: l'escola, el lleure, els moviments juvenils, ... persones com Mn. Batlle, Batista i Rocà, Artur Martorell, Pere Vergés i tants d'altres. La memòria dels quals hem reivindicat i és ben present no només en el pensament de molts, sinó també en aquelles actuacions i iniciatives que s'hi empeltn.

Dins d'aquest procés de recuperar la memòria històrica del moviment juvenil a Catalunya, és just que hi incorporem la figura del Dr. Tarrés. Cert, el Dr. Tarrés és una d'aquelles personalitats davant de les quals hom té el risc de limitar-se a contemplar el que va fer, sense copsar el que el va moure. Avui, en la meua opinió, no hem d'esguardar la figura del Dr. Tarrés amb una pruija historicista o cercant inútils reproduccions de la seva actuació. El Dr. Tarrés —com tots nosaltres, al capdavant— fou fill de la seva època i del seu temps i les seves iniciatives concretes només s'entenen en el marc del

temps que li tocà de viure.

Però hem d'anar més enllà. I endinsar-nos en les actituds bàsiques que el configuren i que, en molts casos, avui hauríem de tenir ben presents i fer-les nostres.

El Dr. Tarrés fou un home que va ser apassionadament i profundament fidel al seu temps. Un home que va voler donar resposta allò que ell sentia com a necessitats bàsiques per al jovent català. Fou aquesta voluntat de servei als joves de Catalunya el que configurà la seva vida. I ho féu des de la fidelitat als seus ideals i conviccions fonamentals; fidelitat que va saber realitzar articulada amb l'exercici de la seva professió. Per al Dr. Tarrés, la rel última del seu compromís era religiosa, però hem d'evitar la temptació de fer-ne només un home d'Església... que ho fou, i molt.

En el Dr. Tarrés hi trobem un exemple eminent del que ha estat l'aportació de la tradició cristiana a la cultura i la vida catalanes. Una aportació que, com ja he dit, té uns trets que, més enllà dels seus continguts religiosos però sense negligir-los, poden ser compartits per tots els qui volen fer una tasca de servei al món juvenil.

Avui, per mor de la brevetat, només en destacaré alguns, d'aquests trets. La seva capacitat de mestratge, entre ells. Estem vivint uns moments en els quals el treball educatiu de vegades es confon amb la ideologització, el seguiment de les orientacions d'un grup o la repetició de paraules

de prestigi. Per al Dr. Tarrés, educar era primordialment, testimoni i coherència personals: unes actituds que no podem deixar perdre en la mesura que vulguem que l'educació tingui algun sentit enmig de l'actual devesall de paraules o en l'obsessió de tenir com a referència la lluita per algun tipus de poder. Unes actituds indispensables si volem que els nostres joves esdevinguin homes i dones en el sentit ple de l'expressió.

Però el mestratge, aïllat, és insuficient. El mestratge ha de mobilitzar, ha de comprometre, ha d'aplegar. L'obra del Dr. Tarrés és un exemple vivent de la importància educativa, social i nacional dels moviments de joves. Això ho veiem en la seva estimada Federació, que tan bon servei va fer al país i tan bon servei hauria fet si no hagués estat tallada de soca-rel, com tantes d'altres iniciatives arrelades al país, en acabar la guerra civil. Prova d'aquest servei és que han passat molts anys i encara dona fruits en el teixit social del país.

Així doncs, sense quedar emmarrallats pel seu projecte concret, si que caldria que tots plegats recuperéssim el seu sentit de mobilització, d'aplegar esforços, d'ajudar als joves a vincular-se activament a aquells valors i objectius que poden donar gruix i significat a una vida.

Aquest és en la meua opinió, un dels sentits que ha de tenir el nostre homenatge: el de posar en la figura del Dr. Pere Tarrés totes aquelles actituds que poden ajudar a configurar a Catalunya un moviment juvenil compromès amb el país i fidel a aquelles actituds i conviccions bàsiques que fan créixer els éssers humans vers la plenitud personal.



Aquesta foto és una síntesi de l'homenatge que Catalunya dedicà al Dr. Tarrés. Per una banda, l'Església: el cardenal de Barcelona i l'abat de Montserrat. Per l'altra, les institucions: Enric Puig, representant de la Generalitat.



A la basílica del monestir de Montserrat no hi cabia una persona més. Estigué plena, literalment, de gom a gom. El nostre poble, veritablement, aprecia i venera la memòria del Dr. Tarrés.

Nota dels organitzadors

La Comissió pro relleu Pere Tarrés i la Comunitat Benedictina de Montserrat es complauen a agrair públicament les aportacions personals i dels medis materials que han fet possible la col·locació del relleu a la façana del Monestir, obra de l'escultor Ramon Cuello i Riera i al mateix temps demanen excuses per l'impossibilitat d'atendre com es mereixien tantes persones que es desplaçaren a Montserrat d'arreu de la nostra terra i que l'aglomeració de fidels aplegats desbordà totes les previsions fetes, provocant molèsties de les que som els primers en doldre'ns però que estem convençuts tothom suportà amb enteresa en profit dels actes celebrats amb tan manifesta vibració espiritual. Moltes gràcies a tots.

Madrid

Denúncia de "Familia Cristiana"

TVE minimitza l'audiència religiosa

MADRID.— De "desafortunades" ha qualificat la revista "Familia Cristiana" les declaracions del Director de Programes de TVE, senyor Gómez Redondo, en les quals ha assenyalat que els programes religiosos tenen una audiència d'acceptació del 7'1, inferior a la mitjana de la programació total de TVE; que aquests programes són mirats exclusivament per les senyores de casa i les persones més grans de 54 anys i que la Missa ara té una audiència de 7.000 persones.

En la seva editorial, l'esmentada revista diu que el senyor Gómez Redondo no ha actualitzat les seves dades i que les informacions de l'Oficina de Premsa de Ràdio Televisió Espanyola no coincideixen exactament amb la realitat. "L'audiència de la Missa, des que es transmet des de diferents temples i amb comunitats vives, ha crescut en quantitat i qualitat de forma considerable i fins i tot se situa quasi cada setmana per sobre de la majoria dels programes retransmesos en directe. Aconseguir aquest programa de la missa un 8'0 i fins un 8'2, quan els programes de major acceptació aconseguixen un 8'3, resulta molt més significatiu que el trist i misericordiós balanç retut pel senyor Gómez Redondo".

Sevilla

Monsenyor Amigo als pares dels Alumnes

"Exerciu els vostres drets"

SEVILLA.— L'arquebisbe de Sevilla, monsenyor Carlos Amigo, ha dirigit una "Exhortació pastoral sobre la responsabilitat dels cristians en el moment actual de l'educació", als sacerdots i fidels de la seva diòcesi.

Parla, sobretot, de la importància que té l'educació cristiana, per la qual cosa l'Església la promou en fidelitat al mandat del Mestre. Peraixò —diu el Prelat— "que tota consciència cristiana integra el valor de l'educació com una dimensió bàsica de la fe", i que té lloc allí on hi ha homes cridats a ésser homes: família, escola, comunitat parroquial.

Perquè a l'educació religiosa en els col·legis, recorda el Prelat que gairebé la totalitat dels pares dels alumnes de la diòcesi demana pels seus fills l'ensenyança de la Religió i Moral Catòlica com a dimensió inseparable del procés educatiu integral. No obstant reconeix que en alguns casos aquest desig es veu malmès en la realitat. Per això encoratja els professors cristians a recuperar la seva confiança i a prestar-se amb senzillesa a satisfer aquesta urgent necessitat dels alumnes, i a l'Estat li

exigeix noves mesures organitzatives que garanteixin amb eficàcia aquest dret constitucional.

Referint-se als pares els diu: "Vosaltres esteu cridats a exercir els vostres drets educatius en el moment històric que us ha tocat viure. L'amor als vostres fills ha de ser font generadora de noves actituds i comportaments davant la complexa realitat de l'educació, ja sigui en l'interior de les vostres llars, en les relacions amb l'escola o en la vida social i política".

Monsenyor Osés, preocupat per la catequesi

L'educació cristiana dels fills també preocupa al bisbe d'Osca.

"El futur dels vostres fills, estimats pares, almenys en part molt notable està a les vostres mans. Però solament en part, perquè la seva llibertat és tan imprevisible que ella és a última instància la que decideix. En canvi, aquesta llibertat també pot ésser ben educada o mal educada. I en això, vosaltres pares, teniu una gran influència", escriu monsenyor Javier Osés.

Suggereix, després, als pares una valuosa ajuda per a la bona educació: Doneu-los una veritable educació cristiana. La garantia de la seva llibertat la trobareu en la seva educació cristiana, en l'educació de la seva fe, ja que la fe cristiana dona a la nostra existència humana un marc de valors, unes actituds bàsiques davant la vida, que permeten a l'home viure les relacions humanes, el treball i els compromisos d'una manera profitosa que a més, porten a la realització personal".

"La possibilitat més convincent —afegeix— és el vostre testimoni personal. Però l'empresa d'educar-los cristianament és tan important, que vosaltres sols no ho podreu aconseguir: necessiteu comptar amb els altres. I una excel·lent ajuda en aquesta tasca és la catequesi, on progressivament es desenvolupa i es viu la fe cristiana. Ajudeu perquè el vostre fill participi en la catequesi parroquial. D'alguna manera, participeu també vosaltres amb el vostre fill en el procés catequètic, interesseu-vos per tot allò que el vostre fill fa a la parròquia i relacioneu-vos amb el catequistes que ell tingui".

Barbastre

"Hem de fer plans amb temps", diu monsenyor Echebarria

BARBASTRE.— "Qualsevol que tingui una feina i la desenvolupi de forma responsable fa plans amb temps i prepara coses amb anticipació", ha dit monsenyor Echebarria, bisbe de Barbastro amb la intenció d'animar als seus sacerdots i fidels a iniciar el curs amb il·lusió.

El Prelat ofereix uns suggeriments perquè es comenci ja des d'ara, a posar-los en marxa: Recorda als pares de família el dret de demanar l'ensenyança religiosa per als seus fills en els centres d'ensenyança; els nens i els joves, els seus pares i els rectors han de començar a preparar-se —diu— per la recepció del sagrament de la comunió i de la confirmació; això mateix s'ha de fer amb la catequesi parroquial i l'animació parroquial. Per acabar insisteix especialment en la vida d'oració i diu: El missatge de Crist és per convertir-lo en la vida, perquè la vida personal i col·lectiva tingui un estil peculiar, porti una direcció determinada. Els cristians ens guiem per les exigències de la fe. Necessitem oració, recórrer a Déu els uns pels altres demanant-li el pa de cada dia, és a dir, la força diària per suportar la càrrega diària".

A CASA ESPEREN DANONE



DANONE

QÜESTIÓ
DE BON GUST

Xile

Els bisbes demanen l'excomunió per als torturadors

SANTIAGO DE XILE.— L'Església catòlica xilena ha demanat a Joan Pau II l'excomunió per a tots els ciutadans xilens que es lliurin a actes de tortura.

Durant una assemblea eclesialística a Punta Arenas, extrem sud del país, monsenyor Jordi Hourton, bisbe auxiliar de la capital, ha anunciat que la Conferència Episcopal del país havia pres aquesta resolució durant la seva darrera assemblea.

En la concepció cristiana, la tortura és un greu atemptat a la moral, ha subratllat monsenyor Hourton. Per altra part, la Comissió xilena dels Drets de l'Home a anunciat a Santiago que "350.000 xilens havien estat directament exposats a la repressió per les forces de seguretat o per la policia" durant els darrers deu anys.

Líban

Un reconocimiento del rito melkita

Mariam, una pequeña árabe, será beatificada

BEIRUT.— El 13 de novembre vinent, Mariam, la petita àrab, serà beatificada. L'esdeveniment serà una típica contribució a la pau del Pròxim Orient, tal com l'Església catòlica pot subvenir-la. La família de Mariam procedia del Líban i de Damasc. De nena visqué a Abellin, en els tossals de l'Alta Galilea, i més tard a Alexandria d'Egipte. Després d'anys passats a l'estranger, Mariam va viure els darrers anys de la seva vida al Carmel de Betlem que ella mateixa havia fundat. Maria de Jesús Crucificat, el seu nom de religió, morí a l'edat de 33 anys, el 26 d'agost del 1978.

En la primera carta de l'apòstol Pau als Corintis, hom hi troba la paraula de l'escàndol de la Creu. Els cristians saben que la creu revela la Salvació del món. De manera semblant,

la beatificació de Mariam, la petita àrab, serà als ulls del món un escàndol. Però Déu ha escollit el que és petit i feble. Si vol, pot donar als pobles del Pròxim Orient la pau, gràcies a la pregària de la petita Carmelita de Betlem.

Hi ha, en la vida de Mariam, nombrosos fets estranys, començant pel fet que als vint anys no sabia ni llegir ni escriure i que la seva alfabetització no va poder passar més enllà de la capacitat de signar ella mateixa una carta dictada a un altre. Aquest fet tingué per conseqüència que al Carmel ella restà en rang inferior, encara que, a part de la fundació de Betlem, dos Carmels més foren fundats per iniciativa seva.

També és de gran importància que Mariam pertanyés al

ritu melkita, aquest grup de cristians orientals que sempre ha estat unit a l'Església de Roma. La seva beatificació també és un pas no negligible en el reconeixement del nou lloc que l'Església catòlica romana atorga als cristians orientals. Les diferents esglésies de l'Orient, tan allunyades de la cultura occidental, també es preparen d'aquesta manera, a noves cimeres culturals.

Si es dona un cop de vista a la biografia de Mariam, la petita àrab, el tret essencial de la seva pietat i del seu domini resideix en la il·limitada confiança en Déu Pare. No és per res que la nit de la seva mort va dir, com Jesús en creu "Tinc set, tinc set". La seva darrera pregària sembla que fou el salm 22: "Senyor meu i Déu meu, ¿perquè m'heu abandonat?...".

Islàndia

El catolicisme celebra el seu mil·lenari

REYKJAVIC.— L'Església islandesa ha celebrat aquest any el mil·lè aniversari de l'evangelització del país. Es als finals del primer mil·lenni que els primers missioners arribaren a l'illa, predicaren i batejaren. A l'any mil, el conjunt de la població havia esdevingut catòlic. Skalholt, l'antiga capital situada a 80 quilòmetres de Reykjavik, fou seu episcopal en la qual se succeïren 32 bisbes.

Gràcies a la intensa activitat missionera de l'orde dels montfortencs, al voltant d'un miler dels 230.000 islandesos són catòlics.

Sudan

Tallaran la mà als lladres

KHARTUM.— Els fonamentalistes musulmans i els germans musulmans han organitzat recentment en la capital sudanesa diverses manifestacions en suport de les mesures preses pel president Gafar Nimeiry introduint un codi penal islàmic i prohibint el consum d'alcohol en el país.

El 8 de setembre proppassat, el president Nimeiry havia anunciat la introducció en les lleis sudaneses d'un nou codi penal inspirat en els principis islàmics que preveu l'amputació de la mà als lladres, la decapitació pels homicides i la lapidació a mort per l'adulteri.

Suïssa

Ajuts per a la premsa catòlica polonesa

FRIBURG.— La Cancelleria del bisbat ha comunicat que 46 generosos donants han respost a la crida que monsenyor Pierre Mamie llançà a primers de setembre. Els donants han ofert a les Edicions Diocesanes de Czystochowa, a Polònia, donatius per valor de 10.000 francs suïssos (1.400.000 pessetes). Tanmateix l'import recollit no cobreix les despeses que l'obra d'aquesta diòcesi ha d'assumir, i per tant la col·lecta continua i la cancelleria expressa el seu reconeixement a tots els que han donat el seu èbol al CCO 17-6304, Editions Diocesanes "Regina Poloniae", Czystochowa, Friburg.

La família als EE.UU.: més consistència del que hom es creu

Durant els darrers set o vuit anys, les celebracions de matrimonis han disminuït dramàticament a les parròquies americanes. Això ha causat una alarma, la qual ha transcendit al camp social i no per raons específicament religioses. Tothom està d'acord que el deteriorament de la família, fins i tot només en l'àmbit religiós, portarà profundes conseqüències en la vida pública del país.

De l'església estant, dues raons principals podrien ésser precisades per a aquest fenomen. De moment, la creixent paganització del jovent, al qual des de la deschristianització —absentisme de l'església, desconeixement del fet cristià i desinterès per tot el que en porti el nom, fer-la contrària als pares— inclou diversos altres factors que s'acoblen en allò de "joventut alliberada", caracteritzada per l'ús i l'abús de la droga, el sexe prematural i l'afany de dismitificació i aplanament de principis.

Després l'esglai causat per les estadístiques: dels matrimonis verificats a l'església, un de cada tres, a l'any o a l'any i mig —si no als sis mesos— ja s'ha desfet. Es tracta, sobretot, de matrimonis joves, menors de vint anys. Era molt freqüent el cas de la joveneta que venia corrent amb el nuvi per tal d'elaborar un casament que salvés de moment del desastre. Les cúries han dictat normes molt severes i aquesta severitat és ara el que retreu alguns de casar-se. S'ha creat una mena de cercle viciós. En vista d'aquesta situació, alguns vicaris —ho fan els vicaris perquè en aquesta organització els rectors poc davallen a tocar aquestes espines— aconsellen les parelles joves que primer passin una temporada d'experimentació de vida de casats per veure si es poden prometre que perseveraran. Ve a ésser com un noviciat per al matrimoni.

Aquesta davallada contrasta fortament amb els anys anteriors. La boda religiosa ha estat el mètode generalitzat d'unió de

les parelles a Amèrica, celebrada amb certa pompa i amb participació de tots. I això ha estat vàlid en qualsevol confessió. I també contrasta fortament amb l'ahir la continuïtat. Els catòlics americans han entrat tradicionalment al matrimoni amb plena responsabilitat i la vida de família ha estat el puntal de l'església en aquest ambient laic. La família cristiana té una força prestigiosa, encara, i cal esperar que s'imposarà a les vel·leïtats passatgeres dels joves, els quals no saben què volen ni saben on van. És molt viu l'exemple de les famílies assistint tots plegats a missa, combregant junts, donant una mostra externa d'endrec i de bona unió. Una grossa porció dels creients no hi renunciarà així com així a aquesta manera de fer.

Pel que fa a l'aspecte públic, la sèrie de debats tinguts aquests darrers anys sobre l'avortament, la igualtat de drets de la dona, el divorci, els naixements fora de la família, el benestar social, han desvetllat una seriosa preocupació pel futur de la família. Els conservadors avisen amb accents cada cop més sobresaltats que la família es desintegra a marxes dobles i els ultra ho celebren com a signe prometedor d'un nou ordre de coses.

Paral·lelament a la baixa religiosa, aquests darrers anys el nombre de parelles no casades civilment va créixer en un 150 per cent. Ara, actualment, al país hi ha gairebé dos milions de parelles no casades, i això vol dir que no ho són ni per una confessió ni pel jutge. Bé que per a la majoria d'aquestes parelles la cohabitació només vol dir un període de tempteig, un estadi obligat de transició davant un pas tan transcendent, abans d'accedir a la forma convencional i definitiva de la família, amb la mateixa parella o amb una altra, amb la qual ja serà donada llum verda a l'arribada de fills.

Cal remarcar que, malgrat la turbulència d'aquests darrers anys, repetits tre-

balls de recerca manifesten que l'actual generació americana encara considera la vida de família i el matrimoni factors fonamentals dins el procés de perfeccionament personal i la recerca de la felicitat individual i col·lectiva. Les famílies, a desgrat d'haver sofert canvis desconcertants, són més consistents que el que molts es creuen. Fa més de trenta anys que la famosa antropòloga Margaret Mead, tan escoltada al país, va dir que "la institució més consistent que tenim és la família" i aquesta afirmació actualment encara és vàlida. En els anys que vénen per davant els canvis econòmics i socials li causaran moltes dificultats, però continuarà evolucionant i mantenint-se ferma, enmig de tot.

Un dels signes més esperançadors, i que convenç que la situació no està tan deteriorada com sembla, és l'alça de l'índex de la natalitat aquests darrers anys. Això malgrat aquelles baixes que dèiem. Les coses llueïen també malament abans. Allò de "viure en pecat" no és una invenció de darrera hora. L'escriptor Richard Lingeman diu que durant els vint anys que precediren la guerra civil un terç dels naixements a la població de Concord, a l'Estat de Massachussets, era concebut abans del matrimoni. I això en la puritana Nova Anglaterra.

Tot fa esperar que per ara, i en el futur que és lícit preveure, la parella casada continuarà essent l'organització familiar fonamental en aquesta societat. Bé que seran necessaris una gran flexibilitat i un gran tacte per ajustar-la a les noves formes de vida.

Sar A. Levitan, director del Centre d'Estudis Socials de la Universitat de George Washington, diu que no hi ha raó per ara de col·locar la família nord-americana a la llista de "les espècies amenaçades".

Pere Ortís

Comunitat terapèutica de joves ex-drogaaddictes de Sant Carles

"Aquí aprenem a ser humi

Qui de nosaltres no ha vist l'espectacle atractiu i desconcertant d'una gran estació de ferrocarril, especialment a l'estiu? Gent de tota edat, nació i indumentària, cansats curiosos, desorientats, arraconats pels llocs més inversemblants, però sobretot joves, i aquesta facilitat de moviments que porta a allò que és prohibit, és marginal, o és bohemí.

Don Mario Picchi era capellà de ferrocarrils d'Itàlia. L'espectacle de les estacions li arribà a l'ànima. Anà a fons en el coneixement de quelcom que "funciona" especialment en els llocs d'intensos viatges, la droga, i va deixar-se conquerir per aquesta enorme massa de xicots i noies que per mil motius, semblants en el fons, s'arrosseguen avui pels carrers de les nostres ciutats entre "porros" i xeringues. Viatjà, consultà, confrontà el que es feia en diferents llocs i després es llançà a la seva obra que ha titulat **Projecte-Home**. El gener de 1979 naixia la primera comunitat de joves ex-drogaaddictes al voltant d'aquest sacerdot, que pot ser considerat com un dels pioners en aquest camp.

Fou en les immediacions de l'indiscutible centre de la droga a Roma, a la Plaça Navona. A l'agost d'aquest mateix any i davant Joan Pau II, suggeria el traspàs de la seva vila de Castell Gandolfo pels seus xicots. No tardà en ésser realitat un projecte semblant. Un cardenal cedí la seva vila propera a la del Papa i avui la "comunitat" l'ocupa totalment, cultivant camps i jardins; creant espais esportius i agençant noves construccions destinades a dormitoris i dipòsit d'eines. La **comunitat terapèutica de Sant Carles** a Castell Gandolfo, és més que un projecte.

Tres etapes

Però no creguem que el **Projecte-Home** sigui fruit d'una improvisació generosa. Actualment té tres etapes neta-ment definides: acollida, comunitat i reinserció. La primera té lloc en una antiga casa de religiosos del centre de Roma (els barnabites de la Plaça Cai-rolí). Allí les famílies "acompanyen" durant alguns mesos a llurs fills o filles, que viuen durant el dia en una experiència comuna amb altres drogaaddictes i van a dormir a llurs cases a la nit.

Passat un temps i després d'un minuciós examen fet per altres joves per veure si hi ha una ferma decisió respecte a la

droga, es passa a la comunitat de Sant Carles de Castell Gandolfo, o bé a Torbaiana (prop del mar). Es tracta d'una petita societat on tot està organitzat, es cerca l'autosuficiència a través del treball al camp i els serveis, i sobretot la mútua ajuda en el millorament de les actituds i la plena responsabilització personal.

Uns llargs mesos, normalment menys d'un any, han d'ésser prou per poder anar a l'última casa del **Projecte-Home**. A la vila del Tíber hi ha una altra residència; aquesta per la reinserció social. Allí es viu i es busca treball, retrobant tota la realitat brutal del món d'avui, però amb una nova consciència personal.

La "comunitat" és acollidora i no amaga res del que fa o pensa. El proppassat 16 d'agost hauríeu pogut veure a quaranta escolapis i escolàpies en amigable companyia amb els nois i noies de la casa, passejant en

ries i extraordinàries, i que l'estadística actual és aproximativa: 200 joves a l'acollida, 65 a Castell Gandolfo, 25 a Torbaiana, i 91 a reinserció (Lungotevere Rafael Sanzio), a més dels serveis a famílies amb problemes de droga, la suma anual és de 260 milions de pessetes. Qui paga? El 10 per cent, l'Estat, el 50 per cent Ordes Religioses i quelcom les famílies (segons poden) i el 40 per cent amics, bancs, fundacions... Però la Providència no falla.

Tanmateix Don Picchi no està sol. A Castell Gandolfo ha instal·lat una "escola d'operadors", que l'ajudaran en el seu treball. La major part són ex-drogaaddictes. Actualment el director de la "comunitat" ja és un d'ells. Després d'examinar les motivacions personals —que no poden ésser afany de lucre ni desigs de treballar poc—

tals són un fracàs. El jove que acudeix a Don Picchi sap que només tindrà una "taronjada". En els centres oficials hi abunda tot (fins i tot la mateixa droga). A més, aquí no hi ha horaris sindicals: es treballa molt i es cobra poc. L'èxit està assegurat per les motivacions de base. Res no és tan poderós com la llibertat d'una persona que vol. Les lleis antidroga de tot el món només poden arribar a bloquejar el deu per cent del tràfec mundial. Aquí pot dir-se que tots els que arriben a la reinserció són altra vegada sers humans per sempre.

Més detalls. I la religió?

El **Projecte-Home** és apolític en el sentit partidístic, i aconfessional. No se li pregunta a cap noi de quin partit és.

Dintre es viu "políticament", però no es fa "política" de

da a cada ú a descobrir-se a si mateix i a arribar a ser lliure. El de més ja vindrà al seu temps. Ocasionalment es conversa sobre religió. La proposta espiritual que es fa és el mateix **Projecte-Home**. Els joves que han elegit de treballar en el **Projecte** moltes vegades després d'haver estat al carrer i en la drogaaddicció ells mateixos, ho fan perquè així experimenten que la seva vida té un sentit. Busquen el contacte humà profund i donar una resposta al repte posat per la droga. Això de banda, tot home alguna vegada es fa la pregunta essencial i és aleshores quan del descobriment del servei desinteressat a l'home, neix una aspiració i una fonamentació en "quelcom" que és més enllà del mateix home. Aquest és el camí que de fet segueixen alguns joves. Quan religiosos o sacerdots s'integren en el **Projecte**, es percep en ells que ho fan en virtut de la seva fe i que així es concreta el seu cristianisme. Això impacta positivament.

Y, ¿de qui és la culpa?

Responsabilització

Avui no és fàcil ni ser pare ni ser mestre. La família i l'escola són en crisi en un món dominat pels mass-media. Per arribar a donar-se cal una personalitat que sovint no es té, i tant pares com educadors estan esclavitzats per l'economia. Les escoles religioses en general han oblidat els nois més necessitats, per als quals varen néixer i s'han instal·lat en els sectors més rics. El jove és molt sensible, i mira l'home, més que al professor, i així es tracta d'una "generació d'orfes", per manca de veritables mestres.

En resum, ¿quins són els



Ningú no és tan poderós com la llibertat d'una persona que vol ser-ho.

petits grups i formulant totes les preguntes imaginables. Per exemple, la inevitable pregunta econòmica: ¿quant costa el **Projecte-Home** i qui el paga?

Cada jove intern costa al dia 30.000 liras (unes 3.000 pessetes) i cada jove extern (casa d'acollida) 15.000. Tenint en compte les despeses ordinà-

se l'admet a un dur "currículum" que el capacita per obrir un **Projecte-Home** i entrar en una Federació que va extenent-se per tot Itàlia. (També hi havien uns capellans espanyols amb desigs d'aprendre i d'importar el mètode terapèutic a Espanya).

Projecte apolític

Els programes governamen-

partit. Igualment en religió. El fundador és un sacerdot catòlic i tots ho saben, però a la "comunitat" no hi ha Missa, ni tan sols els diumenges. Si algú hi vol anar, ho demana i va a fora. Per entrar es pot ésser creient, ateu, o de qualsevol religió. Només es diu missa per Nadal i per Pasqua i també aleshores és totalment lliure. Tampoc no es fa catequesi.

En el **Projecte-Home** s'aju-



Molts cauen per la manca de seguretat

ils"

principis bàsics en els quals s'inspira el **Projecte-Home**? Són tres: responsabilització, honestat i solidaritat.

Abans de tot, **responsabilització**. Cadascú assumeix els seus propis actes amb totes les seves conseqüències i en la comunitat no es compadeix ningú; no se li diu a ningú "pobret". D'aquesta manera cadascú aprèn a mirar-se a si mateix com a responsable. D'aquí neix l'**honestat**. És necessari, no amagar-se ni a si mateix, ni als altres. La sinceritat és bàsica i es cultiva en una reunió diària, després del desjuni, on les actituds mútues es posen al descobert. Ningú no ha d'esforçar-se a mantenir una imatge falsa de si mateix davant dels altres o davant la pròpia consciència. D'aquesta "falsa imatge" en neixen escurixidors fracassos. D'ací l'amor a la veritat de la pròpia existència.

Però en aquest treball no estem sols. Hi ha una imprescindible **solidaritat**. Encara que només cadascú pugui sortir de la droga, no ha de fer-ho en solitari. Hi ha un treball d'equip que a tots dona una real participació en cada esforç personal.

Corn deien Rómulo o Marisa: "Aquí perdem la vergonya o la por d'ésser nosaltres mateixos. Som dèbils. Molts hem caigut per aquesta manca de seguretat en nosaltres. Mai no havíem pres decisions personals autènticament lliures. **Aquí aprenem a ésser humils**. En aquesta veritat de les nostres vides hi ha la base de la recuperació de la confiança en nosaltres mateixos".

"I la veritat us farà lliures..."

F. Guillén Preckler Sch. P.



Després del tractament que reben a Sant Carles, els joves recuperen l'alegria i les ganes de viure.



at en ells mateixos



La droga esclavitza. Quan s'ha agafat l'hàbit, costa molt d'esforç personal deixar-la

TREBALL

Oferiments

SRA. "CANGUR"

O tenir cura d'ancians.
Contracte mercantil.

ASSESSOR

D'indústries tèxtils.
Contracte mercantil.

VENEDOR

De nivell o cap de vendes
béns industrials.
INEM 18.808.007

ADJUNT

A gerència amb molta experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 31.282

PINTOR

Decorador-estucador.
Contracte mercantil.

CONSULTOR-

Analista d'empreses amb
gran experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

administratiu.
INEM 109.678.

ADMINISTRATIU

Expert, amb alemany i francès.
Contracte mercantil.

ENGINYER TÈCNIC

Especialista tintoreria i
"aprestos".
INEM 49.569 D.

ADMINISTRATIU

auxiliar comptable i caixa.
INEM 19.475.446

APARELLADOR

Contracte mercantil.

ADJUNT

A Direcció, comptable o cap
de magatzem.
INEM 40.006

S'OFEREIX

secretària de direcció.
INEM 21.089.846.

DEPENDENTA

Administrativa.
INEM 43.463.

SOTS-DIRECTORA

O responsable d'un departament,
encarregada d'una botiga,
relacions públiques,
assistenta social.
INEM 0/4.119.321.

AUXILIAR

Administrativa en pràctiques
matins.
INEM 31.705.

CAP

De vendes o cap de magatzems.
INEM 18.533.853.

DIRECTOR

Comercial sector auxiliar
Construcció i Béns d'equip.
INEM 15.730.426.

GERENT

O executiu d'alt nivell.
Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

INEM 14.367.157

DIRECTOR-GERENT

O director-industrial amb
experiència. Contracte mercantil.

ADJUNT COMERÇ EXTERIOR

INEM 22152435.

ENGINYER TÈCNIC

Especialista tintoreria i
"aprestos".
Contracte mercantil.

DIRECTOR

De fàbrica de productes químics.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 34.788.

AUXILIAR

Comptable; facturació, caixa,
etc.
INEM 1.820.056.

AUXILIAR

Comptable administratiu
només matins.
Contracte mercantil.

VIATJANT

Especialitzat en material
audiovisual.
Contracte mercantil.

AUX. ADMINISTRATIVA.

INEM 18.882.454.

ESPECIALISTA

En comptabilitat analítica,
planificació financera, costos,
control de gestió i coneixedor
temàtica fiscal.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA-

Recepcionista amb experiència.
INEM 17.448.822.

ESTUDIANT

Darrer curs lleis només matins.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA

Molt acostumada tracte amb
públic.
INEM 20.758.352.

PERIT INDUSTRIAL TÈXTEL

amb experiència
INEM - 16.936.739.

PROFESSORA CATALÀ

i/o administrativa.
INEM 17575270.

ENGINYER SUPERIOR

Amb experiència en Direcció.
INEM 20854001.

AUXILIAR

Administratiu només matins.
INEM 32.375

GERENT

Amb experiència. Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

Contracte mercantil.

ASPIRANT

Amb estudis administratius.
INEM 80923.

DEPENDENT BOTIGA TÈXTEL

O gestió carrer i despatx.
INEM 21.472.631.

ESTUDIANT ECONÒMIQUES.

Experiència en redacció, cobor,
calculadora i mecanografia.
INEM 134.137.

EXPERIÈNCIA.

En taquí-mecanografia,
amb domini calculadora.
INEM 2.179.

Gerents interessats en
algun candidat truqueu
a l'Associació Cristiana
de Dirigents. Tels.
319 77 21 - 318 79 77.

Varis

PROFESSOR FRANCÈS

Molta pràctica, hores a domicili o en centre educatiu.
Telf. 352 72 74.

Senyoreta funcionària, 35 anys,
desitja amistat seriosa amb jove solter,
cult, catòlic practicant, bons sentiments,
situat. Apartat 29105 Barcelona.

ESTUDIANT ECONÒMIQUES LSM

Per portar comptabilitat d'establiments o petita empresa amb experiència matins o tardes.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial

Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys

Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora

Cultura General

Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic

Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

Tècnic cautxú

Títol superior, molta experiència.
I.N.E.M. 88277.

QUÍMIC

Recent llicenciat i servei militar complert s'ofereix.
Tel. 769 19 35.

APARELLADOR PROMOCIÓ 1969

Gestió tècnica i econòmica d'obres noves i rehabilitació.
Projectes i direcció, decoració i reformes locals i habitatges.
Informes, dictàmens i certificacions tècniques.
Escriure a CATALUNYA CRISTIANA.

RESIDÈNCIA PER A NOIES ESTUDIANTS

Acollidora, còmoda, familiar.
Places limitades, dirigida Missioneres seglars
"Franciscanes auxiliars de les missions".
Balma, 299 - Tel. 209 17 89 - 200 28 16.

Vendes

FINQUES GUANTER
(A.P.I.)

Apartado de Correos 35

VENDA DE XALETES I APARTAMENTS en els millors indrets de L'Escalà (Costa Brava).
Preus interessants. FINQUES GUANTER (A.P.I.)
Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula, i envieu-ho, junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. Barcelona-7.

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ

Tel

PREU LÍNIA

50 ptes.
100 ptes.
150 ptes.
200 ptes.
250 ptes.
300 ptes.
350 ptes.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu del l'anunci pel nombre d'insercions.

MES

SETMANES

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on., Barcelona-7, amb 48 hores d'antelació.

Som molts
els que
lluitem
per
la Pau.

Si vols
informar-te,
adreça't a:

JUSTÍCIA I PAU
Rivadeneira, 6, 10è.
Barcelona-2
Tel. 317 61 77

Dia 16 d'octubre 1983

Diumenge XXIX de
durant l'any
Cicle litúrgic C
Color verdA cura d'Alexandre
Olivar, O.S.B.

diumenge

INSTAR EN LA PREGÀRIA SENSE PERDRE L'ESPERANÇA

Si tenim en consideració el context immediat anterior del fragment de l'Evangeli d'avui, és a dir, el discurs de Jesús que acaba amb les paraules "Onsevilla que hi hagi el cos, allí es reuniran els voltors" (Lluc 17, 37), sentència que sembla voler dir que al darrer dia els escollits es reuniran al voltant del Messies manifest, i si tenim encara en consideració la frase última de l'Evangeli d'avui, aquella que diu: "Quan el fill de l'home vindrà, ¿creieu que trobarà fe a la terra?" —si tenim en consideració, doncs, el context precedent i el final de la paràbola del jutge i de la vídua, de l'Evangeli de la missa d'aquest diumenge, cal reconèixer que la insistència en la pregària que pregona es refereix a la vinguda del Regne de Déu; o sigui, hem de pregar amb insistència perquè vingui aquest Regne i perquè s'estableixi definitivament en nosaltres, pregària que

hem de fer constantment sense perdre l'esperança que això s'esdevingui. Sabem que un dia vindrà el Regne de Déu, no sabem quan; quant a la realització del Regne de Déu en nosaltres mateixos, en cada un de nosaltres, pot succeir-nos que siguem víctimes de la impressió que no s'acomplirà mai, que no pugui aconseguir-se, que ens trobem, en tot cas, molt lluny del seu compliment o que en lloc d'acostar-nos-hi encara ens n'allunyem. No hem de perdre l'esperança i cal pregar insistentment. Deu ser això el que ens vol inculcar la paràbola d'avui: que el nostre desig del Regne de Déu, si realment el tenim, es manifesti en un reclamar insistent, nit i dia. Davant d'aquest desig insistent traduït en pregària, Déu benèvolament es compara ell mateix a un jutge que es doblega, que es deixa doblegar per la insistència.

1

LES MANS ALÇADES DE MOISÈS

Educats a l'escola de la Bíblia sabrem veure en aquest episodi meravellós del llibre, tot ell meravellós, de l'Èxode una sèrie de prefiguracions de l'obra de la salvació. Trobant-se gairebé al llindar de la Terra Promesa, el poble de Déu es veu impedit d'entrar-hi per uns adversaris, amb els quals cal lluitar. Josué —igual a Jesús en hebreu— és qui mena el poble en el combat. La lluita és favorable als israelites mentre Moisés manté les mans elevades. També Moisés és figura de Jesucrist, com hem tingut ocasió de veure; és figura del qui "estengué els braços a la creu; així destruïa la mort i ens feia conèixer la resurrecció". En la missa d'avui, però, i amb vista a l'Evangeli, cal que fixem l'atenció en l'esforç de Moisés, ajudat pels sacerdots, per no interrompre la pregària; les seves mans alçades, malgrat el cansament, són signe d'una oració inlassable.

Lectura del llibre de l'Èxode Ex 17:8-13

En aquells dies, els amalequites anaren a Rafidim per atacar el poble d'Israel. Moisés digué a Josué: "Recluta homes de guerra i demà al matí surt a combatre contra els amalequites. Jo m'estaré dret dalt el turó amb la vara de Déu a la mà". Josué complí les ordres de Moisés i començà la batalla contra els amalequites. Moisés, Aharon i Hur pujaren dalt el turó. Mentre Moisés mantenia les mans alçades, guanyava Israel, però quan abaixava les mans per reposar, guanyaven els amalequites. A la fi les mans ja li pesaven massa per poder mantenir-les alçades. Llavors li acostaren una pedra, s'hi assegué, i Aharon i Hur, un a cada banda, li aguantaven les mans. Així pogué mantenir les mans immòbils fins a la posta del sol, i Josué derrotà els amalequites i abaté els seus homes amb l'espasa.

SALM RESPONSORIAL

Els homes no han de desistir de pregar; han de saber que Déu, per la seva part, mai no aparta la seva atenció dels qui tenen els ulls posats en ell; "mai no s'adorm, sempre vigila", dit en llenguatge humà.

120:1-2,3-4,5-6,7-8 (R.: 2)

Alço els ulls a les muntanyes:
d'on em vindrà l'ajuda?
L'ajuda em vindrà del Senyor,
del Senyor que ha fet cel i terra.

R. L'ajuda em vindrà del Senyor,
que ha fet el cel i la terra.

Que no deixi relliscar el teu peu,
ni s'adormi el qui et guarda.
El guardià d'Israel mai no s'adorm,
sempre vigila. R.

És el Senyor qui et guarda, el Senyor t'empara
al teu costat mateix.
De dia el sol no et farà mal,
ni la lluna de nit. R.

El Senyor et guarda en tota desgràcia,
et guarda la vida.
El Senyor guarda tots els teus passos
ara i per tots els segles. R.

2

EL SACERDOT, TRANSMISSOR I RESPONSABLE DE LA TRADICIÓ

Ofici primordial del sacerdot és transmetre el tresor sobrenatural que ell mateix ha rebut. Timoteu té l'avantatge d'haver heretat la fe dels propis pares: havia nascut jueu, cosa que el predisposava a rebre la Revelació de Jesucrist, la qual ell ara, per l'imposició de les mans que ha rebut (1 Tim. 4, 14; 2 Tim. 1, 6) i per les seves facultats i pels deures ministerials té obligació de transmetre. En l'Escriptura Sagrada, de la qual Déu és pròpiament l'autor (així hem d'entendre l'expressió "inspirada per Déu") Timoteu té el gran instrument del seu ministeri. Déu parlarà per mitjà d'ell, però ell, Timoteu, és responsable de la difusió de la Paraula de Déu, que penetri eficaçment i que doni fruit. D'això Déu li'n demanarà compte. La tasca no és fàcil, però els sacerdots i tots els cristians, cadascú a la seva manera, que recordin que ells mateixos han estat guanyats per la Paraula de Déu.

Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu

2 Tm 3:14-4:2

Estimat, persevera en la doctrina que has après i has acceptat amb tota confiança, recordant qui són, els qui te l'han ensenyada; des de menut coneixes les Sagrades Escriptures que tenen el poder de donar-te la saviesa que duu a la salvació a través de la fe en Jesucrist. Tota l'Escriptura és inspirada per Déu i és útil per a ensenyar, convèncer, corregir i educar en el bé, perquè l'home de Déu sigui madur, sempre a punt per a tota obra bona.

Davant de Déu i de Jesucrist, que ha de judicar els vius i els morts, i pensant en la seva manifestació i en el seu Regne, t'adverteixo formalment que proclamis la paraula de l'Evangeli: insisteix en tot moment, tant si és oportú com si no ho és, mira de convèncer la gent, reprèn, anima'ls, esperant amb tota paciència, com un mestre que sap ensenyar.

PUNTS DE REFLEXIÓ

1.— Déu espera pacientment, diu l'Evangeli. Si el moment de la resurrecció de Jesucrist no representà de fet, cronològicament, el final de la història, fou degut a la paciència de Déu, el qual espera que s'acompleixi el nombre dels elegits. Però també hi ha la paciència de Déu en relació a mi: Déu espera que em converteixi o que m'acabi de convertir i que m'acosti més a ell. D'aquesta paciència divina parla sant Pau quan escriu: "O és que menysprees la riquesa de la seva bondat, de la seva paciència i longanimitat, i desconeixes que la bondat de Déu t'invita al penediment?" (Rom. 2,4).

2.— Em cal, doncs, tenir paciència amb mi mateix, això és, no que hagi de deixar res per a demà (cf. Prov. 3, 28; 27, 1; Jaume 4, 14), sinó que no m'he de desesperar:

3

QUI INSISTEIX EN LA PREGÀRIA ACABA OBTENINT ALLÒ QUE VOL

L'ensenyament de la paràbola sembla prou clar: el qui insisteix acaba per obtenir allò que vol. Les maneres de ser dels personatges de la paràbola són extremes, a fi de donar més vigor a la paràbola: el jutge és descrit com un home malvat en si mateix i deshonest en el seu càrrec; la dona que suplica és una vídua, és a dir, una persona desamparada, a qui costarà fer-se escoltar, fer-se fer justícia. Per la insistència sortirà amb la seva. El jutge sembla ser el protagonista de la paràbola, ja que Jesús en la conclusió parla del jutge. Si aquestes coses passen amb jutges que són homes dolents, ¿què no farà Déu, que és bo i bondadós? Al final de la paràbola ens diu que Jesucrist és el jutge veritable, únic (cf. Joan 5, 22); ens diu també que l'eficàcia de la pregària ve de la confiança (fe) amb què és feta.

Evangeli segons sant Lluc

Lc 18:1-8

En aquell temps, Jesús deia als deixebles aquesta paràbola, per ensenyar que hem de pregar sempre, sense perdre mai l'esperança: "En una ciutat hi havia un jutge que desconeixia tot temor de Déu i tota consideració als homes. A la mateixa ciutat hi havia una vídua que l'anava a trobar sovint i li deia: "Feu-me justícia contra aquest home que pledeja contra mi". El jutge durant molts dies no n'hi feia cas, però la fi pensà: "A mi no em diu res el temor de Déu ni la consideració als homes, però aquesta vídua és tan pesada que li hauré de fer justícia; si no, anirà venint aquí fins que no podré aguantar més".

I el Senyor digué: "Fixeu-vos què diu aquest jutge sense entranyes. ¿I vosaltres creieu que Déu, ni que esperi pacientment, no farà justícia als seus elegits que li reclamen de nit i de dia? Us asseguro que els farà justícia molt aviat. Però quan el Fill de l'home vindrà, ¿creieu que trobarà fe a la terra?"

m'he d'acceptar humilment, he de treballar i no he de deixar de suplicar perquè Déu em salvi.

3.— "Quan el Fill de l'home vindrà, creieu que trobarà fe a la terra?" Aquesta frase, a alguns els ha semblat com deslligada del context precedent; potser no té relació pròpiament amb la paràbola, almenys originalment. En si mateixes, aquestes paraules, sonen com un crit d'alarma davant l'apostasia, la tant general indiferència de tanta gent. La terrible nota pessimista que tenen, fa pensar amb les paraules de Jesucreu: "Mateu 24, 12: "S'estendrà tant la perversió que es fredarà la caritat de la majoria". De seguida afegeix: "Però el qui haurà perseverat pacientment fins a la fi s' salvarà" (24, 13). L'acció individual, la de cada u, és allò que portarà la salvació de molts.

Calendari

Diumenge, 16 d'octubre. XXIX del temps ordinari. La Mare de Déu de la Bonanova. Santa Eduvigis, vídua; Santa Margarida M^a d'Alacoque, verge i Sant Florentí.

El sol surt a les 6,4 i es pon a les 5,9 (hora solar).

Dilluns, 17 d'octubre. Sant Ignasi d'Antioquia, bisbe màrtir. Sant Víctor, màrtir i el Beat Todolf, monjo.

Festa major a Civis.

Dimarts, 18 d'octubre. Sant Lluc, evangelista; Sant Just, nen màrtir i Santa Trifònia, verge.

Festa a Alàs i Ulldecona.

Fira a Figueres i Olot.

Dimecres, 19 d'octubre. Sant Pere d'Alcàntara, fundador; Sant Pau de la Creu, prevere; Sant Joan de Brebeuf i Sant Issac logues amb llurs companys, màrtirs.

Dijous, 20 d'octubre. Sant Artemi, duc, màrtir. Santa Irene i Santa Laura, màrtirs.

Fira a Bossost i Salàs.

Divendres, 21 d'octubre. Sant Hilarió, abat. Santa Úrsula, Santa Celina, màrtirs i Santa Criselda, verge.

Festa major al Milà, Prades i Valls.

Dissabte, 22 d'octubre. Sant Heracli, màrtir. Santa M^a Salomè, vídua; Santa Nunila i Santa Alòdia.

Somni

Si m'haguessin fet néixer gra de blat,
que seria senzill d'arribar a ser una espiga!
Llucar, créixer, florir en l'aire assolellat,
entre olivers, en una terra antiga.

M. Torres

L'Església celebra

16 d'octubre. Diumenge XXIX de durant l'any. Lectures: Primera Ex 17,8-13, S 120, segona 2 Tm 3,14-4,2, tercera Lc 18,1-18.

17 d'octubre. Dilluns de la setmana XXIX de durant l'any. Lectures: Primera Rm 4,20-25, Lc 1,69-75, segona Lc 12,13-21.

18 d'octubre. Dimarts: san LLuc, evangelista. Lectures: Primera 2 Tm 4,9-17, S 144, segona Lc 10,1-9.

19 d'octubre. Dimecres de la setmana XXIX durant l'any. Lectures: Primera Rm 6,12-18, S 123, segona Lc 12,39-48.

20 d'octubre. Dijous de la setmana XXIX de durant l'any. Lectures: Primera Rm 6,19-23, S 1, segona Lc 12,49-53.

21 d'octubre. Divendres de la setmana XXIX de durant l'any. Lectures: Primera Rm 7,18-25a, S 118, segona Lc 12,54-59.

22 d'octubre. Dissabte de la setmana XXIX de durant l'any. Lectures: Primera Rm 8,1-11, S 23, segona Lc 13,1-9.

Vist, oït, viscut...

Ser creient...

Vaig llegir que un alt personatge deia: "Sóc creient, però no practico"... i em vingué a la memòria aquell altre que proclamava la bondat de les mongetes amb botifarra, però que no en menjava per por que li fessin mal d'estómac.

Per una possible incomoditat es renuncia a allò que és bo. Millor dit, les "incomoditats" espanten. I aleshores es pretén quedar bé proclamant que es creu i que les mongetes amb botifarra son bones, i a continuació ni s'actua com a creient ni es mengen mongetes amb botifarra. Es deixa per qui no tingui por de les conseqüències.

Crec que ningú pot ésser creient de manera condicionada. I crec que molt menys pot confessar-se creient, qui està disposat a actuar contràriament de com la creença comporta.

Oriol Camps

Homes i institucions
Josep Porter i Rovira

Retrat a la ploma per Josep Brunet

A casa seva s'hi respira aquell silenci sedatiu i inconfusible, tan car als estudiosos, propi de les bones biblioteques, bé que impregnat d'un característic olor de tabac havà, que és el que el senyor Porter sol fumar sense intermitències, fins al punt que, mica de confiança que us tingui, us anirà parlant amb el cigar als llavis. Esgarrifa de pensar el tresor que guarda aquest pis en incunables, manuscrits, planxes de gravats al coure o al boix, obres pictòriques, discs introbables de famosos intèrprets...

La seva afeció als llibres ja li ve d'abans de quan, procedent del seu Montblanc natal, passa a residir a la barriada barcelonina de Sants, el 1912. A partir d'aquí la seva vitalitat mai no desmentida es desenvolupa en tots sentits i sempre al trot. Cap als anys 20, a l'Orfeo, al Casino o al Círcol catòlic, ja té ocasió de "realitzar-se", sigui teatralment com a galan jove, o com a tenor en les representacions sarsueleeres. Així mateix comença a ensinistrar-se en el maneig dels llibres gràcies, en bona part, a la ben nodrida biblioteca del senyor Rafael Moix, la filla gran del qual, de nom Maria, —també ella primera dama jove— es convertirà en la seva muller arribada l'hora.

Professor de llengua catalana

Josep M. Girona, qui té la virtut d'iniciar i incitar el jove Porter al conreu de la poesia. I, ves per on, al cap de poc temps, no solament en Porter escriu versos, sinó que al propi temps es converteix ell mateix en professor de català i passa a formar part del grup "Nostra Parla", la principal missió dels components del qual consisteix a divulgar la nova i revolucionària ortografia fabriana. Home de diversos oficis, sempre dignes i honorats, en 1923 obre una llibreria a Sants. "El nostre oci" —dirà referint-se als cata-

lans— "és viure sense repòs". I quan després d'una breu temporada de viure a Sarrià s'instal·la definitivament en aquest pis de la Diagonal, pot dir-se que ja s'ha immergit totalment en el meravellós món del llibre.

Si voleu veure'l feliç, parleu-li de llibres. O, millor encara, deixeu que us parli dels "seus" llibres "...catalans, o mallorquins, o valencians, que tot és el!" —us dirà amb una rara brillantor als ulls.

Hom diria, parlant amb ell, que els nostres clàssics i àdhuc els de tot el món, sigui en la llengua original, sigui en traduccions, se'ls sap tots de memòria. I les seves postilles orals al respecte, són sempre concises, exactes i no pas mancades d'ironia quan convé: "Em fa una certa gràcia que algú digui que Sèneca és espanyol perquè va néixer a Còrdova...". Estudios del colombisme, ell és un més entre els convençuts de la catalanitat del famós navegant. Ell fou l'editor, fins al 1936 en què va deixar de publicar-se, de la revista especialitzada "Papyrus" i ha produït al llarg del temps gran nombre de llibres i publicacions, impreses o reproduïdes per altres mitjans adequats, que abasten des del "Vocabolari molt profitós per aprendre Lo Catalan Alamany y Lo Alamany Catalan", fins al

"Libre de l'Art del Coch", primera edició coneguda (Barcelona, 1520) d'aquest famós llibre de cuina de Rupert de Nola, davant del qual fins i tot el recent i superluxós "Del gormand i del llamenc" ha de retre acatament.

Les seves memòries

Deixant de banda els seus nombrosíssims ~~llibres~~, passats i presents, Porter confessa que tot anant pel món ha menyspreat honors i ha arribat, un dia, "a veure la mort de la Mort". Altrament, "Monteverdi i Plató m'han allunyat de les capelletes on es confonen enveja i odi amb llibertat i pau." Estima apassionadament la família i ansia de "viure en pau amb Déu i amb el proïsme." És en el seu darrer sonet (1981), que escriu: "Jo seguiré, Senyor, aquests viaranys; us ho refermo avui, als vuitanta anys."

Home excepcional memoriós, i d'una loquacitat exuberant, en aquests moments està aqueferat en la redacció d'un llibre de memòries que constarà de més d'un miler de pàgines... Unes memòries, realment i efectivament, "memorístiques", val a dir...

Ernest Corral i Coll del Ram

Viurà una estona agradable i bona llegint

"SE HIZO INDIO"

Per José Ricart, 2a. Edició Augmentada.

"L'impacte que m'ha deixat el llibre "SE HIZO INDIO" ha estat enorme", va dir una periodista americana. El mateix que molts lectors.

El trobarà a "La Hormiga de Oro", "Balmesiana", Durán i Bas, 9; "El Corte Inglés", Pl. Catalunya; "Llibreria Francesa", P.º de Gràcia, 91; "Llibreria Urquinaona", Lauria, 4; "Drugstore", Tuset, 19-21, etc. Distribuïdora "La Hormiga de Oro", Avinguda Porta del Angel, 5.

La Bíblia a l'abast

Perquè l'home de Déu sigui madur

(2 Tm 3:14-4:2)

Per a poder copsar amb tota la seva força la lliçó del fragment que avui proclamem, hauríem de llegir des del principi aquest capítol tercer.

Un retrat de la societat de consum?

Havien d'aparèixer homes egoistes, amics del diner, pretensiosos, orgullosos, difamadors, desobedients als pares, desagradats, irreligiosos, mals amics, rancorosos, calumniadors, intemperants, implacables, incapaces de fer el bé, traïdors, irreflexius, engegats, amics del plaer més que de Déu (vv. 1-4). En la intenció de Pau, aquest retrat verament esgarriós, vol ser una visió anticipada d'allò que s'esdevindrà als darrers dies (v. 1) del món, quan la darrera vinguda de Jesús sigui ja imminent. La desviació i la corrupció morals faran descaradament la seva aparició entre la humanitat. Això, però, que vindrà, aquests temps dolents (v. 1), en certa manera ja és aquí: aquests homes ja han vingut (v. 5a). Llavors, en temps de Pau i de

la primitiva església. Perquè, de fet, els darrers temps ja havien començat amb la pasqua de Jesús. I són els que encara vivim ara. El ferment de l'evangeli es va obrint pas de mica en mica i amb dificultat. Però no es detura. Es necessari que el cristià sigui realista i caut. No es pot anar pel món amb un liri a la mà. El mal hi és i actua. Fins i tot sota aparença de bé. Es donen una aparença de pietat, però —i aquí rau la pedra de toc— no en coneixen la força transformadora (v. 5b). L'Evangeli no és mai alienant. Es revulsiu, té una immensa força transformadora. No serveix per tranquil·litzar la consciència de les persones que no són capaces d'estimar. I aquí és allà on podem reprendre el retrat del començament i fer la crítica lúcida, de la nostra societat fonamentada en l'egoisme, en el tenir, en l'agressivitat, la manca de solidaritat, l'absència de reflexió, que prescindeix de Déu i per això postposa tothom al seu guany personal. La nostra societat de consum, que empeny la gent a posseir el que ella vol col·locar-los-hi, mentre els deixa morir en fam i d'incultura. Aquesta societat no és cristiana. Evita aquesta gent (v. 5c).

L'actitud del cristià

En primer lloc ha de ser de ferma en la

fe rebuda. Tu persevera en la doctrina que has après i has acceptat amb tota confiança (v. 14). I ara l'Apòstol farà l'elogi de la catequesi. Des de menut coneixes les Sagrades Escripcions que tenen el poder de donar-te la saviesa que duu a la salvació a través de la fe en Jesucrist (v. 15). La catequesi ha de començar a casa, des de menuts. Una catequesi que sàpiga donar saviesa —els continguts insubornables de la fe—, que porti a la salvació —no es tracta únicament de "conèixer" Jesucrist: cal viure'l correctament— a través de la fe que es posa de manifest en la pràctica de la caritat. Això és el que fa l'home madur, el cristià adult en la seva fe, sempre a punt per a tota obra bona (v. 17b). Necessitem com mai una catequesi que comenci a casa i acompanyi el cristià tota la vida fins a la seva maduresa total.

Per això el cristià ha de ser un proclamador incansable de la paraula de l'Evangeli: en tot moment, amb oportunitat o sense, amb esforç per convèncer, amb esperit crític que si convé sap reprendre, però donant sempre esperança, que el mal —que existeix— ja sabem com es venç: amb la creu i la resurrecció. Per això el cristià ha de saber ser un mestre que sap ensenyar

(vv. 1-2). Que lluny que estem d'aquest advertiment formal de l'Apòstol, nosaltres tan plàcidament conformistes amb una religiositat també de consum. Desenganyem-nos, ser cristià, més que difícil, és terriblement incòmode. I perillós. Tothom qui es proposi de viure piadosament com a cristià, serà perseguit (v. 12). Qui avisa, no es traïdor, diuen.

La força de la Bíblia

Tota l'Escriptura és inspirada per Déu (v. 16a). D'aquest fet li ve tota la força que té. No és cap invent de la humanitat ni sols expressió d'un moment de la seva cultura. És paraula de Déu. Per això és útil per a ensenyar, convèncer, corregir i educar en el bé, perquè l'home de Déu sigui madur, sempre a punt per a tota obra bona (vv. 16v-17). Ara preguntem-nos: Som madurs en la fe? Estem sempre a punt per a tota obra bona? Quin és el nostre compromís cristià? Com llegim la Bíblia? La llegim? Tu, conserva sempre el bon seny, aguanta els sofriments, fes obra d'evangelitzador, compleix bé el teu servei (4:5).

Josep M. Aragonès

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

20 - Pierre P. Grassé: "L'evolució del vivent"

La setmana passada vam parlar de la rèplica de G. Salet a l'obra de J. Monod; i és possible que algun lector pensés: però Salet no és cap premi Nobel ni cap autoritat en biologia! És cert..., però de la certesa dels seus càlculs ningú no pot dubtar. El que caldrà veure, si de cas, és si tots els seus pressupòsits biològics són segurs. Mirem, doncs, què ens diuen els autors més competents. Avui parlarem d'un biòleg actual de gran autoritat que ens aclarirà encara més l'estat actual de la ciència sobre la qüestió de l'evolucionisme.

Pierre Paul Grassé (1895-...)

Aquest il·lustre zoòleg va néixer a la població occitana de Perigús. Catedràtic de la facultat de ciències de París des del 1935, manté encara el títol de professor emèrit. Ha estat també director del "Laboratoire d'Evolution des Êtres Organisés" durant més de trenta anys. Membre de l'Acadèmia de Ciències des del 1948. Ha escrit moltíssim: si sumem llibres, comunicacions i articles, passen de 300 les seves obres. La més important és el "Traité de Zoologie" en 33 volums, publicada en col·laboració entre el 1948 i 1976. També cal citar el seu "Précis de Biologie animale" de 1957.

Per molts científics és considerat el primer zoòleg del món. De fet la seva autoritat

és reconeguda oficialment a França i admesa arreu del nostre planeta.

"L'Evolution du vivant"

Doncs bé, fruit de la seva experiència de zoòleg, Pierre P. Grassé ha publicat l'any 1973 el llibre "L'Evolution du vivant", on exposa coses que duu rumiades de tota la seva llarga vida sobre l'evolució dels sers vius. El 1977 l'Editorial Blume de Madrid en publicava la traducció castellana: "La evolución de lo viviente". Es un llibre científic dels més saborosos; clarificador i al mateix temps suggestiu.

I coneix l'obra de Salet, que cita en el moment oportú, dient-nos que "G. Salet recorre a mètodes matemàtics jutja amb pertinència i severitat l'evolucionisme aleatori", i això demostra el que també afirma Grassé: que el pur atzar no pot explicar l'evolució del vivent. Si bé no està d'acord amb totes les concepcions biològiques i filosòfiques de Salet, que reconeix que no és biòleg, recomana la seva lectura als qui s'interessin pel paper que vagi poder jugar l'atzar en l'evolució.

Grassé ens dirà que l'única i veritable ciència de l'evolució és la paleontologia: només els fòssils ens aclariran amb certesa científica si hi ha hagut o no transformisme. I per una altra banda, ens diu, en la introducció, que ell no gosa entrar "ni de puntetes"

en el domini de la metafísica, que no és el seu. Només es basarà en fets.

Ara bé, els fets el porten a admetre la realitat d'una evolució dels vivents, entesa com un desenvolupament ordenat, no caòtic de formes vives menys complexes cap a d'altres cada cop més complicades i diversificades, sense que es doni una evolució regressiva pròpiament dita, si bé ens falten encara moltes anelles de les cadenes per a establir els possibles parentius entre moltes branques de vivents: "La nostra ignorància és tan gran que ni tan sols gosem assignar un tronc ancestral comú, ni que sigui poc precís, als tipus que formen els Protozoous, Artròpodes, Mol·luscs, Vertebrats... L'absència de documents concrets referents a les 'grans jornades' de l'evolució hipotètica de cop i greument tota teoria transformista. Qualsevol que aquesta sigui, una zona d'ombra s'estén sobre la gènesi dels tipus fonamentals d'organització; i nosaltres no podem dissipar-la" (pàg. 35 de l'ed. castellana). Ara bé, la manera com s'ha realitzat aquesta evolució, tenint en compte la biologia moderna i la distribució dels fòssils en el temps i l'espai, no enquadra amb les tesis neodarwinistes: l'evolució creadora de nous tipus d'organització, com el pas de rèptil a mamífer, per exemple, té uns caràcters diferents dels descrits per mutacions i selecció natural a l'atzar, ja

que aquests no expliquen les variacions coordinades que actuen sobre diversos òrgans alhora. A més, com podia desembocar la selecció natural a la forma de mamífer, obrant sobre poblacions que vivien en medis tan diferents: Àsia, Àfrica austral, Amèrica del Sud? Això va contra el principi neodarwinista 'a cada inèdi un genotipus privilegiat, el que estigui, a l'atzar; millor preparat'!

Cal cercar, doncs, una altra explicació racional dels fenòmens evolutius distinta de l'atzar: "Afirmar, fins i tot amb seguretat olímpica, que la vida, els éssers vius han nascut per pur atzar i han evolucionat de la mateixa manera, és una suposició gratuïta que considerem errònia i amb desacord amb els fets" (pàg. 138 de l'o.c.). On trobar aquesta nova explicació? Després d'una llarga anàlisi ens dirà a la pàg. 296: "Estem forçosament abocats a admetre que el determinisme i el mecanisme de l'evolució impliquen la intervenció de factors interns". Tornem, doncs, a aquella idea de Lamarck: el ser viu té una tendència interna a perfeccionar-se! Grassé l'anomenarà "variació lamarckiana autoadaptativa". En la plana 280 ens ha dit: "L'orientació i regulació s'observen en tota l'embriogènesi (desenvolupament de l'embrió) i ningú no pensa negar-ne l'existència. Quan es tracta de la filogènesi (desenvolupament de l'es-

pècie al llarg de les eres geològiques), on l'orientació dels fenòmens és tan clara com en el desenvolupament d'un ou, les discussions s'aixequen i molts biòlegs s'escandalitzen de la seva idea que l'evolució segueixi una certa direcció. És tan difícil atènyer-se als fets?"

Conclusió

El mateix Grassé resumeix el contingut del seu llibre en sis punts: 1. L'evolució és un fenomen orientat i no es pot realitzar només per variacions hereditàries aleatòries. 2. Exigeix incorporació de nous "gens" en els cromosomes. 3. I això no pot explicar-se per mutacions a l'atzar. 4. Totes les línies d'un mateix tronc tenen tendències iguals cap a una determinada forma, però en graus diferents. 5. L'evolució depèn d'un treball que s'efectua a nivell d'infraestructures. L'ADN estableix l'evolució, però no la crea. 6. La mutagènesi (mutacions atzaroses) és usada per l'organisme només secundàriament per acomodar-se al medi ambient i és la principal causa de les diferències entre individus, races i espècies.

I no ens diu res més. Però oi que la conclusió és òbvia? Només una intel·ligència superior (el Creador) pot haver donat als sers vius una tendència interna a diversificar-se en les espècies actuals...

Professor de la Facultat de Teologia de Barcelona.
Francesc Nicolau

DOSSIERS

A cura de la Facultat de Teologia de Barcelona

La llei sobre l'avortament

Algunes consideracions jurídico-ètiques (I)

"La divisió entre la fe i la cultura és un impediment força greu per a l'evangelització, i, en canvi, una cultura imbuïda del vertader esperit cristià és un instrument que afavoreix la difusió de l'Evangeli." (Constitució Sapientia Christiana, I). Amb el propòsit d'ajudar aquest diàleg entre fe i cultura, CATALUNYA CRISTIANA es proposa acollir periòdicament col·laboracions regulars en aquest sentit, especialment per part de professors de la Facultat de Teologia de Barcelona. Són en efecte, aquestes institucions les que, per la seva mateixa naturalesa, es dediquen a aquesta tasca en l'Església. El seu treball és una ajuda per a tots. El text que publiquem avui és el fruit d'una seriosa reflexió teològica i jurídica dels professors del Departament de Teologia Moral de la Secció Sant Pacià de la Facultat de Teologia, i respon a la problemàtica de la despenalització d'alguns tipus d'avortament.

—Josep M.^a Tubau, llicenciat en Teologia i en Medicina.
—Gaspar Mora, doctor en Teologia.
—Antoni M.^a Oriol, llicenciat en Filosofia, Teologia i Ciències socials.
—Antoni Nel·lo, llicenciat en Teologia.

Dr. Pere Tena
President de la Facultat

El projecte de llei sobre la despenalització de l'avortament ha provocat un debat considerable. Des de la nostra perspectiva de teòlegs fem aquesta aportació amb l'intent de contribuir a la reflexió col·lectiva.

L'avortament planteja dues qüestions: l'ètica —és lícit i humà l'avortament, almenys en alguns casos?— i la legal —què ha de fer el legislador?—. Ambdues estan del tot implicades, però és clarificador analitzar-les separatament. En aquestes reflexions ens centrem en l'aspecte jurídico-legal, sobre la missió del legislador i el tenor més adient de la llei; des d'aquesta perspectiva tractarem alguns aspectes més rellevants, en si i com a dimensió de la qüestió legal.

1.- La qüestió legal bàsica

El legislador es troba avui amb un aparell legal que, considerat globalment, prohibeix i pena tota agressió contra la vida humana, fidel a la seva missió de defensa i protecció d'aquesta vida; en aquest context la llei prohibeix i pena la interrupció voluntària de l'embaràs, entesa com a agressió a la vida, tot acceptant alguns atenuants en casos concrets. Al costat d'aquest fet el legislador ha de tenir en compte alguns elements; el fet real d'avortaments clandestins que constitueixen una situació anòmala i que comporten greus perills per a la mare; el canvi de mentalitat, almenys en alguns sectors, inclinada a una actitud més permissiva; les legislacions d'altres països, el seu procés i els seus resultats; els viatges avortius per part de ciutadanes espanyoles.

Aquests elements estan emmarcats en un canvi social més ample que afecta a qüestions molt directament relacionades amb el tema: una nova sensibilitat social respecte al lloc de la dona i a la seva llibertat, una nova comprensió de

la sexualitat, de la paternitat —maternitat—, etc. La llista de fenòmens que, d'una manera o altra, influeixen en el tema podria ser molt llarga. El legislador els ha de tenir tots en compte; el problema, però, està en la valoració que ha de fer de cadascun d'ells. Creiem que no l'han d'influir fins arribar a determinar-li una decisió sinó que l'han de moure a reconsiderar el punt que continua sent sempre el central: la missió de l'autoritat legislativa en una societat i la funció de la llei; i, en concret, en una societat democràtica i pluralista. Totes les múltiples consideracions que es puguin fer posaran de relleu un o altre dels aspectes que el legislador ha de tenir en compte i portaran altra vegada a aquella qüestió central; només a la seva llum pot dir-se alguna cosa vàlida sobre el que ell ha de fer en el tema delicat de l'avortament.

2.- La missió del legislador i la funció de la llei en una societat democràtica i pluralista

En una societat pluralista no hi ha una única escala de valors, de manera que cada persona i cada grup social tenen les seves concepcions sobre les coses. En una societat democràtica, cada persona i cada grup tenen dret a la llibertat d'expressar-se, a ser tinguts en compte i a ser respectats dins del marc del bé comú.

Les idees i els corrents d'opinió no són estàtics sinó que canvien; l'opinió sobre l'avortament no és la mateixa ara que fa cent o cinquanta anys. Aquests canvis són deguts a moltes causes; una no petita és el treball de persones i grups per tal d'endegar una mentalitat o una concepció social, que d'inexistent pot passar a ser minoritària i, àdhuc, majoritària. Això forma part de la vitalitat del cos social i fa possible l'avenç i el reculament de les idees. Aquesta mobilitat fa que els

drets d'un grup i les seves opinions s'hagin d'entendre no de manera estàtica, com si la realitat no canviés, sinó dinàmica.

La missió del legislador en aquesta mobilitat i pluralisme no es pot limitar a ser la de garant o àrbitre dels diversos corrents socials. De fet la llei intervé positivament en el mateix procés, contribuint-hi de manera decisiva. Hi ha una interrelació molt estreta entre societat i llei, de manera que s'influeixen mútuament. El corrent d'opinió, p. ex., que proposa una aportació del 0,7% del PNB per als països del tercer món va començar en un grup molt minoritari, es va anar obrint camí en un ambient ja treballat per esforços anteriors, fins arribar a influir en el legislador; ara, la llei que en surti influirà sens dubte en el cos social, que ni de bon tros, no està majoritàriament a favor d'aquesta mesura. En aquest procés el legislador no es limita a mirar el percentatge de ciutadans que opinen, sinó que aquesta xifra l'obliga a ell a examinar el contingut de la possible llei, actuant de manera creadora i sap que la seva intervenció influirà molt en el camí del corrent social. El mateix es pot dir, per posar un altre exemple, del cas del nazisme; l'ambient anti-jueu va anar creixent pel treball d'alguns, fins arribar a la llei, i la llei va influir en el mateix ambient, enfortint així la base social de la disposició legal, etc. Coses semblants es poden dir sobre la pena de mort, o sobre la mateixa llibertat de consciència, o sobre el divorci.

Hem citat diversos exemples; uns els considerem positius, altres negatius; serveixen per posar de relleu que la funció del legislador és tenir en compte tots els corrents d'opinió —majoria, minoria no solament per garantir o arbitrar, cosa que és necessària, sinó també per fer la seva pròpia aportació en aquest procés social, mai no quiet. És un fet que les col·lectivitats humanes poden alimentar gèrmens d'autodestrucció o de destrucció aliena. El legislador ha de fer-hi front, i no sols com a canalitzador de la majoria, que potser no existeix, sinó en funció de la seva missió.

En la seva incidència en el procés social, el legislador té un criteri. Aquest criteri pot ser discutible; això, però, no ha de portar a un escepticisme total, o a un legalisme, o a la dictadura de la majoria. En les nostres societats estem pràcticament tots d'acord que el criteri vàlid del legislador és el respecte i la tutela dels drets humans, fonamentats en la grandesa i la dignitat de l'home. Els cristians entenem aquesta grandesa a la llum de la nostra comprensió evangèlica de l'home, creat per Déu i cridat a una vida plena en l'Esperit de Jesucrist. En cas de conflicte social gairebé tots coincidim que el legislador ha de tenir en compte més els drets primaris d'uns que els drets secundaris d'altres; més el bé comú del cos social com a tal que el d'unes minories que en resultessin injustament avantatjades; més els dels menys

afavorits socialment que els de les classes benestants, etc. Aquests criteris, en les nostres societats, ja no es discuteixen, i el legislador els ha de tenir com a norma de la seva acció, sabent que potser haurà de discernir dins dels corrents socials. És a dir, hi ha una tasca ingent de reconeixement, respecte, garantia, arbitratge, correcció, etc., segons els casos, per part del legislador en una societat pluralista, precisament perquè ho és.

Sens dubte, el legislador pot fallar en la seva missió i contribuir a la degradació del cos social. Que això no s'esdevingui exigeix, a més d'un coneixement molt exacte de l'ambient social, una anàlisi molt acurada del contingut del tema. No es pot dir que el legislador ha de prescindir de consideracions ètiques; precisament són les que li interessen més, en la mesura que estan íntimament implicades en els corrents d'opinió de la societat en la qual legisla.

3.- El tema de l'avortament

Es tracta, ara, d'estudiar la qüestió legal sobre l'avortament, ben complexa per cert, a la llum del que acabem de recordar. Dient-ho en poques paraules creiem que el tema s'ha d'enfocar globalment i que sovint els plantejaments massa parcials desenfocuen de rel tot el problema. La funció del legislador és la tutela i la promoció dels drets humans; en el nostre cas es tracta de tutelar i promoure positivament el dret de l'embrió humà, el de la mare, el de la família. És una trampa començar qüestionant-se si la llei ha d'acceptar molts, pocs o cap avortament, i hi cauen tant la resposta més permissiva com la més restrictiva, perquè sembla donar-se per suposat que la llei no té altra funció que obrir o tancar les portes a un fet consumat, socialment negatiu. La funció de la llei, en canvi, i de tota la societat és, abans que tot, positiva, i ha de posar en marxa tot el seu considerable poder per promoure la vida de l'embrió humà i el bé social de la mare i la família.

Això comporta canvis molt substancials a tots nivells, cosa que no és demanar la lluna; és el que s'ha fet sempre i a tot arreu quan s'ha plantejat un problema social seriosament, sobretot quan hi està en joc el valor suprem de la vida. Aquesta és la nostra idea bàsica, la que creiem més adequada socialment i més fidel a l'esperit evangèlic; la desenrotllarem a l'última part de l'article.

Els fets, però, són complexos i sempre hi ha i hi haurà conflictes. Per això començarem analitzant alguns temes implicats que creiem més importants i difícils. Primer, la valoració que ha de fer el legislador dels diversos elements que entren en joc, per formular quin és realment el problema legal; a la llum d'això caldrà dir després alguna paraula sobre els casos conflictius, per acabar desenrotllant la idea central, és a dir, la funció positiva de la llei que es posa honestament al servei dels drets fonamentals de tots els seus ciutadans.

4.- La valoració de la mentalitat social

Comencem amb unes reflexions a propòsit de l'opinió social sobre l'avortament i sobre l'eventual necessitat d'un canvi legal a l'Estat espanyol.

Cal ser caute en valorar el nombre de vots obtinguts per un partit en unes votacions legislatives, àdhuc quan és majoritari. Els vots donats a un partit no signifiquen exactament vots donats a un programa polític; cal tenir en compte l'ambient social creat els últims mesos abans de les eleccions —el canvi— i els problemes greus aïrats —la desocupació, etc.—; això fa que el vot pugui tenir molts sentits: el vot a un slogan, el vot de censura a un altre partit, el vot per exclusió, també el vot d'adhesió al carisma d'una personalitat, etc. Per altra banda, els vots donats a un programa polític no signifiquen l'aprovació de tots i cadascun dels seus punts; un mínim coneixement del joc democràtic en palesa l'evidència. En tot cas, si interessés saber el nombre de persones caldrà acudir a mètodes de coneixement sociològic realment vàlids —no tots ho són!—; opinem, però, que tot i ser important aquest coneixement no pot ser determinant per la tasca legislativa.

A propòsit de l'avenç de la mentalitat pro-avortista cal fer també algunes reflexions, sobretot tenint en compte que en la presentació del projecte hom va al·ludir a percentatges. Creiem que aquesta nova mentalitat no és pròpiament una mena d'acceptació incondicional de l'avortament com a bo, sinó com a solució als problemes que es plantegen, entenent-ho com a mal menor. Això ens inclina a pensar que aquest mateix ambient social podria modificar la seva posició en cas que s'oferís una altra, o altres, alternatives a l'avortament. La barroeria quasi inevitable de les campanyes massives ha reduït la discussió a una disjuntiva: si o no a l'avortament. Una mentalitat, sensible als problemes de la mare o de la família, i que veu la negativa a l'avortament com un carreró sense sortida, s'inclina pel sí. Però, ja que no és un sí incondicional a l'avortament, creiem que una sensibilització més afínada per part de les autoritats, podria fer més oberta aquesta mentalitat a altres solucions no avortistes.

5.- La valoració dels fets sociològics

A més de la valoració de la mentalitat social, el legislador ha de tenir en compte i valorar també els mateixos fets. El primer és el nombre d'avortaments clandestins; també els realitzats a l'estranger amb la discriminació social que comporten. A més, el mercat il·legal que s'ha creat al nostre país, a diversos nivells segons l'escala social, amb totes les formes



El Ministre de Justícia, Fernando Ledesma, i el portaveu del Grup Popular, Ruiz Gallardón, foren protagonistes destacats del debat sobre l'avortament que se celebrà recentment al Congrés

d'abús i de coacció econòmico-moral. A això cal afegir la consideració de les condicions sanitàries i mèdiques pròpies de molts avortaments clandestins, fàcilment imaginables.

Sobre això cal recordar, primer, el caràcter incert i poc fiable de força estadístiques, a més de les manipulacions que s'hi fan segons els pressupòsits i els interessos. Les estadístiques mostren sovint un marge d'inseguretat que en el nostre cas augmenta extraordinàriament a causa de la clandestinitat, sigui quin sigui el mètode usat. El fet és que no es pot saber el nombre d'avortaments; es compta, però, que poden ser molts, i això ja basta per plantejar-ne la qüestió legal.

Creiem que cal fer una altra consideració. L'argument del nombre d'avortaments, de les sortides a l'estranger i dels perills dels clandestins, etc., per justificar un canvi de llei que acaba en la despenalització d'uns determinats casos és una arma molt perillosa si no és exclusivament un tret per la culata. Si es parteix d'aquests pressupòsits, la lògica més simple hauria d'acabar en la despenalització de tots els casos. No es veu quina lògica té argumentar l'existència de molts casos; el fet de l'avortament dels rics o la manca de seguretats mèdiques per acabar despenalitzant-ne només uns quants. I no volem considerar el plantejament tan cínic que la despenalització d'uns casos sigui prevista com la pràctica despenalització de tots. Més encara. Si el legislador pren nota d'un nombre elevat d'avortaments i voluntàriament en despenalitza alguns, ell

mateix es posa ostensiblement al seu davant el problema social de tots els altres (sens dubte la majoria) que per definició no pot ignorar i li exigeix una acció legal. Utilitzar l'argument del nombre elevat per despenalitzar-ne només alguns i després callar sobre els altres, sobre el 80-90% dels avortaments reals, és massa demagògic i irresponsable per ser acceptat. És a dir, creiem que cal ja no utilitzar més l'argument esmentat, sinó que cal anar per altres camins; i a més cal que el legislador es preocupi realment no sols d'uns pocs avortaments sinó del problema com a tal, és a dir, de tots.

6.- El legislador i l'embrió humà

Cal que el legislador tingui al seu davant el bé social; i el bé social inclou necessàriament el bé de l'embrió humà, el bé de la mare, el bé de la família i el bé de tota la societat, elements que, essent tots importants, tenen o poden tenir un pes molt diferents. Quan hi ha conflictes és de poca alçada ignorar un dels elements que hi entren o menystenir el seu valor. Lamentem que un element bàsic, el bé de l'embrió humà i el seu dret al valor fonamental de la vida, no hagi estat prou valorat pel legislador, sinó només proclamat per l'oposició política. En tot cas cal saber plantejar el conflicte i trobar la manera de donar-li la solució millor —o la menys dolenta—; i en el conflicte hi entren tots els elements, no tots menys un.

No es pot dir que el Codi Civil no

considera l'embrió humà com a persona subjecte de drets; jurídicament no el considera persona, però per altres qüestions, p. ex. d'herència, regula els drets que tindrà, és a dir, sap que existeix i el defensa; per altra banda una utilització freda d'aquell principi portaria al legislador a ignorar tot avortament com a delictes, àdhuc tot infanticidi comès dintre de les primeres vint-i-quatre hores del nascut; cosa absurda i ofensiva.

Pel que fa al bé de l'embrió humà s'han proposat diverses consideracions que porten a una infravaloració de la missió protectora de la llei, o àdhuc a la seva supressió. De totes pot ser la més seriosa la consideració de les perplexitats científiques sobre el caràcter humà o no humà, individual o no, de la vida intrauterina. Certament el legislador no ha de resoldre qüestions científiques i per tant no està cridat a jutjar aquestes posicions; ha d'allargar, però, la seva funció protectora fins allà on sigui necessari. Siguin quins siguin els dubtes, per altra banda cada dia menys consistents, només el fet de la possibilitat d'un ser veritablement humà ha de posar en guàrdia el legislador sobre la possible conculcació d'un dret. Un mínim seny fa veure que si hi ha avortaments és precisament per evitar l'existència i el desenrotllament d'un ser humà que crea dificultats, les crearà o les patirà ell mateix; sense aquest pressupòsit, l'avortament no tindria cap sentit ni crearia cap tipus de conflicte. La possibilitat —des d'un sol i molt discutible punt de vista— que el futur home encara no ho sigui no permet al legislador d'ignorar-lo; més aviat és el contrari, la possibilitat que ho sigui, que per al

legislador ha de ser pressupòsit, exigeix una acció positiva i eficaç a favor seu.

Una reflexió anàloga es pot fer —sigui dit de pas— pel que fa a l'àmbit científic. La ciència biològica com a tal no ha de pronunciar judicis de caire ètic. I l'home científic, com a home, ha d'adonar-se que els judicis d'àmbit biològic resten transcendits pels judicis de valor; i no pot ser d'altra manera. Si és conscient del que fa quan judica èticament, s'adonarà que els seus judicis de valor superen les seves constatacions de caire biològic i hi són irreductibles; i percebrà alhora que no en pot prescindir.

També se sol dir que la llei no pot fer-se imposar una determinada concepció ètica o la moral d'un grup social. És evident que cap grup no pot erigir-se en criteri exclusiu de veritat. El problema, però, no és aquest; la qüestió està en què precisament les nostres democràcies es fonamenten sobre l'acceptació col·lectiva dels drets fonamentals de tot home, sobretot el dret a la vida. Aquesta posició no és pròpia d'un sol grup sinó que és compartida per la immensa majoria dels ciutadans; i en definitiva estem convençuts tots que això és un avenç de la societat humana que cal no perdre. La discussió està en si cal aplicar aquest principi àdhuc al no nascut; i creiem que no és imposició d'un grup sinó fidelitat a aquella opció social humana, demanar que la llei protegeixi també el dèbil començament de la vida humana perquè allà s'hi juga ja un home. Això no és negar els possibles conflictes sinó que és una consideració prèvia i bàsica; els conflictes cal assumir-los i resoldre'ls a partir d'aquí.

7.- La qüestió davant la qual es troba el legislador

Pel que hem dit fins ara creiem que les raons adduïdes normalment per justificar el canvi de llei no són vàlides. Hi ha un aspecte, però, que ens sembla urgir la revisió de l'actual praxi judicial: el fet que no tots els casos d'avortament són iguals. És un avenç de la sensibilitat social entendre que els avortaments són distints i que no tots mereixen un mateix tractament, i és bo que això quedi reflectit d'alguna manera en l'acció legal de la societat. L'avortament és sempre la supressió d'una vida embrional humana i això és constitutivament molt greu; ara bé, hi ha casos que aquesta supressió no té cap atenuant o els té molt dèbils; i en canvi hi ha casos en els quals sembla clar que cal valorar unes circumstàncies especialment greus; tothom veu al diferència entre l'avortament provocat, sense cap raó seriosa i l'avortament provocat després de la violació d'una subnormal més o menys enganyada. De fet l'actual projecte de llei ho té en compte més enllà de les raons donades per justificar-la. Haver entès la diferència de situacions és propi de mentalitats civilitzades i respectuoses. La qüestió és aquesta; el problema és plantejar-la i resoldre-la bé.

El legislador, per tant, té al seu davant dos camps; un són els casos conflictius, quins són i com resoldre'ls; i un altre, tots els avortaments en general, dels quals els seriosament conflictius en són una minoria; quines mesures cal que prengui la llei.

(Continuarà)

Fellç iniciativa dels "Amics de la Història de Guissona"

Cinc imatges que són signe de la fe d'un poble

El passat mes de gener, a Barcelona, tingué lloc la presentació del llibre GUISSONA en un acte solemne, presidit pel Conseller de Cultura Max Cahner i el Bisbe d'Urgell, Joan Martí, davant uns dos mil assistents entre fills i amics de Guissona. Aquest llibre d'unes 800 pàgines és el fruit de la conjunció entre l'obra inèdita que deixà, fa uns cinquanta anys, el Dr. Eduard Camps Cava i del treball d'investigació històrica de Joan Santaeulària Pujol, el qual n'és també l'editor.

L'entusiasme despertat per l'aparició del llibre GUISSONA féu que es creés la comissió "Amics de la història de Guissona" que té per objectiu revalorar tots els valors culturals i històrics de la Vila.

El primer projecte posat en marxa fou el de la col·locació de cinc estàtues a la façana de l'església parroquial a la plaça Major.

La Comissió elegí l'artista escultor Francesc Carulla, fill de

Ramon Carulla nadiu de Tarroja de la Plana de Guissona. Aprovats els esbossos i pressupostos, la Comissió va començar una gran campanya de promoció entre els fills i amics de Guissona residents a Barcelona. El resultat fou corprenedor, en pocs dies es va veure cobert l'import de tres estàtues.

A Guissona el Rector de la parròquia aprofità l'ocasió per a llançar la doble idea d'arranjar la teulada i posar les cinc estàtues a la façana.

La majoria dels feligresos han contribuït econòmicament amb igual entusiasme per fer possible ambdues realitzacions.

Un esforç tan notable d'un poble de menys de tres mil habitants ha merescut el vist i plau del Departament de Cultura de la Generalitat, el qual està decidit que es faci la restauració de totes les cornises i capitells de la façana.

Festa de col·locació

Tal com ja va donar notícia "Catalunya Cristiana" el passat dia 10 tingué lloc la gran Festa de la col·locació en les respectives fornícules i peanyes de les quatre estàtues de pedra de 1'70 m.

Una vegada restaurades les cornises i capitells es col·locarà la Verge Assumpta en la fornícula central. Es tracta d'una imatge de bronze daurat de 3'10 m. d'altura i de singular bellesa. Aquest dia s'aprofitarà per a posar dins un tub de plom el pergamí en què consta la cerimònia del passat dia 10 de setembre, el nom de les autoritats assistents, el nom dels membres de la Comissió promotora i el de tots els benefactors que amb llur col·laboració han fet possible la realització d'aquesta obra artístic-monumental.

En la imatge de la Verge Assumpta destaca com a cosa original que no mira cap al cel, sinó que dirigeix la seva mirada dolça

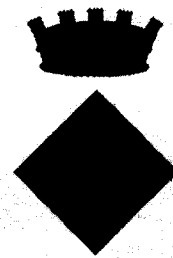
i compassiva als guissonesos que a baix a la plaça, assisteixen al seu comiat. Mentre amb la mà dreta assenyalava el camí del cel, amb l'esquerra els diu adéu-siau. No reposa sobre una peanya sinó sobre núvols camí de l'infinit.

A la seva dreta Sant Pere, aixeca el cap vers la Verge admirat de la seva benevolença respecte als guissonesos i mostrant la seva poderosa clau que reté a la mà dreta.

A l'altre costat hi ha Sant Pau, portant l'espasa símbol de la paraula de Déu que ell tan vigorosament predicà i també de l'instrument del seu martiri.

A baix Sant Josep de Calassanc i el Beat P. Coll ambdós fundadors de congregacions religioses destinades a l'ensenyament. Del primer, el llibre GUISSONA, en porta uns cinquanta documents en els quals queda provada la certesa de la fundació

Eduard Camps Cava
Joan Santaeulària Pujol



GUISSONA

Portada del llibre sobre Guissona

del primer noviciat i de la primera Escola Pia d'Espanya a Guissona lloc molt plaent al Calassanc.

L'obra d'ensenyament que creà el P. Coll a Guissona ha tingut la sort de la seva permanència al llarg de més de 120 anys. Avui encara, en el local que iniciaren els fills de Josep de Calassanc, les dominiques de l'Anunciata hi tenen els nois i noies que volen gaudir del seu ensenyament. És tant de remarcar aquest fet que avui és l'únic centre educatiu confessional que exerceix en tota la Comarca de la Segarra.



L'Assumpta.



Pare Coll.



Sant Josep de Calassanc.



Sant Pere.

Per potenciar les seves activitats

Les associacions catalanes de la tercera edat es federen

Les Associacions Catalanes de la Tercera Edat s'han unit per constituir una Federació. La finalitat d'aquesta acció és assegurar uns mitjans de coordinació, informació i unió entre els diversos membres, així com repartir els ajuts materials que es rebin, segons es diu en els seus Estatuts.

La "Federació d'Associacions de la Tercera Edat" neix amb el desig de potenciar totes les activitats que afecten les persones de la tercera edat, la problemàtica de les quals no és prou coneguda en la nostra societat. Independentment de cada una de les Associacions, la Federació té una personalitat jurídica pròpia i desenvoluparà, lògicament, les seves actuacions en tot l'àmbit de Catalunya.

Els organismes de govern i gestió de la Federació són l'Assemblea sobirana, que integren dos delegats de cada Associació; la Junta Nacional, composta per vint vocals que nomena i elegix l'As-

semblea, i les Comissions Coordinadores de les Agrupacions Comarcals, formades per un delegat de cada comarca.

Els recursos econòmics de la Federació provenen de la quota anual que abonon les Associacions, dels donatius i herències i de les subvencions d'organismes oficials.

Activitats d'AFOPA

D'altra banda, i en l'àmbit també de la Tercera Edat, AFOPA (Agrupació de Centres de Formació Permanent per a l'Anxianitat de Barcelona i Comarques) ens ha fet arribar una relació detallada de les accions que ha portat a terme, aquests darrers mesos, en la important tasca de culturalització de les persones grans.

Les activitats que s'han portat a terme són seminaris i conferències sobre geriatria, dietètica, història, geografia, economia, sociologia,

dret, parlamentarisme, mitjans de comunicació social, etc.

Aquestes conferències i seminaris s'han fet a la Universitat Central de Barcelona, a les Facultats universitàries de Girona, Tarragona, Lleida, Mataró i Reus, així com a d'altres locals de poblacions de gran tradició cultural com Vic, Tortosa, Balaguer, Sabadell o Vilafranca, per posar alguns exemples.

L'organització d'aquestes activitats ha estat possible gràcies a la col·laboració i suport econòmic de la Direcció General de Serveis Socials del Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat i dels diversos Ajuntaments.

Ha estat, segons impressions d'alguns avis que hi han assistit, una experiència pedagògica interessant. Els cursos i seminaris han estat seguits, normalment, per un públic nombrós.

T. Puntí



A través de la Federació, es volen potenciar totes les activitats que afecten les persones de la tercera edat.

La sardana i la dansa

75 anys de dansa

Iniciades el dia 15 de setembre amb un Pregó de Festes a càrrec del folklorista Manuel Cubeles i Solé, que pronuncià al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, s'escau en aquest mes d'octubre la quasi totalitat dels actes amb que l'Esbart Català de Dansaires, el degà dels nostres esbarts, celebra aquests setanta-cinquè aniversari de la seva fundació.

El Català de Dansaires s'ha mantingut sempre en la línia tradicional i conservadora a l'hora de presentar les seves danses. Diríem més aviat que ho fa així perquè no entén que es pugui fer de cap altra manera, i es nega, rodonament, a qualsevol canvi de qualsevol aspecte de les danses que presenta, recollides dels nostres avantpassats i mantingudes gelosament avui, refusant les evolucions, actualitzacions i, lògicament també, les trapelleres de tota mena que pugin fer-se a l'entorn de la dansa popular.

Evidentment és una actitud que no s'ha seguit pas de manera general i que, per tant, els ha deixat en una posició minoritària davant la resta dels esbarts. Però no és aquest el tema a tractar ara ni tampoc el seu moment oportú. La realitat són aquests setanta-cinc anys dedicats a una ideologia que han servit amb la màxima fidelitat possible. I això és digne de celebrar-se.

Després del ja esmentat Pregó, els actes s'iniciaren el dia 2, amb una missa a Sant Pere de les Puel·les, seguida d'una actuació del grup infantil que acompanyà la cobla La Principal de Barcelona, i d'un vermut de germanor ofert al local social de l'entitat.

El dia 15, a dos quarts de nou del vespre, al Palau de la Música Catalana, actuació del cos de dansa, i el dia 22, a dos quarts de deu de la nit, a la plaça Nova, ballada popular, que clourà els actes diríem festius de la commemoració.

Al marge d'aquests actes, el dia 30 de setembre, s'ha inaugurat una exposició de l'aniversari a la Caixa de Barcelona, carrer de Jaume I, núm. 2, que s'haurà clausurat el dia 14.

Fem menció també de tres conferències celebrades, totes al saló d'actes del Reial Cercle Artístic, del carrer dels Arcs, 5: dia 3 d'octubre, "Què és la dansa tradicional...?", per Manuel Cubeles i Solé. Dia 5, "Indumentària catalana", per Rosa M.ª Martin i Ros. Dia 10, "Estudi sobre la cultura popular", per Dolors Llopart i Llorenç Prats.

Un típic dinar de germanor, que se celebrarà el dia 4 de novembre, serà la cloenda d'unes festes que enalteixen la llarga vida d'un dels esbarts més conservadors de les nostres tradicions en el camp de la dansa. Potser el que més.

Josep Ventura

Racó del llenguatge

Els noms de les herbes i plantes boscanes (i 2)

En els guisats amb herbes no hi pot faltar la farigola, i una bona sopa de pa amb una brànca a dins és un dels primers plats més mengívols que us poden presentar per sopar. Si la colliu del bosc, no l'arrenqueu, talleu-la amb tisores i així rebrotarà.

Una de les infusions més intensament aromàtiques és la de poliol. És una de les més usades contra el mal de ventre. Aquest nom de poliol és pronunciat incorrectament pel poble, que acostuma a dir-ne ponol. Dues consonants iguals tan pròximes costem de pronunciar i hom ha cercat una solució més fàcil. És el mateix cas de bona nit, que molts han transformat en bora nit. Aquesta herba es cria en els llocs humits, fonts, torrents i rierols, però jo no la hi he vista mai, i sí que l'he vista al jardí de moltes cases de pagès.

La camamilla és la més universal i coneguda de les plantes medicinals. Aquesta margaridoia escampada abundantment els camps i prats de tot el país és la reina de les herbes digestives i sedants. A més d'això ha estat usada per aclarir el color dels cabells dels qui volen mantenir-ne la rossor. Per la seva popularitat és la més comercialitzada i doncs, també la que veu substituït el seu nom català pel barbarisme mançanilla.

La marialluïsa, junt amb les dues anteriors, tanca la trilogia de les herbes digestives per excel·lència. La delicada fragància que desprèn té un record de

llimona i és el bon presagi del guariment dels transtorns gàstrics i intestinals. És un arbust que trobareu ben a prop de la majoria de les masies de la nostra terra. El volen tenir a mà per si de cas.

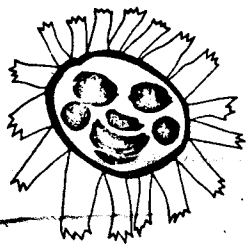
La menta; una altra de les grans plantes medicinals. L'obtenció de la seva essència l'ha feta present en licors, caramels, dentífrics, pastilles per a la tos, cremes d'afaitar, etc. Però, tornem a l'herba, que creix en llocs humits. A més de la infusió, estomacal i sedant com les anteriors, no oblidem l'aportació que representa per a alguns guisats, com les faves a la catalana, impensables sense un bon manat de menta fresca.

Molt semblant d'aparença a la menta, la tarongina també la collirem en paratges ombrívols i humits, i és indicada contra els transtorns nerviosos. També és coneguda pel nom de melissa i és la base del conegut licor-medicament Aigua del Carme.

Perles ortogràfiques

Veig pel carrer un estol de jovenalla de visita o de pas per la ciutat. Van uniformats amb sengles samarretes blanques que, amb grans lletres, diuen la pertinença a un grup: ESPATEC, Osona. No perquè tots la duguin igual deixa de ser una falta d'ortografia. Hauria de dir: ESPETEC, com ens ho demostra la primera persona del seu derivat verbal spetegar, jo espetego.

Albert Pera



moviment RIALLES de Catalunya

Dia 22
MANRESA
Sala Ciutat - 17.00 h.

Estrena de la pel·lícula francesa, en color i dibuixos animats, parlada en català, LA BALADA DELS DALTON.

Dia 23
OLO
Teatre Principal - 12.00 h.

Representació de l'obra de teatre MIXU, EL GAT QUE DUIA BOTES, de Xesc Barceló, a càrrec del grup LA TREPA.

Dia 23
IGUALADA
Ateneu - 12.00 h.

Representació de l'obra de teatre LA LLEGENDA DE L'ATLÀNTIDA, adaptació del poema de Jacint Verdaguer, a càrrec del grup TEATRE CURIAL.

Dia 23
CERDANYOLA DEL VALLÈS
Casal Parroquial - 12.00 h.

Representació de l'obra de teatre LA FLOR ROMANIAL a càrrec del TEATRE DE LA CLACA.

Dia 23
L'ARMENTERA
Sala Catalunya - 12.00 h.

Inici de les activitats de "Rialles" amb la representació de l'espectacle de titelles ESCUDELLA DE RONDALLES a càrrec del grup TITELLES XAUXA.

Dia 23
BADALONA
Centre Parroq. St. Josep - 18.00 h.
Representació de l'espectacle ELS COMICS DE TOTITEIA a càrrec de la COMPANYIA AMBULANT ELS FARSANTS.

Dia 23
TERRASSA
Centre Cultura - 12.00 h.

Estrena de la pel·lícula xinesa, en color i dibuixos animats, parlada en català, LA REBELIÓ DEL REI KUN-FU-SUM.

Dia 23
SABADELL
Teatre Municipal La Faràndula - 18.00 h.

Estrena de l'obra de teatre L'AMOR DE LES TRES TARONGES a càrrec del grup TEATRE DE SANTS. Aquesta representació forma part del Cicle de Teatre per a Nois i Noies "Cavall Fort". A la mitja part es procedirà a la proclamació del guanyador del Concurs de Textos Teatral convocats per Cavall Fort i Moviment Rialles de Catalunya.

Dia 30
GAVÀ
Centre Cultural - 11.45 h.

Inici de les activitats de "Rialles" amb la representació de l'espectacle teatral "EL PRÍNCIP I L'AVIADOR" a càrrec de la COMPANYIA VA DE BÒLIT.

Dia 30
LA GARRIGA
Patronat - 17.00 h.

Representació de l'espectacle de pallasos EL GRAN DESORI a càrrec de PEP, SALTIMBANQUI I BOCO, ELS PALLASSOS.

Dia 30
LLAGOSTERA
Casal Parroquial Llagosterenc - 17.30 h.

Representació de l'espectacle d'animació FARSA DE FARSANTS a càrrec de la COMPANYIA AMBULANT ELS FARSANTS.

Dia 30
TERRASSA
Centre Cultural - 12.00 h.

Representació de l'espectacle de pallasos RODA EL MÓNITORNA AL BORN a càrrec dels GERMANOS TOTÓ.

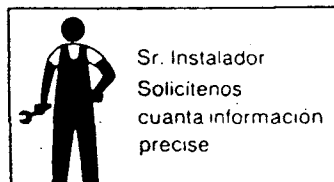
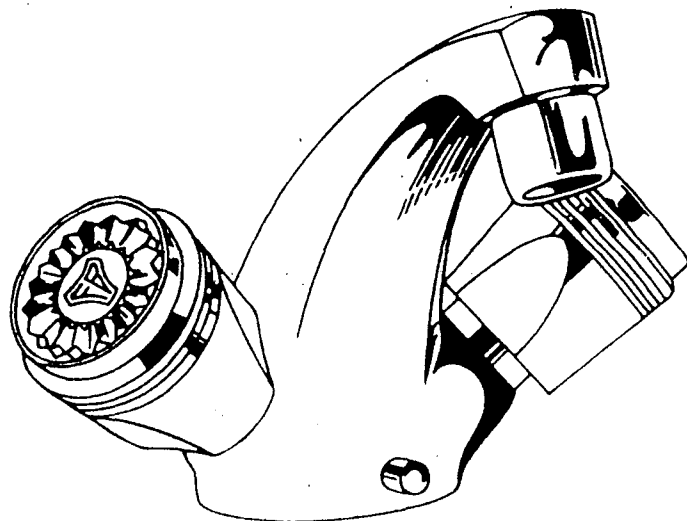
Dia 30
SANT CUGAT DEL VALLÈS
La Unió Santcugatenc - 12.00 h.

Representació de l'obra de teatre LES JOGUINES OBLIGADES a càrrec del grup LA TREPA.

Dia 30
EL VENDRELL
La Lira - 17.00 h.
Representació de l'obra de teatre EL PAÍS DE PETER PAN, de Jordi Voltas, a càrrec del grup JOVENTUT DE LA FARÀNDULA.

Trianon N

UNA GRIFERIA DE ALTA CALIDAD Y GRAN LUJO QUE SE SUMA A LOS YA ACREDITADOS MODELOS MARBO, CRISTALIA Y BLUE-STAR



Sr. Instalador
Solicitenos
cuanta información
precise

De venta
en almacenistas
de saneamiento.



FELIU BOET S.A.
GRIFERIA NOBLE

Avda. de Roma, 137. Tel. 253 83 20 BARCELONA 11

Crònica castellera

Castells, per terres d'Alemanya

Per quarta vegada en l'història dels Castellers de Barcelona, aquests visiten terres alemanyes. En aquesta ocasió visitaren les viles de Kalsruhe i Weingarten amb motiu de la inauguració. Primerament actuaren al castell de Kalsruhe on varen aixecar un pilar de quatre aixecat per sota i amb la senyera, el dos de sis, quatre de sis amb l'agulla al mig, el tres de sis net i el pilar de cinc. L'endemà actuaren a la veïna vila de Weingarten completant el pilar de cinc, torre de sis, quatre de sis amb l'agulla al mig, el tres de sis aixecat per sota i deixat net, i de nou un altre pilar de cinc. Finalitzaren l'estada a Alemanya tornant a actuar a Kalsruhe per la inauguració de les setmanes catalanes. Aixecaren el pilar de quatre per sota i amb la senyera, la torre de sis, quatre de sis amb l'agulla al mig, un intent de tres de set, un pilar de cinc i un de quatre, pilar que fou parat a segons pel professor Till Stegmann.

De Santa Tecla a la Mercè

Pel mes de setembre dues actuacions centren l'atenció de l'aficionat als castells: San-

ta Tecla a Tarragona i la Mercè a Barcelona. Dues actuacions que han portat al món casteller noves fites. Per una banda la colla Jove dels Xiquets de Tarragona, carregaren per primer cop la torre de set, per l'altra els minyons de Terrassa aconseguiren descarregar també per primer cop els quatre de vuit, castell que fou acompanyat per una torre de vuit amb folre que fou carregada pels Castellers de Vilafranca. Anem a conèixer per parts les dues actuacions.

A Tarragona:

Colla Jove dels Xiquets de Tarragona: torre de set carregada, dos intents, un desmuntant de cinc de set, intent de quatre de set amb l'agulla al mig i pilar de cinc portat al balcó. El dia abans aquella colla aixecà un pilar de cinc.

Xiquets de Tarragona: torre de set, quatre de vuit carregat, intent de tres de vuit, i pilar de cinc portat al balcó. Aquesta colla també aixecà el dia abans un pilar de cinc.

A Barcelona:

Castellers de Vilafranca: Torre de vuit amb folre carregada,

intent de quatre de vuit, tres de set aixecat per sota i pilar de cinc.

Castellers de Barcelona: Quatre de set amb l'agulla al mig, torre de set, cinc de set i pilar de cinc.

Minyons de Terrassa: Torre de set, quatre de vuit, tres de set aixecat per sota i dos intents de pilar de cinc.

Abans de l'actuació, totes tres colles van aixecar un pilar de cinc davant de la basílica de la Mercè. Els Castellers de Barcelona aixecaren també un altre pilar de cinc que fou portat al balcó abans de l'actuació.

Altres actuacions:

Els Bordegassos, actuaren a Calella on varen fer: el quatre de set, torre de sis, dos tresos de sis aixecats per sota, dos pilars de cinc i diversos pilars de quatre.

Castellers de Sitges actuaren en pròpia plaça i a Malgrat on varen aixecar la torre de sis, castells de sis nets i pilars de quatre i de cinc.

Reus, i amb motiu de la Festa Major, triple actuació castellera: Xiquets de Reus i Tarragona i Nois de la Torre. Aquests són els castells aixecats per les tres colles.

Xiquets de Reus: Torre de sis, tres de set carregat, quatre de set, pilar de cinc.

Xiquets de Tarragona: Torre de set, tres de set, quatre de set amb l'agulla al mig, pilar de cinc (sense cap mà al terç).

Nois de la Torre: Torre de sis, tres de set, intent desmuntat de quatre de set, i pilar de cinc.

Les tres colles entraren en la plaça amb el pilar de quatre caminant.

Castellers de Ribes actuaren l'aplec del Nen a Sant Cugat del Vallès, on aixecaren: la torre de sis, quatre de sis net, intent desmuntat de tres de set, pilar de cinc carregat i tres pilars de quatre simultanis.

Eloi Roca

Llibres

Recordatori dels tràgics fets de Sant Quintí de Mediona (1)

La tràgica mort de Ma. Isabel Pla i Cardona (la Maribel pel poble) a Sant Quintí de Mediona, de la qual informà àmpliament CATALUNYA CRISTIANA en el seu moment, impulsà al rector d'aquesta localitat, mossèn Ramon Cabanes i Antich, a escriure un llibret. El seu títol és "Les Deus" també ploraven!

La seva lectura ens dóna a entendre que aquestes pàgines han estat escrites amb un sentiment viu i profund. El fet —la violació i mort d'una noia per un company de treball— impactà fortament en tot el poble. Ningú no s'ho creia. Semblava impossible que una tragèdia d'aquesta mena hagués passat a Sant Quintí. El llibret reflecteix

teix —amb un estil àgil i directe— aquest estat d'ànim de sorpresa, de dolor, d'indignació i d'acceptació forçada de la realitat. L'esperança es que la Maribel ha passat a millor vida. El llibre va curiosament il·lustrat.

El llibret consta d'unes breus pinzellades biogràfiques de Ma. Isabel, de la narració dels fets i de l'homilia llegida a la missa de l'enterrament.

Tomàs Puntí

(1) I "Les Deus"... també ploraven. Sant Quintí de Mediona, 1983.

Música

Retaule Artístic de Terrassa Cicle de Tardor

NOVEMBRE, 2, 3 i 4 de 21,30 a 23 h.

Institució Cultural del CIC

CURS MONOGRÀFIC

BRAHMS

Brahms en la seva època
Brahms com a autor de música simfònica i de cambra
Brahms, músic protestant
a càrrec de Josep Soler



Organitzat conjuntament amb la Institució Cultural del CIC i el Centre d'Educació Musical.

6, diumenge - 18 h. "CONCERT BLAU" nº 110

Centre Cultural de la Caixa de Terrassa
COR MONTSERRAT, Joan Casals, director
CORAL SANT JORDI, Oriol Martorell, director
Montserrat Martorell, contralt
Conjunt Instrumental
P. Neruda / M. Teodorakis: "Canto General" (fragments)
J. Brahms: Obres corals
A. Soler: Obra coral

Concert presentat conjuntament amb la Societat Coral Jovenut Terrassense en el seu 125è. Aniversari.

10, dijous - 22 h. AUDICIÓ COMENTADA

Centre Cultural de la Caixa de Terrassa
BRAHMS
Rapsòdia per a contralts cor i orquestra
Rèquiem alemany nº 4 i 5
Segon concert de piano i orquestra: primer temps
a càrrec de Josep Soler



13, diumenge - 18 h. "CONCERT BLAU" nº 111

Centre Cultural de la Caixa de Terrassa
GONÇAL COMELLES, violí
MIQUEL FARRÉ, piano
"Recital Brahms"



Concert presentat conjuntament amb la Creu Roja de Terrassa.

20, diumenge - 18 h. nº 112

Escola Municipal de Música - Conservatori de Terrassa
BERNAT BAILBÉ, orgue i virginal
Obres de: Picchi, Frescobaldi, Froberger, Muffat, Boehm, Bach, Walther

27, diumenge - 18 h. nº 113

Gran Casino
HARMONIA CALDA
Bernat Bailbé, clave
Pere Bardagí, violí
Josep Borràs, fagot
Jaume Cortadellas, flauta travessera
Jaume Güell, violoncel
Philippe Vallet, oboè
Telemann: Quartet per a flauta, oboè, violí i continu
Zelenka: Sonata per a violí, oboè, fagot i continu
Handel: Concert per a flauta, violí, violoncel i continu
Bach: Trio Sonata per a flauta, oboè i continu
Vivaldi: Concert per a flauta, violí, oboè, fagot i continu

Incendi en la Beethovenhalle de Bonn

Un incendi de grans proporcions es va declarar per causes desconegudes, en la famosa Beethovenhalle (sala Beethoven) de Bonn y va causar danys valorats en quasi un milió de dòlars, si bé no s'han de lamentar desgràcies personals.

Segons va comunicar la policia, el foc va destruir totalment l'escenari, la sala central de l'edifici, i també algunes instal·lacions tècniques.

La Beethovenhalle, construïda el 1959 en substitució d'una altra destruïda per les bombes de la II Guerra Mundial amb una capacitat de 1.600 persones, s'utilitza tant per concerts com per balls i congressos de tota mena.

Especial TERRA SANTA

SORTIDA DIA 4 - TORNADA DIA 15 DE NOVEMBRE 1983

EXTENSIO OPCIONAL A EGIPT E (8 DIES, AMB 5 DIES DE CREUER PEL NIL).

PREU PER PERSONA: 136.600 PTES. - PENSIO COMPLETA
EN AQUEST PREU HI ESTAN INCLUIDES TOTES LES EXCURSIONS
HOTELS DE TRES ESTRELLES ESPECIALMENT SELECCIONATS

ASSESSOR RELIGIOS I ACOMPANYANT A TERRA SANTA: P. RAFAEL CARBONELL M.SS.CC.

VIATGES ALEMANY S.A.

Plaça Major, n.º 13, VIC - Telèfon 885 01 87 -

Costums i tradicions

Interpretacions errònies



Un amic vinculat a la Costa Brava em deia en certa ocasió, que santa Ursula tenia el cap ple de vent no en el sentit pejoratiu, sinó perquè dos dies abans o dos dies després de la seva diada, arribaven els vents. Almenys, deia que així succeïa en aquells varals.

Afegia que passa igual amb l'estiu de sant Martí que arriba després dels vents, dia més, dia menys.

El meu amic —que Déu tingui a la Glòria—, m'explicava, també, una llegenda sobre santa Ursula i les onze mil verges que no s'ajusta a la realitat, car a banda que el martiri no ocorregué a l'Àfrica, com ell assegurava, sinó a Colònia, calgué explicar-li que no eren tantes, sinó onze. Ah!, i que no foren raptades per pirates de l'Islam, ni moriren defensant llur virginitat, sinó per amor a Crist.

Històricament és provat que foren els huns els qui mataren la noia i les seves amiguetes perquè no volgueren apostatar. Això passava l'any 283. Pel que fa a la xifra, l'Església no en dona cap. A vegades, els santorals diuen només: i companyes màrtirs.

L'error es deu a una mala interpretació d'una inscripció trobada a l'urna que contenia les cendres de santa Ursula i que posava XIMV. Segons que sembla, volia dir "onze màrtirs verges" i no "onze-mil verges" i realment sembla més lògic car en aquells reculats temps, trobar en una sola població i en un país no pas massa evangelitzat, una quantitat tan gran de donzelles disposades a morir per Crist, no sembla possible.

Diguem de passada, que el dia de santa Ursula, a molts llocs de Catalunya, especialment a la Vella, era costum que totes les donzelles anessin a missa encara que fós dia de feina.

Aquesta errònia interpretació em fa pensar en una altra, no pas de caràcter religiós, però sí sobre el temps. Al Vallès i al Llobregat, anys passats es deia "Deu-nos aigua, Ramonet, que les plantes tenen fred". I la gent creia que es referia a sant Ramon Nonat, el d'una altra errònia interpretació, segons la cançó popular que deia: "San Ramon 'n'és nat", fill de Vilafranca i acabà corrompuda així: "Sant Ramón Nonat, fill de Vilafranca..."

Segons Sebastià Farners que d'aquestes coses en sabia un niu, opinava que volia dir "a remor net", car els més antics solien emprar la frase "plou a remor net", "cau aigua a remor net" i com sigui que la r final de remor no es pronuncia, ja tenim explicat el perquè hi sortia el nom de Ramonet. Que ni era cap sant, ni cap persona, ni cap poble.

I encara, del "dispensari folklòric", com ell en deia, de Sebastià Farners, una altra, que encara és força viva a l'alta muntanya: "Pasem el dia d'avui, que demà Déu 'hi dirà'. Malgrat la pervivència de la dita, Farners assegurava que volia significar, Déu "aiudarà", és a dir, ajudarà. Però aneu-li amb filigranes de llenguatge al poble senzill. No us en sortirieu pas.

Esteve Busquets i Molas

Cuina

"Tournedos a la parisién"

6 filets de llom de vedella de 150 gr.
1/2 Kg. de patates grosses
6 escarxofes
50 gr. de mantega
2 cullerades de puré de tomàquet
una mica de mostassa

300 gr. de pèsols pelats
6 trossos de pa de motlle
1 copeta de xerès
6 llenques de porc fumats
50 grams de llard

Tornejeu les escarxofes, treieu les fulles dures, talleu-les a la meitat de la seva altura, buideu-les una mica amb la cullereta de les patates i aneu-les tirant a l'aigua bullent i sal, i després de coure-les durant uns 20 minuts, escorreu-les. Peleu les patates i talleu-les en forma de boles amb l'ajuda de la cullereta especial, deixeu-les a l'aigua fins el moment de fregir-les. Coeu els pèsols amb aigua bullent i sal durant 15 minuts, després escorreu-los. Talleu el pa en discos, fregiu-lo amb mantega,

solament per un costat. Col.loqueu el pa fregit a la plàtera, pel damunt poseu-hi una mica de mostassa. Espolseu els filets amb sal i pebre, cargoleu-hi al voltant una llenca de porc fumats (beicon), sosteniu-lo amb un cordill o un escradants.

Fregiu les patates amb oli. Quan siguin daurades, fora del foc, espolseu-les amb una mica de sal i col.loqueu-les al centre de la plàtera. Fregiu els pèsols amb mantega i farciu-ne les escarxofes. Fregiu els filets amb llard a foc viu, perquè es daurin i quedin cruets per dins. Col.loqueu-los damunt els trossos de pa fregits i alterneu-los amb les escarxofes farcides, al voltant de les patates.

En la mateixa paella de fregir la carn poseu-hi mitja cullerada de farina, les dues cullerades de puré de tomàquet, la copeta de xerès, rectifiqueu de sal i pebre i si fa falta afegiu-hi una mica d'aigua. Deixeu-lo coure uns minuts.

Serviu la salsa en salsera.

Maria Glòria Muntañola



ANTONIO MENESES.— Conjunt esportiu combinant negre i blanc, amb adornaments de fermalls a pressió i cremalleres.

Moda

Tendències tardor-hivern 83/84 presentat per Mo-Disseny, un grup selectiu

El formen cinc noms plens de prestigi i d'un acreditat renom dins els àmbits selectius de la moda espanyola. Són cinc creadors amb estil i personalitat pròpia que han volgut, a través del seu petit grup, oferir el millor de la seva professió i que responen als noms de: Andreu, Josep Ferrer, Antonio Meneses, Margarita Nuez i Josep Ma. Treserra en el vestir de la núvia.

Ofereixen una línia de moda molt elegant i molt acurada en la qual les tres tendències proposades "Confort", "Rigor Masculí" i "Sedució" es veuen àmpliament representades a través de peces molt variades, que responen fidelment a aquests tres apartats marcats per la temporada tardor-hivern 83/84.

Abrics i jaquetons molt confortables. Rigor en la línia i en la construcció dels sastres i els conjunts, bé es presentin amb faldilla o pantalons. I per últim, models plens d'encant i femineïtat en el tercer apartat, que respon a la festa

i nit, sota el nom genèric de **seducció**.

TEIXITS: Predomini de teixits de la vestimenta masculina aplicats a la peça de vestir de dona, com franel·les, gavadines i molta llana amb dissenys de ratlles, gal·les, espigues i "tweeds". Pana de cotó cent per cent; gèneres de punt estil tricatat a mà, a base de galga grossa; cuir i ant.

Per a l'apartat festa o nit, punt de seda i tul estampat.

Per a les núvies, tafetà de seda natural, brocat i tul.

COLORS: Importància del gris i el beix, així com tota la gamma de colors foscos, seriosos i distingits, i com diversos tons filtrats i boirosos amb esclats de lluminositat multicolor. Gran presència del negre.

Una col·lecció selecta i plena de creativitat que ens augura una dona elegant i refinada per aquesta pròxima tardor-hivern 83/84.

Maria José Ejarque



PEDRO ROVIRA
GRANDES VINOS Y BRANDY

Dr. J.L. Viscarri i Trullàs

Psiquiatria - Psicologia
Tractament malalties nervioses i mentals. Alcoholisme.
Visita: Dilluns, dimecres, divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Teléfono: 247 50 97.



CARRETONS
metàl·lics, extens
assortiment.
J. PLANAS
Princesa, 53 - Barcelona-3
Teléfono: 319 71 84

LITÚRGIA DE LES HORES (DIURNAL)

Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona

Aquest volum recull els textos de Laudes, Hores d'entre dia, Vespres i Completes, segons l'ordenament actual.

Consta d'una part central i de tres apèndixs complementaris. A la part central hi figuren tots els elements de Laudes, Vespres, Hores d'entre dia i Completes, i als apèndixs els formularis dels Oficis de lectura de Nadal i del Triduum pasqual, les referències bíbliques de les lectures del leccionari biennal de l'Ofici de Lectura, i la salmòdia de l'Ofici de lectura de les 4 setmanes.

11 x 18 cms. - 1.849 pàgines paper bíblia
P.V.P. 3.875 ptes.

DE VENDA A LLIBRERIES ESPECIALITZADES, O A



EDITORIAL REGINA

Mallorca, 87-89 - Barcelona-29

Jornada 6.ª

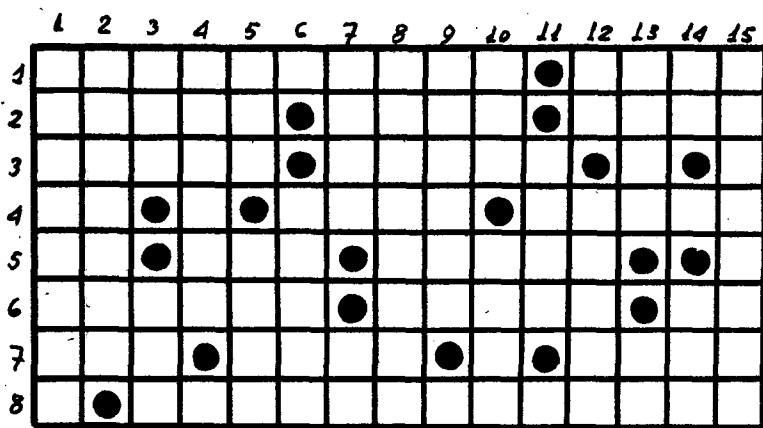
La Lliga, d'un cop d'ull



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
10+4	9+3	9+3	9+3	8+2	7+1	6	6	6	6	5+1	5-1	4-2	4-2	3-3	3-3	3-3	3-3

Per Rosa Collell

Encreuats



Horizontals

- 1.- Forma i efecte de crucificar. Filla de Caleb, el qual li donà per muller la seva germana.
- 2.- Líquid necessari al cos humà. Via. Títol anglès.
- 3.- Líquid lletós que es troba en les cèl·lules d'algunes plantes. Illa de Grècia. Cent. Vocal.
- 4.- Onomatopeia del mugir de la vaca, a l'inrevés. Forma d'ambenar. (Nom que adoptaren cinc Papes de l'església. Compositor hongarès de fama universal en operetes, autor de "La viuda alegre").
- 5.- Consonants. (En anglès, "fi", "final". Enginy de guerra per a abatre muralles. Preposició.
- 6.- (Beni Mor, Asyû 1918 - El Caire 1970) Nom amb
- 7.- Vocals. (En castellà, neix. Cinc-cents. Aparell que es fixa a la sola del calçat usat per lliscar.
- 8.- Preposició. Acció de destinar per endavant alguna cosa.

Verticals

- 1.- Imputació greu i falsa contra algú.
- 2.- (Eivissa 1704-Madrid 1770) Escriptor i políglot. El 1732 professà a Madrid al convent dels Agustins, on residí quasi sempre, llevat d'un cert temps que fou prior a Ciutat Rodrigo.
- 3.- Sigles d'un sindicat. (A l'inrevés, darrera.
- 4.- (En plural, pastorell, ocell. Consonant.
- 5.- A l'inrevés, anyell. (En castellà, noi petit.
- 6.- Consonant. (A l'inrevés i en plural, arma semblant
- 7.- Xifres romanes. Nom de consonant.
- 8.- Peixos agafats en una xarxa.

- 9.- (A l'inrevés (segle VI) Bisbe de Tarragona. Envià un delegat al tercer concili de Toledo. L'any 592 convocà i presidí un concili provincial a Saragossa per a legalitzar la situació dels arrians convertits al catolicisme. Consonant.

- 10.- (A l'inrevés el germà del pare o de la mare. Natural d'Índia.

- 11.- Membres de les aus. Consonant.

- 12.- Contracció. Períodes de distàncies que hi ha en una excursió, marxa, etc.

- 13.- Bacil causant de la tubercul·losi. Forma com es pronuncia la lletra "H".

- 14.- Abreviatura de senyor. Preposició. Capital de la prefectura de Batha, Txad.

- 15.- Acció i efecte de prestar culte a Déu o a una divinitat.

Solucions

- 1.- Crucifixió. Aksa.
- 2.- Aigua. Caml. Lord.
- 3.- Lèlix. Creta. C. O.
- 4.- UM. T. Sixt. Léar.
- 5.- MB. End. Arlet. A.
- 6.- Nasser. Dansa. Ac.
- 7.- IUO. Nace. D. Patl.
- 8.- A. Predestinat.
- 9.- Xarades.
- 10.- Ales. N.
- 11.- UGT. sop. 11.- Ales. N.
- 12.- Riambau. 10.- oit. Ind.
- 13.- Calumnia. 9.- imetrà. T.
- 14.- Adoració.
- 15.- SR. A. At.
- 16.- F. sdrad.
- 17.- ICCL. Ce.

Verticals

Horizontals

Cadeca

Cadeca a Euskadi

CADECA, en complir-se el XXX aniversari del seu funcionament, ha organitzat recentment diversos actes a Barcelona-ciutat i fora de l'àmbit local, entre els que sens dubte hem de destacar l'expedició esportiva cultural últimament realitzada a Euskadi.

Atesos amablement per la Cadena Ser, es va fer a Ràdio Bilbao, una emissió en directe en la que intervingueren els expedicionaris, amb cordial salutació al poble basc.

Els components de CADECA feren la seva visita al Santuari de Nostra Senyora de Begonya i després en les magnífiques instal·lacions bilbaïnes de Lezama i atesos pels ex-internacionals Jesús Garay i José Angel Iribar ens adonarem de l'esforç de Biscaia en construir i mantenir tan extensa xarxa d'instal·lacions esportives. Certament, envejable!

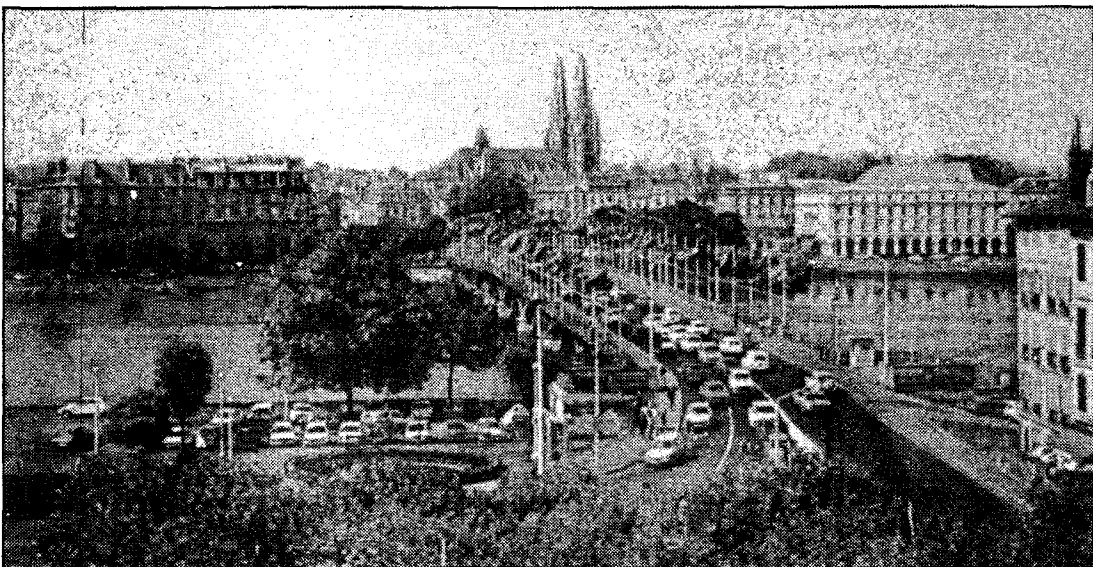
Després es va jugar el partit de futbol entre l'Atlètic i la selecció d'Alevins de CADECA, que

guanyàrem per 1 a 2, i ens adjudicàrem el magnífic Trofeu cedit per la Federació Territorial Catalana de Futbol.

Després anàrem a Guernika, on acompanyats pel Delegat del Govern Basc, autoritats Municipals i representacions Esportives i Ciutadanes ens reunirem en un esmorzar de Germanor i visitàrem detalladament la sala de juntes i l'Arbre històric.

Amb aquestes sortides, CADECA ha efectuat una vegada més un acte de Germanor entre els diversos pobles de l'Estat Espanyol, cosa que pensem fomentar en tasca esportiva-cultural ja que es pretén que les noves generacions cultivin aquests desigs en pro d'un esport que es competitiu però sempre disputat amb noblesa.

Amb motiu de l'esmentat aniversari, la Federació Territorial Catalana de Futbol ha concedit a CADECA la Medalla d'Argent del Futbol Català.



Escacs

Por Jaime Mora

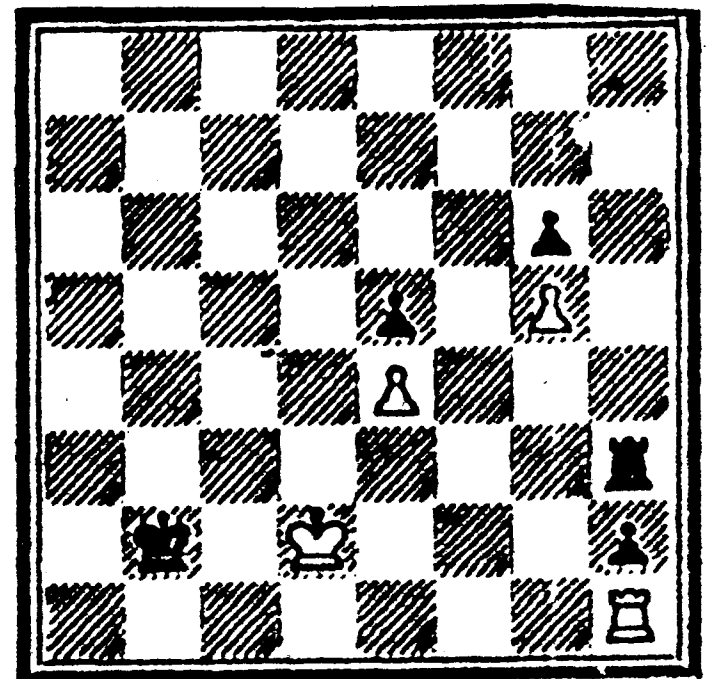


DIAGRAMA 84

Negres juguen i guanyen

Un petit homenatge encara a la memòria d'Alexandre Alexandrovitch Kotov. En aquesta ocasió ho féu senzill i bonic.

Solució al Diagrama 83

- 1 Ag4xe6 Dc6xe6, 2 Cb5—c7 De6—c6,
- 3 Cc7xa8 Aa6—b7, 4 Ca8—b6 i abandonaren.

L'alegria de conèixer

El "profe" te raó. Saber i conèixer cada dia més les coses, les realitats, les persones, la Història dels homes i dels pobles, etc., és una font d'alegria. Aquest estiu, un home del camp m'explicà coses molt interessants: com s'adoba la terra perquè les plantes donin molt de fruit, com se sembren les llavors, com s'exporguen les plantes, etc. Ara, quan menjo patates, o tomàquets, o mongetes tendres, penso en tot el treball i en tot el camí que han seguit des de la terra al plat.

De vegades havia pensat que tot el que estudiava no servia per a res. Estava equivocat. El saber i conèixer les coses, les persones i els fets històrics ens apropa al secret amagat de les realitats que ens envolten. Ens obre els ulls a la meravella de la Creació, i en sobre el cor a l'admiració i a l'estimació del treball de l'home.

La nostra vida està plena del fruit del treball d'altres persones.

Aprendre, saber i conèixer per estimar més, jno és una font d'alegria? Em sembla que sí.

L'Exerit



A Alemanya, un home amb bigotet, cridaner i gesticulador —que saludava com aquell que estira el braç i estén la mà, en sortir de casa, per veure si plou—, començà a predicar que només podien jugar a pilota els seus. Els aris, de cabells rossos i ulls blaus.

Els altres. Els de cella negra. Ull fosc. Pell bruna. Cabellera arrissada. Aquests... a fer de servidors de la raça superior i a callar. Amb aquest home en Maradona les hauria passades més negres que jugant amb el Bilbao.

Per aquell home, els jueus —sobretot els jueus— i tots els altres que no eren de la seva corda no tenien dret ni a camp de futbol, ni a camp de golf, ni a camp de tennis... Per a ells només hi havia camp de treball i camp de concentració.

Per aquell home només hi havia una pilota. El món. I el món havia de ser d'ell i dels seus. Només ells podien jugar amb el món.

Els eren els cridats a formar un equip de futbol únic. Sense rival. Que jugaria un tac i gol còsmic, amb acompanyament de música de Wagner, que duraria mil anys pel cap baix.

Per tal d'aconseguir això armà una guerra que durà gairebé sis anys i en lloc d'un esclat de cabells rossos i ulls blaus feu sortir cabells blancs a mitja Europa i enfosquí la mirad de mig món. I... de poc no rebenta la pilota.



L'Evangelí del diumenge

Jesús ens parla

AVUI: Evangeli de St. Lluc, capítol 18, versets de 1'1 al 8. (Lc 18:1-8).

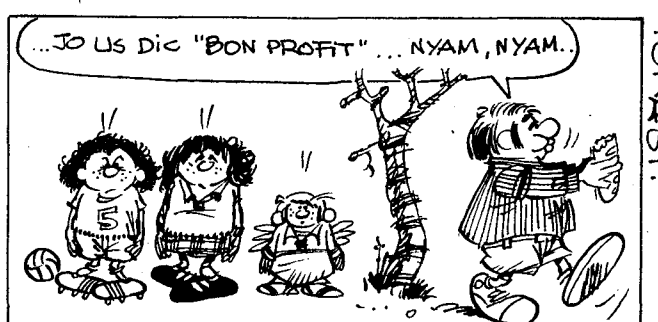
LLEGIU-LO I REFLEXIONEU:

1.- Moltes vegades, Jesús, durant la seva vida temporal, s'allunyava dels seus deixebles i buscava un lloc solitari per pregar Déu, el seu Pare del cel. Ens donava exemple del que ens cal fer a tots.

2. Jesús ens diu avui que hem de pregar sempre, sense perdre mai l'esperança que Déu ens estima i ens escolta. Parlar amb Déu és una de les alegries més grans de l'home.

3. El jutge de la narració evangèlica atengué finalment la dona vídua per treure-se-la del damunt. ¿Com podem creure que Déu no ens escoltarà Ell que tant ens estima?

El mossèn

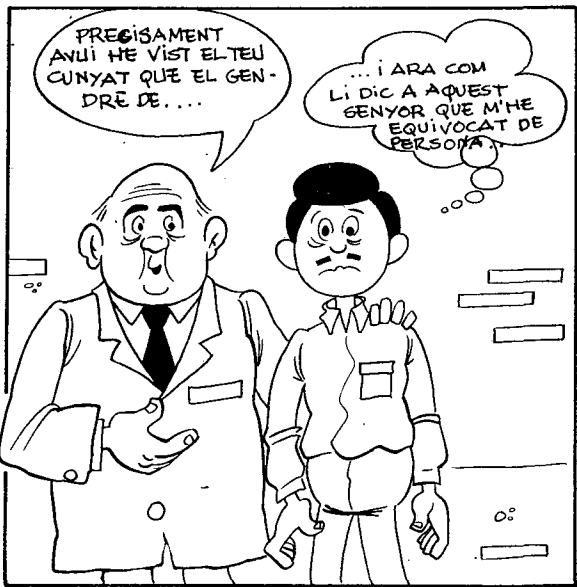
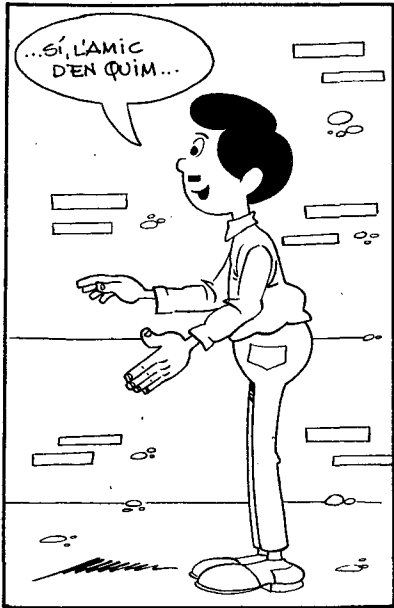


L'ANGEL I GNASI.

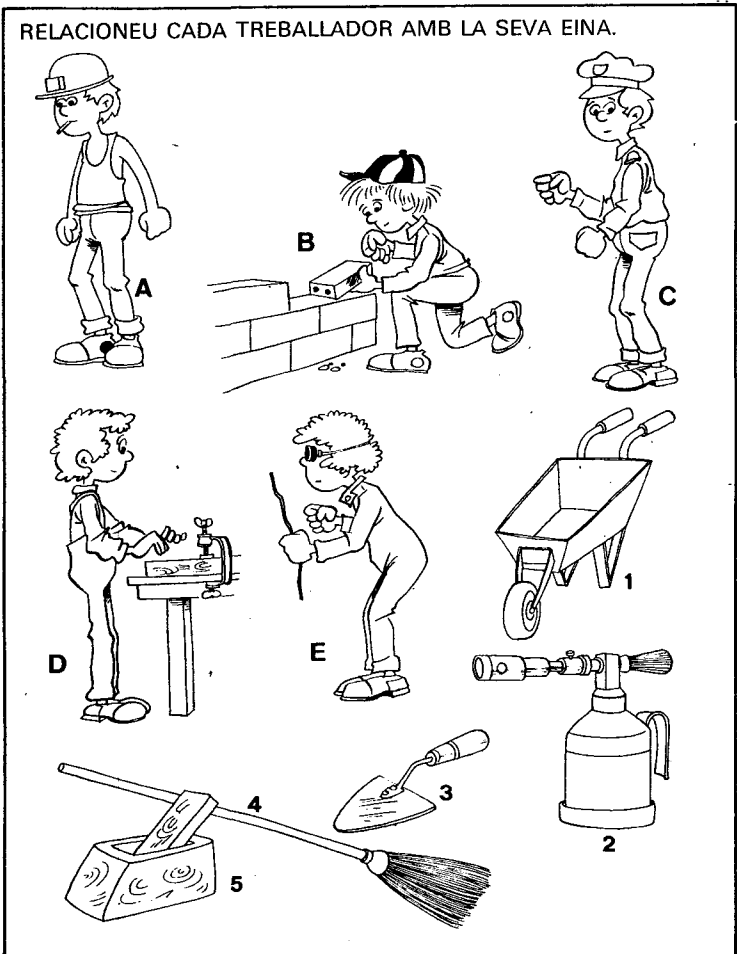
Avet Set — Avet Set — Avet Set

L'EIXERIT

EN JOAN I EN GUIM



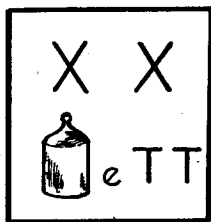
Aquest requadre és per a vosaltres. Voldríem que cada setmana, algun eixerit o eixerida, ens enviés una postal, amb poques paraules i molta amistat. Si envieu una fotografia, millor.



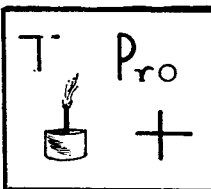
Jeroglífics



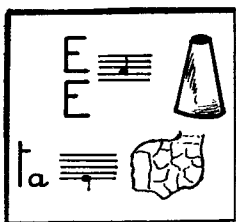
1. ¿On és la Roser?



2. ¿Per quant ho has comprat?

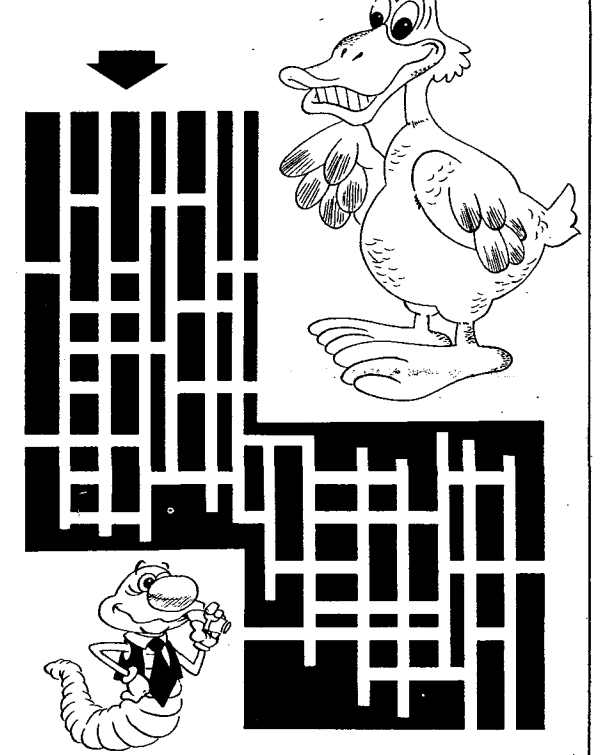


3. ¿Què li passa?



4. ¿Es molt fosc, oi?

Per on ha de passar l'ànec per a poder atrapar el cuc?



SOLUCIONS:

SOL: A-1; B-3; C-4; D-5; E-2.
1. A la sala d'espera.
2. Per deu pessetes.
3. Té problemes.
4. És la contaminació.

Avet Set esllips per a nenes i nens

DIUMENGE 16

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

10.30 EL DIA DEL SENYOR
11.30 GENT JOVE
12.25 TEMPS I MARCA
14.30 AQUESTA SETMANA
15.00 TELEDIARI
15.35 DR. SNUGGLES
16.05 FAMA
17.00 I TANMATEIX, T'ESTIMO
18.00 MÓN SUBMARI
19.00 NI EN VIU, NI EN DIRECTE
19.30 ESPECIAL MUSICAL
20.30 TELEDIARI
21.05 LOU GRANT
22.05 ALTRES POBLES
23.05 ESTUDI ESTADI
24.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 SOLO CUANDO ME RIO
16.00 ZARABANDA
16.30 DARRERES PREGUNTES
17.00 ESTRENAS TV: "Dos mujeres y un camión". (1979)
19.00 DOCUMENTAL
20.00 FLAMINGO ROAD
21.00 DOMINICAL
22.00 CÁMERA
22.30 LLARGMETRATGE: "Desierto rojo". (1964)
00.30 COMIAT

CIRCUIT CATALÀ

10.31 MISSA
11.25 DOCUMENTAL
11.35 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CARA A CARA

DILLUNS 17

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CREAR I VIURE
14.25 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 LOS AMORES DE LIDIA
16.35 LA TARDA
17.05 ENCONTRES EN LLIBERTAT
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 3, 2, 1... CONTACTO
18.53 CANTINFLAS
19.05 PISTA LLIURE

20.00 CONSUM
20.00 TELEDIARI
21.05 OMNI
21.35 WAGNER
22.35 ESPANYOLS
23.35 TELEDIARI
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 CICLE: FESTIVAL TEATRE DE SITGES
18.15 LA GRESCA DEL SAC DE GEMECS
18.45 MIRAMAR, EDICIÓ ESPORTIVA

CIRCUIT ESTATAL

19.00 AVANÇAMENT INFORMATIU
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 PRODUCCIÓ ESPANYOLA
21.00 TELEDIARI-2
21.30 EL MELODRAMA: "La mujer perdida". (1967)
23.25 MUSICA I MUSICS
24.00 COMIAT

DIMARTS 18

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.31 COMARQUES
14.00 TERENCI A LA FRESCA
14.25 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 LOS AMORES DE LIDIA
16.35 LA TARDA
17.05 UN MÓN PER A ELLS
18.00 BARRI SESAMO
18.28 3, 2, 1... CONTACTE
18.53 CANTINFLAS
19.00 TOCATA
20.00 POBLE DE DÉU
20.30 TELEDIARI
21.05 DOCUMENTAL
22.05 LA CELESTINA
23.35 TELEDIARI
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 PER MOLTS ANYS
17.45 VEURE MÓN
18.30 DIBUIXOS ANIMATS
18.45 MIRAMAR ESPORTIU

CIRCUIT ESTATAL

19.00 AVANÇAMENT INFORMATIU

19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 HISTORIA DEL AUTOMOBIL
20.30 SOTA LA MONTANYA
21.00 AVUI EN LA 2
21.30 EL JARDÍ DE VENUS
22.25 SI JO FÓS PRESIDENT
23.55 COMIAT

DIMECRES 19

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 ALFRED NOBEL I ELS SEUS PREMIS
14.25 MIRAMAR
15.00 TELEDIARI
15.35 LOS AMORES DE LIDIA
16.35 LA TARDA
17.00 LA MUSICA EN EL TEMPS
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.28 3, 2, 1... CONTACTE
18.53 CANTINFLAS
19.05 NOSALTRES
20.00 DOS EN DISCORDIA
20.30 TELEDIARI
21.05 DINS D'UN ORDRE
21.35 SESSIÓ DE NIT: CICLE CINE NEGRE: "El cartero siempre llama dos veces". (1946)
23.40 TELEDIARI
24.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 PUNT DE REUNIÓ
17.30 SANTA M.ª DEL MAR
18.30 DIBUIXOS ANIMATS
18.45 MIRAMAR EDICIÓ ESPORTIVA

CIRCUIT ESTATAL

19.00 AVANÇAMENT INFORMATIU
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 TEMPS DE PAPER
21.00 AVUI A LA 2
21.30 ESTUDI OBERT
23.00 LA BONA MÚSICA
24.00 COMIAT

DIJOUS 20

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES

14.00 ALFRED NOBEL I ELS SEUS PREMIS
14.25 MIRAMAR
15.00 TELEDIARI
15.35 LOS AMORES DE LIDIA
16.35 LA TARDA
17.05 D'AQUÍ CAP ENLLÀ
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.28 EL LLANERO SOLITARIO
18.53 CANTINFLAS
19.05 DINS DEL LABERINT
19.30 ELS RIUS
20.00 DE PELICULA
20.30 TELEDIARI
21.05 BONA NIT
22.05 LLIÇONS DE TOCADOR
22.35 EN AQUEST PAIS
23.35 TELEDIARI
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.46 TAULA DE SO
17.15 VOSTÈ PREGUNTA
18.15 TEATRE PER A NOIS I NOIES
18.45 MIRAMAR ESPORTIU

CIRCUIT ESTATAL

19.00 AVANÇAMENT INFORMATIU
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.30 ROBINSON
21.00 AVUI A LA 2
21.30 CINE CLUB: Mestres del cinema japonès "El arpa birmana". (1956)
23.30 LA EDAD DE ORO
00.45 COMIAT

DIVENDRES 21

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 PARLAMENT
14.00 ALFRED NOBEL I ELS SEUS PREMIS
14.25 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 A VOLUNTAD DE DIOS
16.35 LA TARDA
17.05 L'ART DE VIURE
18.10 BARRI SESAMO
18.35 LAS FABELAS DEL BOSCO VERD
18.58 CANTINFLAS
19.10 DABADABADA
20.05 VAL MÉS PREVENIR
20.30 TELEDIARI

21.05 UN, DOS, TRES
22.40 ANILLOS DE ORO
23.45 TELEDIARI
00.05 BAREMBOIM
00.30 TESTIMONI
00.35 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 TAURAMAQUIA
16.30 CAMPEROLS
17.25 MUSICAL EXPRESS
18.25 EN PARAL·LEL
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 AVUI A LA 2
20.30 LA CLAVE
00.30 COMIAT

DISSABTE 22

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

11.00 COM HO VEUS
13.00 CONCERT
14.00 REVISTA DE TOROS
14.30 LES CORTS ESPANYOLES
15.00 NOTICIAS
15.35 ELS PITUFOS
16.05 PRIMERA SESSIÓ: "Sahara". (1943)
18.00 ERA UNA VEGADA... L'HOME
18.30 CRÒNIQUES MARCIANES
19.20 VOSTÈ PER EXEMPLE
20.00 NOTICIAS
20.10 FUTBOL: Barcelona-R. Madrid.
22.10 INFORME SETMANAL
22.45 DISSABTE CINE: "Diagnóstico asesinato". (1972)
00.35 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

10.30 LA GRESCA DEL SAC DE GEMECS
11.00 TEATRE PER A NOIS I PER NOIES
11.30 A CAN 80
13.00 ALLÒ QUE EL TEMPS NO S'EMPORTA
14.30 RECALL INFORMATIU
15.00 DR. CAPARRÓS, METGE DE POBLE
15.30 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
17.45 LA VIGILIA DEL NOSTRE TEMPS
19.15 EL CARRO DE LA FARSA
20.00 ULTIMA FRONTERA
21.00 LOS GOZOS Y LAS SOMBRAS
22.00 TEATRE REAL
24.00 COMIAT

Tele-crítica

Robinson

"Faci-ho vostè mateix" podria ésser també el títol d'aquest espai, per ser un espai destinat a desvetllar el nostre sentit autodidacte enfront a la realitat. Però aquest "cultural" televisiu, pren com a punt de partida, la conducta alligadora del primer dels robinsons, i d'ací el seu nom.

Es tracta d'anar presentant, un o diferents temes, destinats a joves d'ambdós sexes, en els quals, el sentit imitatiu, juntament amb l'esperit de creativitat, juguen una basa important.

En aquest espai d'avui, es tracta del cine "amateur" i ens dona a conèixer alguns dels seus avanços actuals, partint dels cursos que imparteix i dels treballs que realitza l'Escola Municipal de Cine de Salamanca.

Ofereix als seus alumnes, un abundant bagatge de coneixements i experiències sobre el tema escollit. Es comenten els diferents gènere-

res cinematogràfics. S'explica el que és la tècnica cinematogràfica, el travelling, els diferents plans de captació: primer pla, pla curt, pla llarg, composició i seguiment de la imatge, etc. Tot això, amb pràctiques amb super 8. Cada aiumne, prepararà un "curt" per a final de curs.

Classes teòriques i pràctiques. Sessions freqüents de cine-fòrum en les que s'apren a veure i a fer cine.

D'aquí en pot sortir, igual que d'altres centres establerts a Espanya, els futurs directors i directores —hi ha molt element femení— del cine del demà.

Un altre dia serà un altre tema, o un ventall de temes, oferint noves possibilitats als joves d'avui.

Els tenen la paraula.

Joan Sans



Filatèlia

Per Enrique Graupera



El 28 de maig del 1974, Espanya commemorà amb tres segells la sèrie "personatges", amb un tiratge de 10 milions de sèries, d'un valor de 8, 10 i 15 ptes. Dentat 13.

Avui parlarem del 8, gris-blau i castany fosc, dedicat a Jaume Bal·mes. Jaume Lluçà Bal·mes i Urpià, teòleg, filòsof, poeta i periodista català, nasqué a Vic el 28 d'agost del 1810, quart fill de Jaume i Teresa. Cursà els primers estudis al Seminari de Vic. Després a la Universitat de Cervera on es graduà de batxiller i es llicencià en Teologia l'any 1833. Ordenat sacerdot, i després de perdre unes oposicions a la canongia magistral de Vic, retornà a Cervera on explicà Hermenèutica i es doctorà el 7 de febrer del 1835. Retornà a Vic el 1837 i regentà la càtedra de Matemàtiques. Bon políglota, a més de llatí, parlava italià, francès, anglès i grec. A París mantingué relació amb apòlogistes com Ozanam, Lacordaire, Dupanloup i Montalembert. Publicà articles a les revistes barcelonines: "La Religión", "La Civilización" i "La Sociedad" sobre Apologètica i Sociologia.

Les seves obres principals són: "El Protestantismo comparado con el Catolicismo", "Cartas a un céptico", "Filosofía Fundamental", "Filosofía Elemental" i "El Criteri". Fundà també, a Madrid, "El Periódico de la Nación".

En començar la seva llarga agonia, les seves darreres paraules foren: "Quin magnífic horitzó se'm presenta en el meu llit de mort, ¿és possible que hi hagi ateus?" Morí a Vic, el 8 de juny del 1848.

DOMUND - 1983

La vostra aportació

SUBSCRIVIU A UN MISSIONER/A A "CATALUNYA CRISTIANA"

- 1.155 missioners i missioneres catalans donen testimoni arreu del món de l'Evangeli de Jesucrist salvador de tots els pobles, races i cultures.
- Més de 350 missioners/es d'Àfrica, Amèrica, Àsia i Oceania reben ja "CATALUNYA CRISTIANA".

"Us agraeixo ben vivament a vosaltres i a la persona que paga la subscripció la gentilesa de tenir-nos en comunió i en comunicació amb la nostra terra i amb l'Església Universal."

Josep Taberner (Perú)

"Amb molta joia anem rebent el vostre setmanari, per això no vull esperar més per expressar el meu agraïment."

Montserrat Bardolet (Argèlia)

"Rebo amb regularitat el nostre setmanari "CATALUNYA CRISTIANA". A través d'aquestes lletres ho agraeixo de cor a les persones que ho fan possible. És com una alenada d'aire fresc que t'arriba de la teva terra i t'ajuda a caminar amb coratge. Moltes gràcies!"

M.^a Dolors Domènech (Guinea Equatorial)

"Amb molt d'agraïment rebem "CATALUNYA CRISTIANA", gairebé l'únic mitjà que ens té al corrent del que passa a Casa Nostra. Gràcies, gràcies!"

P. Albert Foix (Califòrnia)

"Rebem per via aèria el vostre estimat setmanari. Us estem molt agraïts a vosaltres i a l'anònim benefactor que ho fa possible. Som sis catalans i tots el llegim amb de gust i profit. L'utilitzo també pels meus articles en tres setmanaris catòlics en anglès."

Jeroni Aixalà S.J. (Índia)

En/Na

c/. n.º

Població..... D.P.....

Desitja subscriure a un missioner/a a "CATALUNYA CRISTIANA".

El preu d'aquesta subscripció a l'estranger: 5.000 ptes. per avió, el faré efectiu:

☐ taló que adjunto

☐ gir postal

☐ domiciliat, Caixa/Banc

Agència n.º de

c/c n.º

Prego al meu Banc/Caixa accepti aquesta butlleta com la meva autorització per aquest pagament.

Lloc Data

Signatura

